

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/4863. számú

törvényjavaslat

**a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési
nyilvántartási rendszerről**

Előadó:

**Dr. Pintér Sándor
belügyminiszter**

Budapest, 2011. november

2011. évi ..... törvény
a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási
rendszerről

A társadalmi együttélés általánosan elfogadott szabályait sértő vagy veszélyeztető, a bűncselekményként történő büntetni rendeléshez szükséges kockázatokkal és veszélyességgel azonban nem rendelkező kriminális cselekmények elleni hatékony fellépés érdekében az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

ELSŐ RÉSZ
ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

I. Fejezet

A SZABÁLYSÉRTÉSÉRT VALÓ FELELŐSSÉG ÉS A TÖRVÉNY HATÁLYA

1. A szabálysértés fogalma, a szabálysértést meghatározó jogszabályok

1. § (1) Szabálysértés az a törvény által büntetni rendelt tevékenység vagy mulasztás, amely veszélyes a társadalomra.

(2) E törvény alkalmazásában az a tevékenység vagy mulasztás veszélyes a társadalomra, amely

a) a bűncselekményként történő büntetni rendeléshez szükségesnél kisebb fokban sérti vagy veszélyezteti Magyarország állami, társadalmi vagy gazdasági rendjét, a természetes és jogi személyek, valamint a jogi személyiség nélküli szervezetek személyét vagy jogait, és

b) e törvényben meghatározott esetekben vagy ismételt elkövetés esetén szabálysértési elzárás büntetés kiszabását is lehetővé teszi, vagy járművezetéstől eltiltás alkalmazását kötelezően rendeli el.

2. A szabálysértésért való felelősség

2. § (1) Szabálysértés miatt az vonható felelősségre, akinek a cselekménye szándékos vagy gondatlan, kivéve, ha a szabálysértést meghatározó jogszabály csak a szándékos elkövetést bünteti.

(2) A szabálysértést elköveti a felbujtó és a bűnsegéd is.

(3) Kísérlet miatt akkor van helye felelősségre vonásnak, ha a szabálysértést meghatározó jogszabály így rendelkezik.

(4) Nem állapítható meg szabálysértés, ha a tevékenység vagy a mulasztás bűncselekményt valósít meg, úgyszintén, ha a tevékenységre vagy mulasztásra törvény vagy kormányrendelet közigazgatási bírság alkalmazását rendeli el.

(5) Nem lehet a szabálysértési felelősséget megállapítani olyan cselekmény miatt, amelyet jogszabály az elkövetés idején nem rendelt szabálysértésként büntetni.

(6) Nem lehet szabálysértés elkövetése miatt olyan büntetést vagy intézkedést alkalmazni, amelyről jogszabály az elkövetés idején nem rendelkezett.

(7) Szabálysértés miatt nem vonható felelősségre, akivel szemben büntethetőséget kizáró ok áll fenn.

(8) A Rendőrségről szóló törvényben felsorolt szabálysértés miatt nem vonható felelősségre a megbízhatósági vizsgálatot folytató személy, ha jogszabályban meghatározott feladata ellátása során követi el a szabálysértést.

3. A szabálysértést meghatározó jogszabály hatálya

3. § (1) A szabálysértést meghatározó jogszabályt – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a belföldön elkövetett szabálysértésre kell alkalmazni.

(2) Ha nemzetközi szerződés vagy törvény előírja, e törvényt kell alkalmazni a magyar állampolgár által külföldön elkövetett olyan cselekményre, amely a szabálysértést meghatározó jogszabály szerint szabálysértés.

4. § A szabálysértést az elkövetése idején hatályban lévő jogszabályok alapján kell elbírálni. Ha a szabálysértés elbírálásakor hatályban lévő új jogszabály szerint a cselekmény már nem minősül szabálysértésnek vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új jogszabályt kell alkalmazni.

4. Diplomáciai és nemzetközi jogon alapuló mentesség

5. § A diplomáciai és a nemzetközi jog alapján büntető joghatóság alóli mentességet élvező személyek szabálysértési felelősségre vonására nemzetközi szerződés az irányadó.

II. Fejezet

AZ ELÉVÜLÉS

5. A szabálysértés büntethetőségének elévülése

6. § (1) Nincs helye felelősségre vonásnak, ha a szabálysértés elkövetése óta hat hónap eltelt (elévülés).

(2) Az elévülés határidejének kezdő napja az a nap, amikor a szabálysértés tényállása megvalósul, kísérlet esetén az a nap, amikor az ezt megvalósító cselekmény véget ér.

(3) Ha a szabálysértés jogellenes állapot előidézésével, illetve fenntartásával vagy köteleesség teljesítésének elmulasztásával valósul meg, az elévülési határidő mindaddig nem kezdődik el, amíg ez az állapot fennáll, illetve amíg a köteleesség nem teljesül.

(4) Ha az elkövetéstől számított hat hónapon belül a cselekmény miatt büntetőeljárás indul, de a nyomozó hatóság, az ügyész vagy a bíróság a szabálysértési eljárás lefolytatása céljából az ügyet átteszi a szabálysértési hatósághoz vagy a szabálysértés miatt eljáró bírósághoz, az (1) bekezdés szerinti elévülés az áttételt elrendelő határozatnak a szabálysértési hatósághoz, illetve a szabálysértés miatt eljáró bírósághoz érkezése napjával újratekődik.

(5) A szabálysértés miatt az eljárás alá vont személlyel szemben a szabálysértési hatóság, a fegyelmi jogkör gyakorlója, az ügyészség és a bíróság által foganatosított eljárási cselekmények az elévülést félbeszakítják. A félbeszakítás napjával az elévülési idő újratekődik.

(6) A cselekmény elkövetésétől számított két év elteltével nincs helye szabálysértési felelősségre vonásnak.

III. Fejezet

A SZABÁLYSÉRTÉS MIATT KISZABHATÓ JOGKÖVETKEZMÉNYEK

6. Büntetések és intézkedések

7. § (1) A szabálysértés miatt alkalmazható büntetések:

- a) a szabálysértési elzárás,
- b) a pénzbírság,
- c) a közérdekű munka.

(2) A büntetések önállóan és – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – egymás mellett is kiszabhatók.

(3) A szabálysértési elzárás mellett nem szabható ki közérdekű munka.

8. § (1) A szabálysértés miatt alkalmazható intézkedések:

- a) a járművezetéstől eltiltás,
- b) az elkobzás,
- c) a kitiltás,
- d) a figyelmeztetés.

(2) Figyelmeztetés mellett csak elkobzás alkalmazható, az intézkedések egyéb esetekben önállóan, egymás vagy büntetés mellett is alkalmazhatók.

7. A szabálysértési elzárás

9. § (1) Szabálysértési elzárást csak bíróság szabhat ki.

(2) Ha az eljárás alá vont személyt a szabálysértés elkövetésének időpontját megelőző hat hónapon belül szabálysértés elkövetése miatt legalább két ízben jogerősen elmarasztalták – kivéve a helyszíni bírságolást vagy a XXVIII. Fejezetben meghatározott szabálysértést –, az újabb szabálysértés miatt a bíróság szabálysértési elzárást akkor is kiszabhat, ha e törvény azt egyébként nem teszi lehetővé.

(3) E törvény eltérő rendelkezése hiányában a szabálysértési elzárás legrövidebb tartama egy nap, leghosszabb tartama hatvan nap.

(4) A szabálysértési elzárás tartamába a szabálysértési elzárás alapjául szolgáló szabálysértéssel összefüggésben elrendelt szabálysértési őrizet teljes idejét, valamint a szabálysértési elzárás alapjául szolgáló szabálysértéssel összefüggésben elrendelt, négy órát meghaladó tartamú előállítás tartamát be kell számítani. A szabálysértési őrizet, illetve a négy órát meghaladó tartamú előállítás minden megkezdett óráját egy óra tartamú szabálysértési elzárásként kell beszámítani.

10. § Nincs helye szabálysértési elzárásnak, ha az eljárás alá vont személy

- a) a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvényben meghatározott fogyatékos személy, illetve kórházi fekvőbeteg ellátásban részesülő személy,
- b) a várandósság negyedik hónapját elérő nő, tizennegyedik életévét be nem töltött gyermekét egyedül nevelő szülő, vagy fogyatékos személy, illetve aki folyamatos ápolást igénylő hozzátartozójáról egyedül gondoskodik.

8. A pénzbírság

11. § (1) A pénzbírság legalacsonyabb összege – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – ötezer forint, legmagasabb összege százötvenezer forint, szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértések esetén háromszázezer forint.

(2) A pénzbírság összegébe a pénzbírság alapjául szolgáló szabálysértéssel összefüggésben elrendelt szabálysértési őrizet teljes idejét, valamint a pénzbírság alapjául szolgáló szabálysértéssel összefüggésben elrendelt, négy órát meghaladó tartamú előállítás tartamát be kell számítani. A szabálysértési őrizet, valamint a négy órát meghaladó tartamú előállítás minden megkezdett órája helyébe kettőszáz forint pénzbírságot kell beszámítani.

12. § (1) A pénzbírságot meg nem fizetése esetén a bíróság szabálysértési elzárásra változtatja át. E törvény eltérő rendelkezése hiányában az átváltoztatás során ötezer forintként egy napi szabálysértési elzárást kell számítani. A meg nem fizetett pénzbírságnak ötezerrel nem osztható részét nem kell figyelembe venni.

(2) Nem lép a meg nem fizetett pénzbírság helyébe szabálysértési elzárás, ha az eljárás alá vont személy

a) a 10. § *a)* és *b)* pontjában meghatározott feltételek valamelyikének megfelel,

b) azt a 13. §-ban meghatározottak szerint közérdekű munkával megváltotta.

(3) A meg nem fizetett pénzbírság helyébe lépő szabálysértési elzárás tartama eltérhet a szabálysértési elzárás tartamára vonatkozó e törvény szerinti előírástól.

13. § (1) A szabálysértési hatóság határozatában tájékoztatja az eljárás alá vont személyt a meg nem fizetett pénzbírság közérdekű munkával történő megváltásáról. A határozatban a tájékoztatásnak ki kell terjednie arra, hogy ha az eljárás alá vont személy a pénzbírságot nem fizeti meg, helyébe milyen tartamú közérdekű munka lép, valamint arra is, hogy a közérdekű munka végrehajtása céljából az állami foglalkoztatási szervnél kell jelentkeznie. A meg nem fizetett pénzbírság helyébe ötezer forintként hat óra közérdekű munkát kell meghatározni. A meg nem fizetett pénzbírságnak ötezerrel nem osztható részét nem kell figyelembe venni.

(2) A közérdekű munka végrehajtása céljából a foglalkoztatást biztosító munkahelyekről az állami foglalkoztatási szerv – honlapján közzétett – nyilvántartást vezet.

(3) A meg nem fizetett pénzbírság helyébe lépő közérdekű munka tartama eltérhet a közérdekű munka tartamára vonatkozó e törvény szerinti előírástól.

9. A közérdekű munka

14. § (1) Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható.

(2) A közérdekű munka tartamát órákban kell meghatározni. E törvény eltérő rendelkezése hiányában a közérdekű munka legkisebb mértéke hat, legmagasabb mértéke száznyolcvan óra.

(3) Közérdekű munka nem szabható ki abban az esetben, ha az eljárás alá vont személy a 10. § *a)* és *b)* pontjában meghatározott feltételek valamelyikének megfelel.

15. § Ha az eljárás alá vont személy a munkakötelezettségének nem tesz eleget, a közérdekű munka, illetve annak hátralévő része helyébe hat óránként számítva egy nap szabálysértési elzárás lép. Nem lép a közérdekű munka hátralévő része helyébe szabálysértési elzárás, ha az nem éri el a hat órát.

10. A járművezetéstől eltiltás

16. § (1) Az eljárás alá vont személy eltiltható a járművezetéstől, ha a szabálysértést engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegésével követte el.

(2) Akit a XXVIII. Fejezetben meghatározott szabálysértés elkövetése miatt hat hónapon belül legalább két ízben jogerősen elmarasztaltak, azzal szemben az újabb, közlekedéssel kapcsolatos egyéb szabálysértés miatt indult ügyben a szabálysértési hatóságnak járművezetéstől eltiltást is alkalmaznia kell.

(3) A vezetői engedély visszaadása külön jogszabályban meghatározott feltétel teljesítésétől tehető függővé.

(4) A járművezetéstől eltiltás meghatározott járműkategóriára, illetve járműfajtára is vonatkozhat.

(5) A járművezetéstől eltiltás – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – legrövidebb tartama egy hónap, leghosszabb tartama egy év.

17. § A járművezetéstől eltiltás hatálya a szabálysértési határozat jogerőre emelkedésével kezdődik. Amennyiben az eljárás alá vont személy a szabálysértés elkövetésekor vezetői engedéllyel (igazolvánnyal) rendelkezett, az eltiltás tartama a vezetői engedélynek (igazolványnak) a leadása napján veszi kezdetét.

11. Az elkobzás

18. § (1) El kell kobozni azt a dolgot:

- a)* amelyet a szabálysértés elkövetéséhez eszközül használtak vagy arra szántak,
- b)* amelynek a birtoklása jogszabályba ütközik, vagy amely veszélyezteti a közbiztonságot,
- c)* amely szabálysértés elkövetése útján jött létre,
- d)* amelyre a szabálysértést elkövették, vagy amelyet a szabálysértés befejezését követően e dolog elszállítása céljából használtak,
- e)* amelyet az eljárás alá vont személy a szabálysértés elkövetéséért a tulajdonostól vagy annak hozzájárulásával mástól kapott.

(2) Az elkobzás önállóan és akkor is alkalmazható, ha az eljárás alá vont személy nem vonható felelősségre.

(3) Az (1) bekezdés *a)* és *d)* pontja esetében

a) az elkobzást nem lehet elrendelni, ha a dolog nem az eljárás alá vont személy tulajdona, kivéve, ha a tulajdonos az elkövetésről előzetesen tudott,

b) az elkobzás kivételesen mellőzhető, ha az az eljárás alá vont személyre vagy a dolog tulajdonosára a szabálysértés súlyával arányban nem álló, méltánytalan hátrányt jelentene,

feltéve, hogy az elkobzás mellőzését nemzetközi jogi kötelezettség nem zárja ki.

(4) Az elkobzott dolog tulajdonjoga az államra száll.

(5) Nincs helye elkobzás elrendelésének, ha a cselekmény elkövetése óta két év eltelt, kivéve, ha az elkobzás tárgyának birtoklása jogellenes.

12. A kitiltás

19. § (1) A sportrendezvényen való részvétellel, az odautazással vagy az onnan történő távozással összefüggő szabálysértés miatt az eljárás alá vont személy kitiltható bármelyik sportszövetség versenyrendszerében megrendezésre kerülő sportrendezvényről, valamint bármelyik sportszövetség versenyrendszerében megrendezett sportesemény helyszínéül szolgáló sportlétesítményből.

(2) A kereskedelmi tevékenységgel összefüggő szabálysértés miatt, e tevékenysége folytatásának megakadályozása érdekében az eljárás alá vont személy kitiltható a kereskedelmi létesítményből vagy kereskedelmi tevékenység helyéül szolgáló egyéb helyszínről.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott kitiltás legrövidebb tartama hat hónap, leghosszabb tartama két év.

13. A figyelmeztetés

20. § (1) Figyelmeztetés alkalmazásának akkor van helye, ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú és ettől az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható.

(2) A figyelmeztetéssel a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a rosszallását fejezi ki és felhívja az eljárás alá vont személyt arra, hogy a jövőben tartózkodjon szabálysértés elkövetésétől.

14. A büntetés kiszabása, az intézkedés alkalmazása

21. § (1) A büntetést és az intézkedést úgy kell megállapítani, hogy igazodjék a szabálysértés súlyához. Az eljárás alá vont személy személyi körülményeit annyiban kell figyelembe venni, amennyiben azok a szabálysértési hatóság vagy a bíróság rendelkezésére álló adatokból megállapíthatóak.

(2) Büntetés kiszabásakor és az intézkedés alkalmazásakor figyelembe kell venni a szabálysértés elkövetésének időpontját megelőző két éven belül az eljárás alá vont személy szabálysértés miatt történt felelősségre vonását. Enyhítő körülményként kell figyelembe venni az eljárás alá vont személy hatóságokkal való együttműködését.

(3) Ha e törvény szabálysértési elzárás büntetés kiszabását lehetővé teszi, a bíróság elzárás helyett az e törvényben meghatározottak szerint más büntetést is kiszabhat és más intézkedést is alkalmazhat.

(4) Ha e törvény a szabálysértési elzárás büntetés kiszabását nem teszi lehetővé, a szabálysértési hatóság – szabálysértési elzárás kivételével – az e törvényben meghatározottak szerint bármely büntetést kiszabhat, illetve bármely intézkedést alkalmazhat.

(5) A közlekedési szabálysértéssel okozott kár kivételével elzárás, pénzbírság és közérdekű munka alkalmazása esetén nyomatékos enyhítő körülményként kell figyelembe venni, ha az eljárás alá vont személy a sértettnek a szabálysértéssel okozott kárt a szabálysértési hatóság határozatának vagy a bíróság első fokú határozatának meghozataláig megtérítette.

15. A halmazati büntetés és ismételt elkövetésre vonatkozó büntetés

22. § (1) Ha az eljárás alá vont személyt ugyanabban az eljárásban több szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt vonják felelősségre, a szabálysértési elzárás leghosszabb tartama kilencven nap, a pénzbírság felső határa a kiszabható pénzbírság felével emelkedik.

(2) Ha az eljárás alá vont személyt ugyanabban az eljárásban több, szabálysértési elzárással nem büntethető szabálysértés miatt vonják felelősségre, a pénzbírság felső határa a kiszabható legmagasabb pénzbírság felével emelkedik.

23. § (1) Ha az eljárás alá vont személyt a szabálysértés elkövetésének időpontját megelőző hat hónapon belül

a) szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt legalább két ízben jogerősen felelősségre vonták, az újabb szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértési ügyben a szabálysértési elzárás leghosszabb tartamára és a pénzbírság felső határára a 22. § (1) bekezdésben írt szabály az irányadó,

b) pénzbírsággal sújtható szabálysértés miatt legalább két ízben jogerősen felelősségre vonták, az újabb pénzbírsággal büntethető szabálysértési ügyben hatvan napig terjedő szabálysértési elzárás büntetés szabható ki,

c) szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt legalább két ízben jogerősen felelősségre vonták, az újabb pénzbírsággal büntethető szabálysértés miatt hetvenöt napig terjedő szabálysértési elzárás büntetés szabható ki,

d) pénzbírsággal sújtható szabálysértés miatt legalább két ízben jogerősen felelősségre vonták, az újabb szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt hetvenöt napig terjedő szabálysértési elzárás büntetés szabható ki,

e) a XXVIII. Fejezetben meghatározott szabálysértés elkövetése miatt legalább két ízben jogerősen felelősségre vonták, az újabb – a XXVIII. Fejezetben meghatározott – szabálysértés miatt indult ügyben a szabálysértési hatóságnak járművezetéstől eltiltást is alkalmazni kell.

(2) Az (1) bekezdés *b)*, *c)* és *d)* pontjában meghatározottak e törvény XXVIII. Fejezetében meghatározott szabálysértésekre nem vonatkoznak.

16. A szabálysértési elzárás és a pénzbírság végrehajthatóságának elévülése

24. § (1) Nem lehet végrehajtani a szabálysértési elzárás büntetést és a meg nem fizetett pénzbírság helyébe lépő szabálysértési elzárást, ha a határozat jogerőre emelkedésétől számítva egy év eltelt.

(2) Az elévülési időbe nem számít be a szabálysértési elzárás elhalasztására, illetve a pénzbírság esetében a halasztásra és a részletfizetésre engedélyezett idő.

(3) Az elévülést félbeszakítja a szabálysértési elzárás, a meg nem fizetett pénzbírság végrehajtása iránt tett intézkedés. A félbeszakítás napjával az elévülés határideje újakezdődik. A határozat jogerőre emelkedésétől számított két év elteltével nincs helye végrehajtásnak.

(4) A helyszíni bírság végrehajtás elévülési idejének számítására az e §-ban meghatározott rendelkezések az irányadók.

17. Mentésülés a hátrányos jogkövetkezmények alól

25. § Az olyan hátrányos jogkövetkezmények alól, amelyeket jogszabály a szabálysértés miatti felelősségre vonáshoz fűz, az eljárás alá vont személy a büntetést vagy intézkedést megállapító határozat jogerőre emelkedését követő két év elteltével mentesül.

IV. Fejezet

KÜLÖNLEGES RENDELKEZÉSEK

18. Fiatalkorúakra és katonákra vonatkozó rendelkezések

26. § E törvény rendelkezéseit a fiatalkorúakra és a katonákra az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

27. § (1) E törvény alkalmazásában fiatalkorú az, aki a szabálysértés elkövetésekor a tizennegyedik életévét betöltötte, de a tizennyolcadikat még nem.

(2) A szabálysértési elzárás leghosszabb tartama fiatalkorú esetén harminc nap, halmozati büntetés esetén negyvenöt nap.

(3) Fiatalkorúval szemben pénzbírságot vagy helyszíni bírságot csak akkor lehet kiszabni, ha a fiatalkorú annak megfizetését vállalja.

(4) A 23. §-ban foglalt rendelkezés a fiatalkorúakkal szemben nem alkalmazható.

(5) Fiatalkorúval szemben közérdekű munkát akkor lehet kiszabni, ha a határozat meghozatalakor betöltötte a tizenhatodik életévét.

28. § (1) E törvény alkalmazásában katona a Magyar Honvédség tényleges állományú tagja, a rendőrség, a katasztrófavédelmi szerv, a büntetés-végrehajtási szervezet, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja.

(2) A katona által a szolgálati viszony tartama alatt a szolgálati helyen, illetve a szolgálattal összefüggésben elkövetett szabálysértést – a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés kivételével – fegyelmi eljárás keretében kell elbírálni. Ha a katona szolgálati viszonya a fegyelmi eljárás befejezése előtt megszűnt, a szabálysértést a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság bírálja el.

(3) Katonával szemben elkobzást, valamint járművezetéstől eltiltást bíróság, illetve szabálysértési hatóság szabhat ki. Ha a fegyelmi jogkör gyakorlója elkobzás vagy járművezetéstől eltiltás szükségességét észleli, értesíti az eljárása eredményéről a szabálysértési hatóságot.

(4) Ha katonával együtt polgári személlyel szemben is szabálysértési eljárást kell indítani, vagy a polgári személy a szabálysértés sértettje és az ügy elkülönítésére nincs lehetőség, az eljárást a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság folytatja le. A tényállás megállapítását követően a

szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a fegyelmi fenyítés kiszabása végett megkeresi a katona erre hatáskörrel rendelkező elöljáróját.

V. Fejezet

19. Értelmező rendelkezések

29. § (1) A szándékosság és a gondatlanság, a kísérlet, a felbujtó, a bűnsegéd, a hozzátartozó, a csoportos elkövetés, a nagy nyilvánosság fogalmára, valamint a büntethetőséget kizáró okokra a Büntető Törvénykönyvről szóló törvény által meghatározottakat a szabálysértésekre is alkalmazni kell.

(2) E törvény alkalmazásában:

a) közterület a tulajdonos személyétől, illetve a tulajdonformától függetlenül minden olyan közhasználatra szolgáló terület, amely mindenki számára korlátozás nélkül vagy azonos feltételek mellett igénybe vehető, ideértve a közterületnek közútként szolgáló és a magánterületnek a közforgalom elől el nem zárt részét is;

b) nyilvános hely a közterületnek nem tekinthető, mindenki számára nyitva álló hely.

MÁSODIK RÉSZ

A SZABÁLYSÉRTÉSI ELJÁRÁS

VI. Fejezet

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

20. Az alkalmazandó jogszabály

30. § A szabálysértési eljárást a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő törvény eljárási szabályai szerint kell lefolytatni.

21. A hivatalból való eljárás

31. § A szabálysértési hatóság és a bíróság az e törvényben megállapított feltételek fennállása esetén köteles a szabálysértési eljárást lefolytatni.

22. Az ártatlanság véelme és a bizonyítás terhe

32. § (1) Senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősségét a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg, illetve helyszíni bírság esetén a szabálysértés elkövetését el nem ismerte.

(2) A szabálysértési felelősség bizonyítása a szabálysértési hatóságot terheli. Senki sem kötelezhető ártatlanságának bizonyítására.

(3) A helyszíni bírságolásnál a szabálysértés elkövetésének elismerése bizonyítékként értékelendő.

23. Az önvádra kötelezés tilalma

33. § Senki sem kötelezhető arra, hogy önmagára terhelő vallomást tegyen és önmaga ellen bizonyítékot szolgáltatson.

24. A védekezés joga

34. § (1) Az eljárás alá vont személyt megilleti a védekezéshez való jog.

(2) A szabálysértési hatóság és a bíróság köteles biztosítani, hogy az eljárás alá vont személy az e törvényben meghatározott módon védekezhessen.

25. A jogorvoslati jogosultság

35. § A szabálysértési hatóság, valamint a bíróság határozata és intézkedése ellen, valamint intézkedésének elmulasztása miatt – ha e törvény kivételt nem tesz – jogorvoslatnak van helye. Az eljárás alá vont személy a jogorvoslati jogáról írásban lemondhat.

26. A nyelvhasználat joga

36. § (1) A szabálysértési eljárás nyelve a magyar. A magyar nyelv ismeretének hiánya miatt senkit sem érhet hátrány.

(2) A szabálysértési eljárásban mind szóban, mind írásban mindenki anyanyelvét, törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződés alapján, az abban meghatározott körben regionális vagy kisebbségi nyelvét, vagy – ha a magyar nyelvet nem ismeri – az általa ismertként megjelölt más nyelvet használhatja.

27. A szabálysértési felelősség elbírálása

37. § Abban a kérdésben, hogy az eljárás alá vont személy követett-e el és milyen szabálysértést, a szabálysértési hatóságot és a bíróságot a büntetőeljárásban hozott határozat és az abban megállapított tényállás kivételével nem köti a más eljárásban, így különösen a polgári vagy a fegyelmi eljárásban hozott határozat és az abban megállapított tényállás.

VII. Fejezet

A SZABÁLYSÉRTÉS MIATT ELJÁRÓ HATÓSÁGOK

38. § (1) Az általános szabálysértési hatóság a fővárosi, megyei kormányhivatal (a továbbiakban: kormányhivatal).

(2) Az e törvény által a hatáskörébe utalt szabálysértés miatt a szabálysértési hatóság jogkörében a rendőrkapitányság, illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve jár el.

(3) Szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt első fokon a helyi bíróság jár el.

28. Helyszíni bírság kiszabására jogosultak

39. § (1) A rendőrség az e törvényben meghatározott feltételek esetén bármely szabálysértés miatt kiszabhat helyszíni bírságot. E törvény eltérő rendelkezése hiányában szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt csak a rendőrség szabhat ki helyszíni bírságot.

(2) Törvényben meghatározott esetben szabálysértés észlelése esetén – amennyiben ezt e törvény külön említi – helyszíni bírságot szabhat ki:

- a) a kormányhivatal arra felhatalmazott ügyintézője,
- b) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve,
- c) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv arra felhatalmazott ügyintézője,
- d) a közlekedési hatóság ellenőre,
- e) a közterület-felügyelő,
- f) a természetvédelmi őr, az önkormányzati természetvédelmi őr,
- g) az erdővédelmi szolgálat tagja,
- h) a halászati őr,
- j) a mezőőr.

(2) Az (2) bekezdés g)–i) pontja esetén feltétel, hogy a helyszíni bírságot kiszabó személy a közigazgatási szerv alkalmazottja vagy önkormányzati köztisztviselő, közalkalmazott vagy kormánytisztviselő legyen.

29. A szabálysértési hatóság hatásköre és illetékessége

40. § (1) A szabálysértési eljárás lefolytatására az eljárás alá vont személy lakóhelye szerinti szabálysértési hatóság illetékes.

(2) Ha a szabálysértési eljárás gyorsabb és eredményesebb lefolytatása indokolja, az eljárás alá vont személy tartózkodási helye, munkahelye, az elkövetés helye, továbbá a szabálysértés felderítésének helye szerint illetékes szabálysértési hatóság is eljárhat.

(3) Ha több eljárás alá vont személy van és különböző szabálysértési hatóságok illetékességi területén laknak vagy tartózkodnak, az a szabálysértési hatóság jár el, amelyik az ügyben korábban intézkedett (megelőzés).

(4) A megelőzés dönt akkor is, ha az eljárás alá vont személy, illetve az eljárás alá vont személyek több cselekményét egy szabálysértési eljárásban bírálják el és a (2) bekezdés alapján a cselekmények elkövetésének vagy felderítésének a helye szerint több szabálysértési hatóság is illetékes.

(5) Ha vitás, hogy a több szabálysértési hatóság közül melyik köteles eljárni, az eljáró szabálysértési hatóságot közvetlen közös felettes szervük, ennek hiányában a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter jelöli ki.

(6) A szabálysértési hatóság és a bíróság között felmerülő hatásköri vita esetén a bíróság határozata a döntő.

(7) A szabálysértési hatóság kijelöléséről hozott határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

30. A bíróság hatásköre és illetékessége

41. § (1) Szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt első fokon az elkövetés helye szerint illetékes helyi bíróság jár el. A megyei bíróság elnöke ezekre az eljárásokra más helyi bíróság illetékességét is megállapíthatja.

(2) Ha a szabálysértési eljárás gyorsabb és eredményesebb lefolytatása indokolja, az eljárás alá vont személy lakóhelye, tartózkodási helye, munkahelye, továbbá a szabálysértés felderítésének helye szerint illetékes bíróság is eljárhat.

(3) Ha több eljárás alá vont személy van, vagy ha az eljárás alá vont személy, illetve az eljárás alá vont személyek több cselekményét egy szabálysértési eljárásban bírálják el és különböző bíróságok illetékessége állapítható meg, az a bíróság jár el, amelyik az ügyben korábban intézkedett (megelőzés).

42. § (1) Az első fokú bíróság végzése ellen benyújtott fellebbezést másodfokon a megyei bíróság tanácsulésen bírálja el.

(2) A szabálysértési hatóság határozata ellen benyújtott kifogást az ügyben érdemi határozatot hozó szabálysértési hatóság székhelye szerinti helyi bíróság bírálja el.

(3) A szabálysértési hatóság eljárása, határozatai és intézkedései ellen az ügyész e törvényben meghatározott intézkedését – ha azzal a szabálysértési hatóság nem ért egyet – a szabálysértési hatóság székhelye szerinti helyi bíróság bírálja el.

(4) E törvény alkalmazásában helyi bíróság alatt a városi és kerületi bíróságot, a megyei bíróság alatt a Fővárosi Bíróságot is érteni kell.

(5) E törvény alkalmazásában a helyi bíróság hatáskörébe tartozó ügyekben bírósági titkár is eljárhat.

(6) Ha vitás, hogy több bíróság közül melyik köteles eljárni, az eljáró bíróságot a megyei bíróság másodfokú tanácsa határozatban jelöli ki. Ha az illetékességi összeütközés különböző megyei

bíróságok területén lévő bíróságok között merül fel, akkor a magasabb szintű bíróság jár el. E határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak.

31. Ügyész részvétele a szabálysértési eljárásban

43. § (1) Az ügyész ellenőrzi a szabálysértési hatóságok eljárásának és intézkedésének törvényességét, valamint törvényességi felügyeletet gyakorol a szabálysértési nyilvántartási rendszer felett.

(2) Ha a szabálysértési hatóság az ügyészi felhívást alaposnak tartja, a törvénytörtő rendelkezést köteles nyolc napon belül az ügyészi indítványnak megfelelően visszavonni vagy módosítani és erről egyidejűleg az intézkedése megküldésével az ügyészt értesíteni.

(3) A felhívás eredménytelensége esetén az ügyész a jogerős határozatot megtámadja, a szabálysértési hatóság az ügy iratait nyolc napon belül megküldi a bíróságnak.

(4) Az ügyész fellépése esetén a bíróság egyesbíróként, az iratok alapján harminc napon belül, indokolt végzéssel határoz, amelyben a felhívásnak helyt ad vagy azt elutasítja. A bíróság határozata ellen nincs helye jogorvoslatnak, de tárgyalás tartása kérhető.

(6) A bíróság döntését követően az ügy iratait, határozatának kiadmányaival együtt visszaküldi a szabálysértési hatóságnak. A bíróság határozatának egy kiadmányát közvetlenül az ügyésznek küldi meg.

32. Az ügyek egyesítése és elkülönítése

44. § (1) Ha ugyanazon eljárás alá vont személlyel szemben, ugyanannál a szabálysértési hatóságnál vagy ugyanannál a bíróságnál több szabálysértési eljárás indul, azokat az ügyeket, amelyekben még nem született érdemi határozat, egyesíteni kell.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon kívül egyesíteni lehet azokat az ügyeket is, amelyek együttes elbírálása az eljárás tárgyára vagy az eljárásban részt vevő személyekre tekintettel, illetve egyéb okból célszerű.

(3) A (2) bekezdés szerint eljárva

a) a kormányhivatal az előtte folyó szabálysértési eljáráshoz egyesítheti az ugyanazon eljárás alá vont személy ellen a hatáskörébe nem tartozó szabálysértés miatt indult eljárást is, kivéve a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértést, valamint a rendőrség hatáskörébe tartozó közlekedési szabálysértést és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hatáskörébe tartozó szabálysértéseket;

b) a rendőrség a közúti közlekedési szabálysértés miatt előtte folyó szabálysértési eljáráshoz egyesítheti az ugyanazon eljárás alá vont személy ellen a hatáskörébe nem tartozó szabálysértés miatt indult eljárást is, kivéve a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértést, valamint a vámszabálysértéseket;

c) a bíróság az előtte folyó szabálysértési eljáráshoz egyesítheti az ugyanazon eljárás alá vont személy ellen a hatáskörébe nem tartozó szabálysértés miatt indult eljárást is.

(4) Ha a szabálysértési eljárásban több eljárás alá vont személy van, velük szemben rendszerint egy eljárást kell folytatni.

(5) Az egyesítést mellőzni lehet, illetve az ügyeket el lehet különíteni, ha a szabálysértések együttes elbírálása a felelősségre vonást jelentősen késleltetné.

(6) Az ügyek egyesítését, illetve elkülönítését fel kell jegyezni az érintett ügyek irataiba.

33. Áttétel

45. § Ha a szabálysértési hatóságnak vagy a bíróságnak az ügyben nincs hatásköre vagy illetékessége, az ügyet haladéktalanul átteszi a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz.

VIII. Fejezet

KIZÁRÁS

34. A kizárás általános szabályai

46. § (1) A szabálysértési ügyben a szabálysértési hatóság és bíróság tagjaként nem járhat el:

a) aki az ügyben, mint eljárás alá vont személy vagy az eljárás alá vont személy képviselője, továbbá mint sértett, feljelentő vagy mint ezek képviselője vesz vagy vett részt, valamint a felsoroltak hozzátartozója;

b) aki az ügyben, mint tanú vagy szakértő vesz vagy vett részt;

c) akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható.

(2) Nem kizárási ok, ha a szabálysértési hatóság tagja a hivatali hatáskörében tudomására jutott szabálysértés miatt tesz feljelentést.

(3) Nem járhat el az ügyben az a szabálysértési hatóság és bíróság, amelynek vezetőjével szemben az (1) bekezdésben meghatározott kizárási ok áll fenn.

47. § (1) A szabálysértési hatóságnak és a bíróságnak az a tagja, aki a kizárási okot maga jelentette be, bejelentésének elbírálásáig az ügyben nem járhat el.

(2) A kizárásról hivatalból vagy bejelentésre a szabálysértési hatóságnál a kifogásolt személy közvetlen felettese, bíró esetében a bíróság elnöke dönt. Ha helyt ad a bejelentésnek, kijelöli az eljáró személyt.

(3) A kizárás elbírálásáról határozatot kell hozni.

(4) A kizárást kimondó határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak, a kizárás megtagadását az ügydöntő határozat elleni jogorvoslatban lehet sérelmezni.

(5) A kizárás e törvényben nem szabályozott eseteire a büntetőeljárásról szóló törvény kizárásra vonatkozó rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.

35. A szabálysértési hatóság tagjának kizárása

48. § (1) A szabálysértési hatóság tagjaként az sem járhat el, aki az ügy elbírálásában, mint bíró vett részt, illetve e személy hozzátartozója.

(2) A kizárás indokoltságáról a szabálysértési hatóság vezetője dönt. Ha helyt ad a kizárási bejelentésnek, határozatban kijelöli a továbbiakban eljáró személyt is.

36. A szakértő kizárása

49. § (1) Szakértőként nem járhat el,

a) aki az ügyben, mint bíró, ügyész vagy szabálysértési hatóság tagja járt vagy jár el, valamint ezek hozzátartozója,

b) a szakértői intézmény és a szervezet szakértője, valamint a szakértői testület tagja, ha az *a)* pontban meghatározott kizáró ok a szakértői intézmény, a szervezet vagy a szakértői testület vezetőjével szemben áll fenn,

c) a gazdasági társaság tagja, ha az a) pontban meghatározott kizáró ok a gazdasági társaság vezetőjével, vezető tisztségviselőjével szemben áll fenn, illetve, aki olyan gazdasági társaság tagja vagy alkalmazottja, amelynek tagja vagy alkalmazottja az ügyben már korábban eljárt.

(2) A szakértő kizárására az eljáró hatóság tagjának kizárására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

37. Az ügyész kizárása

50. § (1) Ügyészként nem járhat el, aki az ügyben, mint a szabálysértési hatóság tagja vagy mint bíró járt el, illetve ezek hozzátartozója.

(2) Ha az ügyész a kizárási okot nem maga jelentette be, a bejelentés elintézéséig eljárhat az ügyben.

(3) A kizárás indokoltságáról a helyi ügyészségi ügyész esetében a helyi vezető ügyész, a helyi vezető ügyész és a megyei főügyészségi ügyész esetében a megyei főügyész dönt. Ha helyt ad a kizárási bejelentésnek, kijelöli a továbbiakban eljáró ügyészt is.

38. A bíró kizárása

51. § (1) Bíróként az sem járhat el, aki az ügyben, mint a szabálysértési hatóság tagja vagy mint ügyész járt el, illetve ezek hozzátartozója.

(2) A másodfokú eljárásban nem vehet részt az a bíró, aki az ügy első fokú elbírálásában részt vett.

(3) A perújítási eljárásból ki van zárva az a bíró, aki a perújítási kérelemmel támadott határozatot hozta.

(4) Ha a bíró a kizárási okot nem maga jelentette be, a bejelentés elintézéséig eljárhat az ügyben.

(5) A kizárás indokoltságáról a bíróság elnöke igazgatási jogkörben vagy a bíróság másik tanácsa tárgyaláson kívül dönt. Az elnök igazgatási jogköre az esetben áll fenn, ha a bíró a kizárási okot maga jelentette be vagy a bíró a kizárásához hozzájárult. Ha az elnök helyt ad a kizárási bejelentésnek, kijelöli a továbbiakban eljáró bírót. Ha a kizárás iránti bejelentés elnöki igazgatási jogkörben nem intézhető el, a bíróság másik tanácsa tárgyaláson kívül dönt. A bíróság elnökének, illetve másik tanácsának döntésével szemben önálló fellebbezésnek nincs helye, az az érdemi határozat ellen bejelentett fellebbezésben támadható.

(6) Ha a kizárási ok a bíróság elnökével szemben merül fel, továbbá, ha a bíróságnak nincs olyan bírója, akire nem vonatkozik kizárási ok, a kizárásról a megyei bíróság tanácsulésen határoz. Ha helyt ad a kizárási bejelentésnek, az illetékességi területén működő másik helyi bíróságot jelöl ki.

IX. Fejezet

A SZABÁLYSÉRTÉSI ELJÁRÁSBAN RÉSZT VEVŐ SZEMÉLYEK

39. Az eljárás alá vont személy

52. § (1) Eljárás alá vont személy az, akivel szemben szabálysértési eljárás folyik.

(2) Az eljárás alá vont személy jogosult megismerni, hogy mely cselekmény miatt, milyen tények és bizonyítékok alapján folyik ellene szabálysértési eljárás.

(3) Az eljárás alá vont személy az eljárás bármely szakaszában észrevételt, indítványt tehet, a szabálysértési hatóságtól és a bíróságtól felvilágosítást kérhet, megtekintheti az ügy iratait, azokról másolatot kérhet, illetve készíthet. A minősített adatot tartalmazó másolatot a hatóság épületéből nem viheti ki.

40. Az eljárás alá vont személy képviselője

53. § (1) Az eljárás alá vont személy érdekében a szabálysértési eljárás bármely szakaszában törvényes képviselője vagy az általa vagy törvényes képviselője által írásban meghatalmazott személy (a továbbiakban együtt: az eljárás alá vont személy képviselője) járhat el.

(2) Az eljárás alá vont személy képviselőjének kérdezési, indítványtételi és irat megtekintési jogaira az 52. § (3) bekezdése az irányadó.

41. A sértett

54. § (1) Sértett az, akinek a szabálysértés sértette vagy veszélyeztette a jogát vagy a jogos érdekét.

(2) A sértett az eljárás bármely szakaszában észrevételt, indítványt tehet, jogairól és kötelességeiről a szabálysértési hatóságtól, az ügyésztől és a bíróságtól felvilágosítást kérhet, megtekintheti az őt érintő iratokat, azokról másolatot kérhet, illetve készíthet.

(3) A sértett – az e törvényben meghatározott feltételek mellett – kérheti az eljárás alá vont személytől a szabálysértés folytán keletkezett kárának megtérítését.

(4) A sértett az őt megillető jogokat képviselője útján is gyakorolhatja.

42. A sértett képviselője

55. § (1) A sértett érdekében a szabálysértési eljárás bármely szakaszában törvényes képviselője vagy az általa vagy törvényes képviselője által írásban meghatalmazott személy (a továbbiakban együtt: a sértett képviselője) járhat el.

(2) A sértett képviselőjének kérdezési, indítványtételi és irat megtekintési jogaira az 54. § (2) bekezdése az irányadó.

X. Fejezet

A BIZONYÍTÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

43. A tényállás tisztázása

56. § (1) A szabálysértési hatóság az ügy megítélése szempontjából lényeges körülményeket köteles tisztázni. Ha ehhez nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, bizonyítási eljárást folytat le.

(2) Nem kell bizonyítani a köztudomású tényeket és azokat a tényeket, amelyekről a szabálysértési hatóságnak, illetve a bíróságnak hivatalos tudomása van.

44. A bizonyítás eszköze

57. § (1) A szabálysértési hatóság a törvényi keretek között szabadon választhatja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközt.

(2) A szabálysértési eljárásban bizonyítékként felhasználhatóak azok a bizonyítási eszközök is, amelyeket az arra feljogosított hatóságok törvényes eljárásuk keretében szereztek meg.

45. A tanúvallomás

58. § (1) A tényállás tanú vallomásaival is bizonyítható.

(2) A tanú idézésre köteles megjelenni és – ha e törvény másképp nem rendelkezik – vallomást tenni.

(3) A tanú kérelmére a megjelenésével felmerült költséget a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság megtéríti. Erre a tanút meghallgatásának befejezésekor figyelmeztetni kell.

46. A tanú vallomástételének akadályai

59. § (1) Nem hallgatható meg tanúként:

- a) az, akitől a testi vagy szellemi állapota miatt nem várható bizonyítékként értékelhető vallomás,
- b) minősített adatról az, aki a titoktartási kötelezettség alól az arra jogosult szervtől vagy személytől nem kapott felmentést.

(2) Nem lehet tanúként meghallgatni azt, aki foglalkozásánál, hivatásánál vagy köz megbízatásánál fogva titoktartásra köteles, ha a tanúvallomásával e kötelezettségét megsértené.

(3) A felmentésre irányuló megkeresésben azonosításra alkalmas módon meg kell jelölni azokat a kérdéseket, amelyekre a felmentést kérik.

47. A tanúvallomás megtagadásának lehetősége

60. § A tanúvallomást megtagadhatja az, aki

- a) az eljárás alá vont személy hozzátartozója,
- b) magát vagy hozzátartozóját szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetésével vádolná, az ezzel kapcsolatos kérdésben.

48. A tanúvallomás bizonyítékként történő felhasználásának akadályai

61. § Nem használható fel bizonyítékként az 59. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés megsértésével felvett tanúvallomás, továbbá az olyan tanúvallomás, amelynek megtétele előtt a tanút nem figyelmeztették a 60. §-ban meghatározott jogára.

49. A tanú meghallgatása

62. § (1) A tanú meghallgatása egyenként – az (5) bekezdésben foglalt kivétellel –, lehetőség szerint az eljárás alá vont személy jelenlétében történik. A szabálysértési hatóság által fogatosított meghallgatás esetében a szabályszerűen idézett eljárás alá vont személy távolmaradása nem akadály a tanú meghallgatásának.

(2) A meghallgatást megelőzően meg kell állapítani a tanú személyazonosságát, valamint azt, hogy az eljárás alá vont személynek vagy a sértettnek hozzátartozója-e, továbbá, hogy az ügyben más okból érdekelt vagy elfogult-e. Ezekre a kérdésekre a tanú akkor is köteles válaszolni, ha egyébként a vallomástételt megtagadhatja.

(3) A tanút a vallomás megkezdése előtt figyelmeztetni kell jogaira, kötelezettségeire és a hamis tanúzás jogkövetkezményeire.

(4) A tizennegyedik életévét be nem töltött személyt csak akkor lehet tanúként meghallgatni, ha a vallomásától várható bizonyíték mással nem pótolható. Meghallgatása esetén mellőzni kell a hamis tanúzás következményeire való figyelmeztetést.

(5) A még meg nem hallgatott tanú nem lehet jelen az eljárás alá vont személy, más tanú és a szakértő meghallgatásakor. A tanú meghallgatásán nem lehet jelen az eljárás alá vont személy és az eljárás egyéb résztvevője, ha a tanú minősített adatról tesz vallomást, továbbá, ha elrendelték a tanú adatainak zártan kezelését.

50. A tanú adatainak zártan kezelése

63. § (1) A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a tanú kérelmére vagy hivatalból elrendelheti, hogy a tanú személyes adatait az ügy irataitól elkülönítve, zártan kezeljék. Ebben az esetben az ügy egyéb irataiban a tanú zártan kezelt adatait csak a szabálysértési hatóságnak az ügyben eljáró tagja, az ügyész, illetve a bíró tekintheti meg.

(2) Ha a tanú személyes adatainak zártan kezelését rendelték el, ettől kezdve

a) a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság biztosítja, hogy a tanú zártan kezelt adatai ne váljanak megismerhetővé,

b) a személyes adatok zártan kezelésének megszüntetésére csak a tanú beleegyezésével kerülhet sor.

51. A szakértő és a szakvélemény

64. § (1) Ha a szabálysértési felelősségre vonás szempontjából jelentős, bizonyítást igénylő tény megállapításához vagy megítéléséhez különleges szakértelem szükséges, a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság – hivatalból vagy kérelemre – szakértőt rendel ki.

(2) A szabálysértési hatóság a szakértői névjegyzékben szereplő igazságügyi szakértőt, illetve szakvélemény adására feljogosított gazdasági társaságot (a továbbiakban: gazdasági társaság), szakértői intézményt vagy külön jogszabályban meghatározott állami szervet, intézményt, szervezetet (a továbbiakban: szervezet), ha ez nem lehetséges, kellő szakértelemmel rendelkező személyt vagy intézményt (a továbbiakban: eseti szakértő) rendel ki szakértőként.

(3) A szabálysértéssel okozott kár értékének megállapításához szakértő hivatalból nem rendelhető ki. Ha a szakértő kirendelését az eljárás alá vont személy vagy a sértett indítványozza és a szakértő várható költségét megelőlegezi, a szakértő kirendelése kötelező.

(4) A szakértő jogosult mindazokat az adatokat megismerni, amelyek a feladatának teljesítéséhez szükségesek. E célból az ügy iratait megtekintheti, az eljárási cselekményeknél jelen lehet, az eljárás alá vont személytől, a sértettől és a tanútól felvilágosítást, a kirendelő hatóságtól további adatokat, iratokat és felvilágosítást kérhet. A szakértő a kirendelő hatóság felhatalmazása alapján a neki át nem adott tárgyat is megtekintheti, megvizsgálhatja, abból mintát vehet.

(5) Az eljárás alá vont személy és a sértett – a műtét és a műtétnek minősülő vizsgálati eljárás kivételével – köteles alávetni magát a szakértői vizsgálatnak, illetve beavatkozásnak.

(6) Ha a szakvélemény hiányos, önmagával ellentmondó megállapításokat tartalmaz, a kirendelő hatóság felhívására a szakértő köteles a kért felvilágosítást megadni, a szakvéleményt kiegészíteni. Ha a szakvélemény hiányossága így sem pótolható, illetve ellentmondásai nem oldhatók fel, kérelemre vagy hivatalból más szakértő is kirendelhető.

(7) Az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a szakértőkre az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló törvény rendelkezései irányadók.

52. A szakértőt kirendelő határozat

65. § A szakértő kirendeléséről határozatot kell hozni, amelynek meg kell felelnie az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló törvényben a kirendelés tartalmára vonatkozó rendelkezéseknek. A szakértő kirendeléséről hozott határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak.

53. A szakértő meghallgatása

66. § (1) A szakvélemény előadása előtt meg kell állapítani a szakértő személyazonosságát, tisztázni kell, hogy az ügyben érdekelt vagy elfogult-e. A szakvélemény előadása után a szakértőhöz kérdések intézhetők.

(2) A szakértőt a kirendelés alól a szabálysértési hatóság, bíróság fontos okból határozattal felmentheti. A szakértő – gazdasági társaság, szakértői intézmény, illetve szervezet kirendelése esetén annak vezetője útján – a szabálysértési hatóságot, bíróságot értesíti, ha

a) a szakkérdés nem tartozik a szakismereteinek körébe,

b) a szakkérdésben külön jogszabály alapján meghatározott intézmény vagy testület jogosult szakvéleményt adni,

c) a szakértői tevékenység ellátásában fontos ok akadályozza, így különösen, ha a tevékenység zavartalan ellátásának vagy a részvizsgálatok elvégzésének a feltételei nincsenek meg.

54. A tolmács

67. § (1) Ha a nem magyar anyanyelvű személy az eljárás során az anyanyelvét kívánja használni vagy e törvény szabályai szerint más nyelv használatát kéri, tolmácsot kell igénybe venni.

(2) Ha a meghallgatandó személy hallássérült, siketvak, kérésére jelnyelvi tolmács közreműködésével kell meghallgatni. Ha a meghallgatandó személy beszéd fogyatékos, kérésére a meghallgatás helyett írásban tehet nyilatkozatot.

(3) A tolmácsra e törvénynek a szakértőre vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a külön jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő személy vehető igénybe tolmácsként; ha ez nem lehetséges, a kellő nyelvismerettel rendelkező más személy (eseti tolmács) is kirendelhető. Tolmácson a szakfordítót is érteni kell.

(4) A tolmács díját és költségeit az állam viseli.

55. A tárgyi bizonyítási eszköz

68. § (1) Tárgyi bizonyítási eszköz minden olyan dolog, amely a szabálysértés elkövetésének nyomait hordozza, amely a szabálysértés elkövetése útján jött létre, amelyet a szabálysértés elkövetéséhez eszközül használtak, vagy amelyre a szabálysértést elkövették.

(2) Ha a tárgyi bizonyítási eszköz nem alkalmas lefoglalásra, akkor a szabálysértéssel kapcsolatos egyedi tulajdonságainak leírását rögzítő iratot, fényképet vagy más felvételt kell az iratokhoz csatolni.

56. Az okirat

69. § A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a tényállás megállapítása céljából valamilyen tény vagy körülmény igazolására kiállított okiratot vagy más iratot bizonyítási eszközként használhat, ha az a szabálysértési eljárásban valamely bizonyítandó tény bizonyítására alkalmas.

57. A szemle

70. § (1) Ha a tényállás tisztázásához személy, tárgy vagy helyszín közvetlen megtekintése, illetve megfigyelése szükséges, a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság szemlét tart.

(2) A szemle tárgyának birtokosa köteles lehetővé tenni a tárgy, illetve a helyszín megtekintését, megfigyelését.

(3) A szemle alkalmával a bizonyítás szempontjából jelentős körülményeket kell rögzíteni. Ha a bizonyításhoz szükséges, a szemle tárgyáról fényképet vagy más felvételt, rajzot kell készíteni és azt a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

58. Az eljárás alá vont személy vallomása

71. § (1) A meghallgatás megkezdése előtt – a még ki nem hallgatott eljárás alá vont személy és az eljárás többi résztvevőjének távollétében – meg kell állapítani az eljárás alá vont személy személyazonosságát.

(2) Az eljárás alá vont személy meghallgatásának megkezdésekor figyelmeztetni kell arra, hogy nem köteles vallomást tenni, illetve azt bármikor megtagadhatja, továbbá, hogy amit mond, az bizonyítékként felhasználható. A figyelmeztetést és az eljárás alá vont személy válaszát jegyzőkönyvbe kell foglalni. A figyelmeztetés elmaradása esetén az eljárás alá vont személy vallomása nem vehető figyelembe bizonyítékként.

(3) Az eljárás alá vont személyt nyilatkoztatni kell azokról a személyi körülményeiről, amelyek az alkalmazandó joghátrány megállapítása szempontjából jelentősek lehetnek, így különösen

vagyonáról, jövedelméről, családi körülményeiről, foglalkozásáról, végzettségéről, képzettségéről, munkahelyéről, egészségi állapotáról. Az eljárás alá vont személy figyelmét fel kell hívni arra, hogy e körülményeket a szabálysértési hatóság, bíróság csak akkor veszi figyelembe a joghátrány megállapításánál, ha ezekről tudomása van.

XI. Fejezet

KÉNYSZERINTÉZKEDÉSEK

59. Az elővezetés

72. § (1) A szabálysértési hatóság vagy a bíróság rendelkezése alapján azt az eljárás alá vont személyt vagy tanút, aki a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság előtt a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és távolmaradását előzetesen, alapos okkal nem menti ki, a rendőrség útján – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal előtt folyamatban lévő eljárásban a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve útján – elő lehet vezetni. Az elővezetés – az elrendelő hatóság rendelkezése alapján – útba-indítással is foganatosítható.

(2) A szabálysértési hatóság elővezetését rendeli el annak az eljárás alá vont személynek, aki a szabályszerűen kézbesített felhívás ellenére a meg nem fizetett pénzbírság helyébe lépő szabálysértési elzárás végrehajtására a kijelölt büntetés-végrehajtási intézetben, illetve a Kormány által rendeletben kijelölt intézményben a megadott határnapon nem jelenik meg és a pénzbírságot sem fizeti meg.

(3) Az elővezetést határozattal kell elrendelni. A (2) bekezdés szerinti esetben a határozatnak azt is tartalmaznia kell, hogy az eljárás alá vont személy mentesül az elővezetés foganatosítása, illetve a szabálysértési elzárás végrehajtása alól, ha az eljárás alá vont személy vagy más személy a pénzbírságot az elővezetés megkezdésekor vagy annak foganatosítása alatt hiánytalanul megfizeti és ezt igazolja.

(4) A szabálysértési hatóság által elrendelt elővezetés esetén az elrendelés és az elővezetés között negyvennyolc órának el kell telnie.

(5) A szabálysértési hatóság által elrendelt elővezetés elrendeléséről az ügyészt haladéktalanul értesíteni kell. Az ügyész az elővezetést elrendelő határozatba elektronikus úton tekint be. Ha az ügyész az elővezetéssel nem ért egyet, az elővezetés megkezdéséig határozattal az elővezetési határozatot hatályon kívül helyezi. Az elővezetés az ügyész intézkedéséig nem hajtható végre.

(6) Az idézett személy távolmaradásának igazolása esetén a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság hatályon kívül helyezi az elővezetést elrendelő határozatát.

(7) Az elővezetés költségeit az elővezetett külön jogszabályban meghatározottak szerint köteles megtéríteni. Az elővezetés költségeinek megfizetésére az elővezetett személy kötelezhető, továbbá az az elővezetni rendelt személy is, aki az elővezetés sikertelenségéért felelős.

60. Szabálysértési őrizet

73. § (1) A rendőrség szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés esetén a tetten ért eljárás alá vont személyt gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából őrizetbe veheti. A tettenérésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni akkor is, ha a rendőrség az elkövetéstől számított negyvennyolc órán belül elfogja az elkövetőt.

(2) A szabálysértési őrizet a bíróság érdemi végzésének meghozataláig, de – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – legfeljebb hetvenkét óráig tart. Az eljárás alá vont személyt nyomban szabadon kell bocsátani, ha a szabálysértési őrizet tartama alatt a bíróság a gyorsított eljárást nem folytatta le vagy nem szabott ki szabálysértési elzárást.

(3) Ha a szabálysértési elzárást kiszabó végzés nem emelkedett jogerőre és alappal feltehető, hogy az eljárás alá vont személy szabadlábban újabb, szabálysértési elzárással is büntethető

szabálysértést követne el, a bíróság a szabálysértési őrizet tartamát a másodfokú végzés meghozataláig indokolt határozattal meghosszabbíthatja.

(4) A szabálysértési őrizet a (3) bekezdésben meghatározott esetben a másodfokú bíróság végzésének meghozataláig, illetve a nem jogerősen kiszabott szabálysértési elzárás tartamáig, de legfeljebb a meghosszabbítástól számított tíz napig tart.

(5) A szabálysértési őrizettel és az annak tartamát meghosszabbító végzéssel szemben az eljárás alá vont személy, illetve az eljárás alá vont személy képviselője a kihirdetéskor fellebbezést jelenthet be. A szabálysértési őrizettel szemben benyújtott fellebbezést a helyi bíróság a tárgyaláson bírálja el. A szabálysértési őrizet tartamának meghosszabbítása miatt bejelentett fellebbezést a megyei bíróság az érdemi végzés ellen bejelentett fellebbezéssel együtt bírálja el.

(6) A szabálysértési őrizet elrendeléséről az eljárás alá vont személy által megjelölt hozzátartozót, ennek hiányában az eljárás alá vont személy által megjelölt más személyt a rendőrség haladéktalanul értesíti.

(7) A katona szabálysértési őrizetbe vételéről a parancsnokát is értesíteni kell.

61. Ruházat, csomag és jármű átvizsgálása

74. § (1) A rendőrség, illetve – a hatáskörébe tartozó szabálysértések esetében – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve átvizsgálhatja annak a személynek a ruházatát, a csomagját, illetve a helyszínen lévő járművét, akiről feltehető, hogy olyan dolgot tart magánál, aminek a lefoglalását e törvény lehetővé teszi. Nem magyar állampolgárságú eljárás alá vont személy esetén az előre láthatólag kiszabásra kerülő pénzbírság, illetve szabálysértési költség fedezetére szolgáló összeg lefoglalása érdekében is helye van az átvizsgálásnak.

(2) Az átvizsgálás megkezdése előtt az érintett személyt fel kell szólítani, hogy a keresett tárgyat önként adja át.

(3) A ruházat átvizsgálását csak az átvizsgálendő személlyel azonos nemű személy végezheti.

62. A lefoglalás

75. § (1) A szabálysértési hatóság, valamint – azon szabálysértés vonatkozásában, amely miatt törvény rendelkezése alapján helyszíni bírságot kiszabhat – a helyszíni bírság kiszabására jogosult lefoglalhatja azt a dolgot,

a) amely tárgyi bizonyítási eszköz,

b) amelynek elkobzását e törvény elrendeli.

(2) Ha a nem magyar állampolgárságú eljárás alá vont személy nem helyezi letétbe az előreláthatólag kiszabásra kerülő pénzbírság, illetve a szabálysértési költség fedezetéhez szükséges összeget, a bíróság vagy a szabálysértési hatóság az összeg erejéig az eljárás alá vont személy vagyontárgyait – a nélkülözhetetlen vagyontárgyak kivételével – lefoglalhatja. A meghallgatás során tájékoztatni kell a letétbe helyezés, illetve ennek elmulasztása esetén a lefoglalás lehetőségéről.

(3) Postai küldeményt, táviratot – a címzettnek történő kézbesítése előtt – csak az ügyész írásbeli határozata alapján lehet lefoglalni, az ügyészi határozat meghozataláig csak visszatartásuk iránt lehet intézkedni.

(4) A szabálysértési hatóság gondoskodik a hozzá megküldött lefoglalt dolog őrzéséről. Ha a dolog használatához az érintettnek különös érdeke fűződik, a lefoglalt dolgot az őrizetére lehet bízni.

(5) A gyorsan romló, bomló, tárolhatatlan dolgot a szabálysértési hatóság értékesíti vagy megsemmisíti.

(6) A lefoglalás elrendeléséről és megszüntetéséről határozatot kell hozni.

76. § (1) A lefoglalás érdekében a dolog birtokosát fel kell szólítani, hogy a keresett dolgot adja át. Az átadás megtagadása nem akadályozza annak, hogy a keresett dolgot az ügykörében lefoglalásra jogosult ruházat, csomag, vagy gépjármű átvizsgálása útján megszerezze. Erre az érintettet figyelmeztetni kell.

(2) A lefoglalást haladéktalanul meg kell szüntetni, ha arra az eljárás érdekében már nincs szükség. Ebben az esetben a dolgot, illetve az értékesítésből befolyt ellenértéket annak kell visszaadni, akitől a dolgot lefoglalták.

(3) Az eljárás alá vont személytől lefoglalt dolgot részére csak akkor lehet kiadni, ha a kiadás iránt más nem jelentett be igényt. Ha az eljárás alá vont személytől lefoglalt dolog kiadása iránt más is jelent be igényt, a szabálysértési hatóság – a dologra való jogosultság elbírálása nélkül – határoz a lefoglalt dolog elhelyezéséről.

(4) Az eljárás alá vont személytől lefoglalt dolog az állam tulajdonába kerül, ha kétséget kizáróan másra illet, de a jogosult kiléte nem állapítható meg. A később jelentkező jogosult a szabálysértési hatóságtól kérheti a dolog visszaadását, illetve értékesítés esetén a dolog lefoglaláskori ellenértékét.

(5) Ha a lefoglalt dolog értéktelen és arra senki sem tart igényt, a lefoglalás megszüntetése után azt meg kell semmisíteni.

63. A rendbírság

77. § (1) A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság e törvény által előírt eljárási köteleességek teljesítése érdekében, továbbá az eljárás rendjének megzavarása miatt rendbírsággal sújthatja különösen

a) a szemle tárgyának birtokosát, ha nem teszi lehetővé a tárgy, illetve helyszín megtekintését, megfigyelését,

b) az eljárás alá vont személyt, az eljárás alá vont személy képviselőjét, a sértettet, a sértett képviselőjét, ha nyilvánvalóan alaptalanul jelent be kizárási okot vagy ugyanabban az ügyben a hatóság ugyanazon tagja ellen ismételtén tesz kizárási iránnyal alaptalan bejelentést,

c) az eljárás alá vont személyt és a sértettet, ha – a műtét és a műtétnek minősülő vizsgálati eljárás kivételével – nem veti magát alá a szakértői vizsgálatnak, illetve beavatkozásnak,

d) a tanút és a szakértőt, ha a vallomástételt, illetve a közreműködést és a véleménynyilvánítást a következményekre történt figyelmeztetés után jogosulatlanul megtagadja,

e) az eljárás alá vont személy kivételével azt, aki a lefoglalást, a ruházat, csomag vagy gépjármű átvizsgálását akadályozza,

f) azt, aki a meghallgatás, illetve tárgyalás rendjét megzavarja.

(2) A rendbírság legalacsonyabb összege ötezer, legmagasabb összege százezer – ha a rendbírság kiszabására ugyanabban az eljárásban ismételtén kerül sor, százötvenezer – forint. Bírósági eljárásban a legmagasabb rendbírság százötvenezer, ismételt esetben kétszázezer forint.

(3) A rendbírság összegének megállapításánál a kiszabására okot adó cselekmény súlyát és következményét kell figyelembe venni.

(4) A szabálysértési hatóság által kiszabott rendbírság ellen halasztó hatályú panasznak, a bíróság által kiszabott rendbírság ellen a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül benyújtott halasztó hatályú fellebbezésnek van helye.

XII. Fejezet

ÁLTALÁNOS ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

64. A szabálysértési eljárás megindulása

78. § (1) A szabálysértési eljárás feljelentés, vagy a szabálysértési hatóság vagy a bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása, illetve a helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés alapján indul meg.

(2) A feljelentést szóban vagy írásban bármely személy vagy szerv megteheti. A szóban tett feljelentést jegyzőkönyvbe kell foglalni, vagy arról feljegyzést kell készíteni.

(3) A feljelentésnek tartalmaznia kell a feljelentett cselekmény helyének és idejének, továbbá az elkövetés körülményeinek a leírását, a bizonyítási eszközök megjelölését, továbbá, ha az eljárás alá vont személy ismert, a személyi adatait. Ha lehetőség van rá, a bizonyítási eszközöket csatolni kell a feljelentéshez.

79. § (1) Magánindítványra üldözendő szabálysértés miatt csak a sértett kívánságára indítható meg a szabálysértési eljárás. A magánindítvány előterjesztőjének bármely olyan nyilatkozatát, amely szerint az eljárás alá vont személy szabálysértési felelősségre vonását kívánja, magánindítványnak kell tekinteni.

(2) Ha a sértett korlátozottan cselekvőképes, a magánindítványt törvényes képviselője is, ha pedig cselekvőképtelen, törvényes képviselője terjesztheti elő. Ezekben az esetekben a magánindítvány előterjesztésére a gyámhatóság is jogosult.

(3) A magánindítvány előterjesztésére jogosult nyilatkozatát be kell szerezni, ha a szabálysértési eljárás megindítását követően derül ki, hogy a cselekmény csak magánindítványra büntethető.

(4) A magánindítványt attól a naptól számított harminc napon belül kell előterjeszteni, amelyen a magánindítvány előterjesztésére jogosult az eljárás alá vont személy kilétéről tudomást szerzett. A (2) bekezdésben meghatározott esetben ezt a határidőt attól a naptól kell számítani, amelyen a magánindítványra jogosult a felhívásról tudomást szerzett. Az elhunyt sértett hozzátartozója a még nyitva álló határidő alatt terjesztheti elő a magánindítványt.

(5) A magánindítvány előterjesztésére nyitva álló határidő elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

(6) A magánindítvány a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság érdemi határozatának meghozataláig visszavonható.

65. A feljelentés elutasítása

80. § A feljelentést határozattal nyolc napon belül el kell utasítani, ha a feljelentésből vagy az előkészítő eljárás során beszerzett adatokból megállapítható, hogy

a) a feljelentett szabálysértés nem szabálysértés,

b) a büntethetőséget kizáró vagy eljárást megszüntető ok áll fenn,

c) ugyanazon szabálysértés miatt szabálysértési eljárás van folyamatban,

d) a cselekményt szabálysértési vagy büntetőeljárás, illetve közigazgatási eljárás keretében jogerősen elbírálták,

e) elkobzás alkalmazása szükséges felelősségre vonás nélkül.

66. Ügyintézési határidő

81. § (1) Ha a feljelentés, illetve az előkészítő eljárás adatai alapján nem került sor a feljelentés elutasítására, a szabálysértési eljárást meg kell indítani. A szabálysértési eljárás kezdőnapja a

feljelentésnek a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szabálysértési hatósághoz érkezését követő nap, illetve az előkészítő eljárás befejezését követő nap.

(2) A szabálysértési eljárást a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel a megindulásától számított harminc napon belül be kell fejezni.

(3) Ha az ügy bonyolultsága vagy más elháríthatatlan akadály indokoltta teszi, az ügyintézési határidőt a szabálysértési hatóság vezetője egy alkalommal legfeljebb harminc nappal meghosszabbíthatja.

67. A szabálysértési eljárás felfüggesztése

82. § (1) A szabálysértési eljárást – határozatban – fel kell függeszteni, ha

a) az ügy érdemi elbírálása olyan előzetes kérdés eldöntésétől függ, amelyben a döntés más szerv hatáskörébe tartozik,

b) az eljárás alá vont személy ismeretlen helyen vagy külföldön tartózkodik és távollétében az ügy érdemi elbírálása nem lehetséges.

(2) Ha az eljárás felfüggesztését követően az eljárás alá vont személy lakó-, illetve tartózkodási helye ismertté válik, az elévülési időn belül az eljárás folytatásának van helye.

(3) Az eljárás felfüggesztésének ideje az elévülés tartamába nem számít be, azonban a cselekmény elkövetésétől számított két év elteltével a rendelkezésre álló adatok alapján be kell fejezni az eljárást.

68. A szabálysértési eljárás megszüntetése

83. § (1) A szabálysértési eljárást határozattal meg kell szüntetni, ha

a) a cselekmény nem szabálysértés,

b) az eljárás adatai alapján nem állapítható meg

ba) szabálysértés elkövetése,

bb) az eljárás alá vont személy kiléte,

bc) az, hogy a szabálysértést az eljárás alá vont személy követte el,

és az eljárás folytatásától egyik esetben sem várható eredmény,

c) a szabálysértést nem az eljárás alá vont személy követte el,

d) az eljárás alá vont személy meghalt,

e) büntethetőséget kizáró ok áll fenn,

f) a cselekményt szabálysértési vagy büntetőeljárás, illetve közigazgatási eljárás keretében jogerősen elbírálták,

g) ugyanazon cselekmény miatt szabálysértési vagy büntetőeljárás, illetve közigazgatási eljárás van folyamatban,

h) elévülés miatt nincs helye felelősségre vonásnak,

i) elkobzás alkalmazása szükséges az eljárás alá vont személy felelősségre vonása nélkül.

(2) Az elkobzás alkalmazásáról szóló megszüntető határozatban a szabálysértési hatóság szabálysértési költséget állapíthat meg.

(3) Az (1) bekezdés *a)–c)*, *e)* és *f)* pontja alapján a szabálysértési hatóság által hozott határozat egy példányát az ügyésznek is meg kell küldeni.

69. A határidő és a határnap

84. § (1) Az órákban megállapított határidőbe minden megkezdett óra egész órának számít. A napokban megállapított határidőbe nem számít bele az a nap, amelyre a határidő kezdetére okot adó körülmény esik (kezdőnap). A hónapokban vagy években megállapított határidő azon a napon jár le, amelynek száma a kezdőnapnak megfelel, ha a hónapban nincs ilyen nap, akkor a hónap utolsó napján.

(2) Ha a határidő utolsó napja munkaszüneti nap, a határidő a következő munkanapon jár le.

(3) A szabálysértési hatósághoz vagy a bírósághoz intézett beadvány előterjesztésének és az előttük teljesíthető cselekménynek a határideje a hivatali munkaidő végével jár le. Nem számít a határidő elmulasztásának, ha a beadványt a határidő utolsó napján postára adták.

(4) A határnap az eljárási cselekmény elvégzésére meghatározott időpont. A határnapot a szabálysértési hatóság vagy a bíróság állapítja meg.

70. A mulasztás igazolása

85. § (1) Aki önhibáján kívül nem jelent meg a kitűzött határnapon vagy elmulasztott valamilyen határidőt, igazolási kérelmet nyújthat be.

(2) Az igazolási kérelmet az elmulasztott határnaptól, illetve az elmulasztott határidő utolsó napjától számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni. Ha a mulasztás az eljárás alá vont személynek, a tanúnak, a szakértőnek később jutott tudomására vagy az akadály később szűnt meg, a határidő a tudomásra jutástól, illetőleg az akadály megszűnésétől kezdődik.

(3) Az elmulasztott határnaptól (határidő utolsó napjától) számított három hónapon túl igazolási kérelmet nem lehet előterjeszteni.

(4) Az igazolási kérelemben elő kell adni a mulasztás okát és azokat a körülményeket, amelyek a mulasztás véltenségét valószínűsítik. Határidő elmulasztása esetén az igazolási kérelem előterjesztésével együtt az elmulasztott cselekményt is pótolni kell. Az igazolási kérelmet méltányosan kell elbírálni.

(5) Az igazolási kérelem elbírálásánál figyelembe kell venni, hogy az eljárás alá vont személy élt-e a 87. § (7) bekezdésében foglaltakkal és az ott meghatározottakat betartotta-e.

86. § (1) Az igazolási kérelemről – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – az a szerv határoz, amelynek eljárása során a mulasztás történt.

(2) Ha a mulasztás a kifogással kapcsolatos, az iratokat a kifogás elbírálására illetékes bíróságnak kell megküldeni.

(3) Ha az igazolási kérelem helytálló, a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság az eljárás folytatását rendeli el, és – az eljárás eredményétől függően – a korábbi határozatot hatályában fenntartja, vagy hatályon kívül helyezi és új határozatot hoz.

(4) Az igazolási kérelemnek sem az eljárás folytatására, sem a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya; indokolt esetben azonban a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a határozat végrehajtását felfüggesztheti.

71. Az idézés és az értesítés

87. § (1) Akit a szabálysértési hatóság, a bíróság, valamint a helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy az eljárási cselekményre idéz, köteles megjelenni. A szabálysértési hatóság, a bíróság, valamint a helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy azt idézi, akinek a meghallgatása indokolt.

(2) Az idézést – e törvényben foglaltak kivételével – írásban kell közölni úgy, hogy azt az idézett személy az idézésben megjelölt napnál öt nappal korábban megkapja. Az ismételt idézést két

nappal korábban kell megkapnia. Az idézésben meg kell jelölni, hogy a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság az idézett személyt milyen ügyben és milyen minőségben kívánja meghallgatni, egyúttal figyelmeztetni kell a megjelenés elmulasztásának következményeire.

(3) Ha az idézés kézbesítésére a (2) bekezdésben meghatározott tartamnál rövidebb idő alatt kerül sor, az idézett személy beleegyezése esetén az eljárási cselekményt foganatosítani lehet.

(4) A tanú, a szakértő meghallgatásának, illetve a szemlének a helyéről és időpontjáról az eljárás alá vont személyt és a sértettet értesíteni kell.

(5) Az írásbeli idézéssel azonos hatályú, ha a szabálysértési hatóság, a bíróság, valamint a helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy a jelen levő személyt meghatározott időpontban történő megjelenésre szóban kötelezi és ezt jegyzőkönyvbe foglalja.

(6) Ha az idő hiánya vagy más nyomós ok indokoltá teszi, a (2) bekezdésben említetten kívül más alkalmas módon vagy eszközzel – különösen telefonon, telefaxon, elektronikus úton – való idézésnek vagy értesítésnek is helye van.

(7) Ha az idézett személy a megadott időpontban az idézésnek nem tud eleget tenni, minden tőle telhetőt meg kell tennie annak érdekében, hogy mulasztását úgy hozza a hatóság tudomására, hogy az a mulasztás okát még a határnap előtt megismerje és új határnapot tűzhessen ki.

72. A megjelenési kötelezettség elmulasztásával kapcsolatos költségek viselése

88. § (1) Ha az idézett személy az idézésre nem jelenik meg és ezt alapos okkal előzetesen nem menti ki vagy önhibájából meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, illetve a meghallgatását megelőzően engedély nélkül távozik a meghallgatás helyéről, a meghallgatásának elmaradásával okozott költségek megtérítésére kell kötelezni.

(2) A költségtérítésre kötelezésről határozatot kell hozni.

73. A kézbesítés

89. § (1) A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság hivatalos iratának az érintett személy részére történő átadása (kézbesítés)

a) személyesen,

b) postai szolgáltató útján, a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó külön jogszabályok szerint,

c) szabálysértési jogsegély keretében

történhet.

(2) Joghatás csak a szabályszerű kézbesítéshez kapcsolódik. A kézbesítés akkor szabályszerű, ha annak megtörténtét a jogszabályban jogosultként megjelölt személy aláírásával ellátott tértivevény, illetve jegyzőkönyv vagy határozatpéldány igazolja. A kézbesítés akkor is szabályszerű, ha az arra jogosult a jegyzőkönyv vagy határozatpéldány aláírását megtagadja és a szabálysértési hatóság, bíróság ennek tényét az iratra feljegyzi.

(3) Az iratot a kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni, ha a kézbesítés azért volt eredménytelen, mert a címzett az iratot a postai szolgáltató értesítése ellenére nem vette át. Az iratot kézbesítettnek kell tekinteni, ha a címzett az átvételt megtagadta.

(4) Az elővezetést elrendelő határozatot a foganatosításkor kell átadni a határozatban megnevezett személynek.

74. A kézbesítési vélelem megdöntése

90. § (1) A kézbesítési vélelem megdöntése iránt a címzett terjeszthet elő kérelmet, ha

a) a kézbesítés a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó jogszabályok megsértésével történt, vagy

b) a hivatalos iratot nem az *a)* pontban meghatározott okból, önhibáján kívül nem vette át.

(2) A kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet a címzett a kézbesítési vélelem beálltától történő tudomásszerzéstől számított nyolc napon, de legkésőbb a kézbesítési vélelem beálltától számított három hónapos jogvesztő határidőn belül terjesztheti elő annál a szabálysértési hatóságnál, illetve bíróságnál, amely a kézbesítésről intézkedett.

(3) A kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelemben elő kell adni azokat a tényeket, illetve körülményeket, amelyek a kézbesítés szabálytalanságát igazolják vagy a kérelmező részéről az önhiba hiányát valószínűsítik.

(4) A kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelemről annak beérkezését követő nyolc napon belül – a (6) bekezdésben foglalt kivétellel – az a szabálysértési hatóság, illetve bíróság határoz, amely a kézbesítésről intézkedett.

(5) Ha a kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelemnek a szabálysértési hatóság vagy a bíróság helyt ad, a vélelmezett kézbesítéshez fűződő jogkövetkezmények hatálytalanok és a kézbesítést, illetve a már megtett intézkedéseket, eljárási cselekményeket a szükséges mértékben meg kell ismételni.

(6) Ha a kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelem a kifogással kapcsolatos, az iratokat a kifogást elbíráló bíróságnak kell megküldeni.

(7) A kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelmet elutasító határozat ellen panasznak van helye.

75. A jegyzőkönyv

91. § (1) Az eljárási cselekményekről – ha e törvény másként nem rendelkezik – jegyzőkönyvet kell készíteni.

(2) A jegyzőkönyvben fel kell tüntetni

a) a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság megnevezését,

b) az eljárás alapjául szolgáló szabálysértés megjelölését,

c) az eljárási cselekmény helyét, valamint kezdő és záró időpontját,

d) a szabálysértési hatóság tagja, a bíró, az eljárásban részt vevő személy és képviselője, továbbá a tanú, a szakértő nevét.

(3) A jegyzőkönyvben a szükséges részletességgel és oly módon kell leírni az eljárási cselekményt, hogy a jegyzőkönyv alapján az eljárási szabályok megtartását is nyomon lehessen követni. A szabálysértési hatóság tagja, illetve a bíró, valamint a jegyzőkönyvvezető a jegyzőkönyvet aláírja.

(4) A szabálysértési hatóság előtt folyó eljárásban a jegyzőkönyvet felolvasás után – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – az eljárási cselekmény résztvevőinek alá kell írniuk. Ha a jegyzőkönyv aláírását bármelyik résztvevő megtagadja, azt a megtagadás okának megjelölésével a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

(5) Az eljárás alá vont személynek a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság előtt tett vallomását a szükséges részletességgel, indokolt esetben szó szerint kell jegyzőkönyvbe foglalni.

(6) Az eljárási cselekmény hangfelvevővel vagy egyéb berendezéssel is rögzíthető. A rögzítés ilyen módja kifogás vagy panasz benyújtása esetében a jegyzőkönyvet nem pótolja.

76. A szabálysértési költség

92. § (1) Szabálysértési költség

a) mindaz a költség, amelyet az állam a szabálysértés bizonyítása érdekében a büntetés, illetve az intézkedés végrehajtásának befejezéséig, továbbá a perújítási eljárás során előlegezett,

b) az eljárás alá vont személynek, a sértettnek, továbbá az eljárás alá vont személy, illetve a sértett képviselőjének az ügyben felmerült indokolt készkiadása, akkor is, ha azt az állam nem előlegezte,

c) a sértett képviselőjének az indokolt készkiadása és díja, akkor is, ha azt az állam nem előlegezte.

(2) A (3) bekezdésben meghatározott kivétellel az eljárás alá vont személy viseli a szabálysértési költséget, ha vele szemben szabálysértés elkövetése miatt joghátrányt alkalmaztak.

(3) Az állam viseli azt a költséget, amely annak következtében merült fel, hogy az eljárás alá vont személy a magyar nyelvet nem ismeri.

(4) A feljelentés elutasítása és a szabálysértési eljárás megszüntetése esetén a szabálysértési költség az államot terheli, az eljárás alá vont személyt kötelezni kell annak a költségnek viselésére, amely a mulasztása folytán merült fel.

(5) Ha az eljárás alá vont személy a jövedelmi és vagyoni viszonyai folytán a szabálysértési költséget előreláthatóan nem tudja megfizetni és ezt a közigazgatási hatósági eljárásokban a személyes költségmentesség megállapításáról szóló kormányrendeletben meghatározottaknak megfelelően igazolta, az eljárás alá vont személy vagy képviselője kérelmére a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság határoz arról, hogy az eljárás alá vont személy részére személyes költségmentességet engedélyez.

(6) A szabálysértési költség viselését határozatban kell megállapítani.

77. A szabálysértés által okozott kár megtérítése

93. § (1) Ha az eljárás alá vont személy és a sértett a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság előtt megállapodik a szabálysértéssel okozott kár összegében és megtérítésének módjában, vagy ha a kár összege a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján aggálytalanul megállapítható és azt az eljárás alá vont személy a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság határozatának meghozataláig megtéríti, a 21. § (5) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

(2) Ha az eljárás alá vont személy a szabálysértési hatóság határozatának, illetve a bíróság első fokú határozatának meghozataláig – a közlekedési szabálysértéssel okozott kár kivételével – az okozott kárt nem térítette meg, a szabálysértési határozatban kötelezni kell annak megtérítésére. A kár értékét a szabálysértési hatóság vagy a bíróság határozza meg az eljárás adatai alapján.

(3) Az eljárás alá vont személy a sértettel szemben követelést nem érvényesíthet és beszámítási kifogással nem élhet.

XIII. Fejezet

A SZABÁLYSÉRTÉSI HATÓSÁG HATÁROZATAI

78. A határozat

94. § (1) A határozatot jegyzőkönyvbe – vagy más módon írásba – kell foglalni. Külön íven kell megszővegezni a határozatot, ha azt kézbesítés útján közlik.

(2) A jegyzőkönyvbe foglalt vagy az ügyiratra feljegyzett határozatban nem kell feltüntetni a szabálysértési hatóság nevét, az ügyszámot, valamint a határozathozatal helyét és idejét, ha azok az iratból kitűnnek.

79. A határozat közlése

95. § (1) A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a határozatát azzal közli, akire az rendelkezést tartalmaz. Az eljárás alá vont személlyel közölt határozatot képviselőjével is közölni kell.

(2) A szabálysértési hatóság a sértettel és képviselőjével közli az eljárás alá vont személy felelősségét megállapító jogerős ügydöntő határozatot, illetve a bíróság hatályban tartó vagy megváltoztató végzését.

(3) Az elkobzott dolog tulajdonosával is közölni kell a nem az eljárás alá vont személy tulajdonát képező dolog elkobzásáról rendelkező határozatot.

80. A határozat tartalma

96. § (1) A határozatnak tartalmaznia kell

- a)* a szabálysértési hatóság megnevezését, az ügy számának és tárgyának a megjelölését;
- b)* a rendelkező részben az eljárás alá vont személy természetes személyazonosító adatait, a szabálysértés megnevezését, a kiszabott büntetést, illetve az alkalmazott intézkedést;
- c)* a kiszabott büntetés, illetve az alkalmazott intézkedés teljesítésének határnapját vagy határidejét és az önkéntes teljesítés elmaradásának jogkövetkezményeit és mértékét;
- d)* a jogorvoslat lehetőségéről, benyújtásának helyéről és határidejéről, valamint a jogorvoslati eljárásról, bírósági felülvizsgálat esetén a tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről való tájékoztatást;
- e)* rövid indokolást, utalva a megállapított tényekre, az ezek alapjául szolgáló bizonyítékokra, továbbá a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása során figyelembe vett körülményekre;
- f)* utalást az érdemi döntés alapját képező jogszabályra;
- g)* a határozathozatal helyét, idejét, a szabálysértési hatóság részéről eljáró személy aláírását és az eljáró hatóság bélyegző lenyomatát.

(2) A szabálysértési hatóság egyéb határozatainak alaki és tartalmi követelményeire az (1) bekezdés rendelkezései megfelelően irányadóak.

81. A határozat kijavítása és kiegészítése

97. § (1) A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a határozatát név-, szám-, számítási hiba vagy más hasonló elírás esetén kijavítja.

(2) A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a határozatát kiegészíti, ha valamely lényeges kérdéstről nem rendelkezett.

(3) A kijavítás tényét, illetve a kiegészítésről szóló határozatot azzal kell közölni, akivel az eredeti határozatot közölték, illetve akire nézve a kiegészített határozat rendelkezést tartalmaz. A szabálysértési hatóság kiegészítésről szóló határozata ellen kifogásnak, a bíróság kiegészítő végzése ellen fellebbezésnek van helye.

82. Panasz a szabálysértési hatóság határozatával szemben

98. § (1) A szabálysértési hatóságnak az elővezetés kivételével a kényszerintézkedés tárgyában hozott, továbbá a feljelentést elutasító, illetve a szabálysértési eljárást megszüntető, valamint a kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelmet elbíráló határozatával, illetve intézkedésével szemben az eljárás alá vont személy és képviselője, a sértett és képviselője, valamint a rendbírósággal sújtott személy panaszt tehet.

(2) A kényszerintézkedés tárgyában benyújtott panaszt a határozat közlésétől számított három, egyéb esetekben nyolc napon belül kell szóban vagy írásban megtenni a szabálysértési hatóságnál.

(3) Amennyiben a szabálysértési hatóság a panasznak nem ad helyt, az iratokat három napon belül az illetékes ügyésznek küldi meg.

(4) Az ügyész a kényszerintézkedés tárgyában benyújtott panaszt három, egyéb esetekben nyolc napon belül elbírálja és

a) a panaszt, mint alaptalant elutasítja, vagy

b) a határozatot hatályon kívül helyezi, indokolt esetben a szabálysértési hatóságot az eljárás folytatására utasítja.

(5) A (4) bekezdés *a)* pontja esetében az ügyész a panasztevőt, a *b)* pont esetében pedig azokat értesíti, akikkel a panasz alapjául szolgáló határozatot korábban közölték.

XIV. Fejezet

HELYSZÍNI ELJÁRÁS

83. Helyszíni bírság

99. § (1) A szabálysértés elkövetésén tetten ért és a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben helyszíni bírság kiszabásának van helye.

(2) A helyszíni bírság összege ötezer forinttól ötvenezer forintig, hat hónapon belül ismételt elkövetés esetén hetvenezer forintig terjedhet.

(3) Ha az eljárás alá vont személy a helyszíni bírság kiszabását – a helyszíni bírság meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményekről szóló tájékoztatás után – aláírásával igazoltan tudomásul veszi, a helyszíni bírság ellen nincs helye jogorvoslatnak.

(4) Az eljárás alá vont személy a helyszíni bírságot

a) ha annak feltételei adottak, a helyszínen erre alkalmas készpénz-kímélő fizetési mód alkalmazásával is teljesítheti,

b) ha az *a)* pontban meghatározott lehetőség nem vehető igénybe vagy az eljárás alá vont személy azzal nem él, a részére átadott csekkszelvényen vagy banki átutalással a helyszíni bírság összegének tizenöt napon belül történő megfizetésével, átutalásával teljesítheti.

(5) Ha az elkövető a megadott határidőn belül nem fizeti meg a helyszíni bírságot, a meg nem fizetett helyszíni bírság végrehajtására a 12. §-ban foglaltak az irányadók.

84. Gépjárművezető távollétében kiszabható helyszíni bírság

100. § (1) A gépjárművel elkövetett szabálysértés miatt a helyszíni bírságot a gépjárművezető távollétében is ki lehet szabni. Ilyenkor a gépjármű forgalmi rendszáma alapján megállapított üzemben tartó címére kell a kiszabott összeget tartalmazó csekkszelvényt megküldeni.

(2) Ha a gépjármű üzemben tartója a helyszíni bírság kiszabását nem veszi tudomásul, a szabálysértési eljárást az egyébként irányadó rendelkezések szerint kell lefolytatni. Így kell eljárni akkor is, ha a gépjármű üzemben tartójának megküldött csekkszelvényen vagy banki átutalással a helyszíni bírságot tizenöt napon belül nem fizetik meg.

85. Helyszíni idézés, értesítési kötelezettség

101. § (1) Az e törvény szerint helyszíni bírság kiszabására, illetve jogszabály alapján ellenőrzésre jogosult szerv vagy személy a szabálysértési elzárással nem büntethető szabálysértés tetten ért elkövetőjét, amennyiben a helyszíni bírság kiszabását nem veszi tudomásul, szabálysértési eljárás azonnali lefolytatása érdekében az elkövetés helye szerint illetékes

szabálysértési hatósággal egyeztetett, de legkésőbb öt napon belüli időpontra a helyszínen a szabálysértési hatóság elé idézheti.

(2) A helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy beszerzi a helyszínen fellelhető, az eljárás lefolytatásához szükséges bizonyítékokat és a helyszínen tartózkodó tanúkat idézi. A beszerzett bizonyítékokról és a tanúkutatás eredményéről feljegyzést készít, amelyben a szabálysértési hatóság által történő döntéshozatalhoz szükséges mértékben részletezi a szabálysértést.

(3) Az idézést az idézett személy személyi adatainak, a szabálysértési hatóság megnevezésének, a meghallgatás helyének és idejének, az idézés kézbesítője nevének, valamint a szabálysértés megnevezésének, továbbá az idézés elmulasztása következményeinek a megjelölésével a (2) bekezdésben írt feljegyzésbe kell foglalni.

(4) A feljegyzést haladéktalanul meg kell küldeni az eljárásra illetékes szabálysértési hatóságnak, valamint gondoskodni kell arról, hogy a bizonyítási eszközök a szabálysértési hatóság rendelkezésére álljanak.

(5) Az eljárásra illetékes szabálysértési hatóság a meghallgatás során az intézkedést foganatosító személyt tanúként hallgathatja meg.

(6) Ha az eljárásra illetékes szabálysértési hatóság a meghallgatást követően megállapítja az eljárás alá vont személy szabálysértési felelősségét, büntetést szab ki, illetve intézkedést alkalmaz, ellenkező esetben megszünteti a szabálysértési eljárást. Amennyiben arra lehetőség van, a határozatát két órán belül írásba foglalja és közli az érintettekkel.

(7) Ha az idézést az eljárás alá vont személy nem veszi át vagy annak átadása előtt a helyszínről eltávozik, a meghallgatáson történő meg nem jelenése az eljárás lefolytatásának nem akadály.

(8) Ha az (1) bekezdésben megjelölt személy elmulasztja az idézést, a szabálysértési hatóság a feljegyzés alapján a 102. § (1) bekezdésében meghatározott döntésre vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával jár el. Ha erre nincs lehetőség, az idézett személy elővezetését kell elrendelni.

(9) E § vonatkozásában a feljegyzés tartalmi elemeire a jegyzőkönyv tartalmi elemeit megfelelően kell alkalmazni.

XV. Fejezet

A SZABÁLYSÉRTÉSI HATÓSÁG ELJÁRÁSA

86. Meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozat

102. § (1) Ha a tényállás tisztázott és az eljárás alá vont személy vagy az eljárásban részt vevő más személy meghallgatása nem szükséges, a szabálysértési hatóság – a (3) bekezdésben meghatározottak szerint – büntetést szab ki, illetve önállóan vagy büntetés mellett intézkedést alkalmaz.

(2) A szabálysértési hatóság a határozatát – a határozatra vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően – a szabálysértési eljárás megindítását követő tizenöt napon belül kizárólag a szabálysértési eljárás iratai alapján hozza meg.

(3) A szabálysértési hatóság (1) bekezdés szerinti határozatával büntetésként pénzbírságot szab ki, illetve járművezetéstől eltiltás, figyelmeztetés, elkobzás vagy kitiltás intézkedést alkalmaz.

(4) A szabálysértési hatóság rendelkezik a szabálysértési költség viseléséről és – ha annak e törvényben meghatározott feltételei fennállnak – az eljárás alá vont személyt a szabálysértéssel okozott kár megtérítésére kötelezi.

103. § (1) A 102. § (1) bekezdése szerinti döntéssel szemben nincs helye kifogás benyújtásának, azonban az eljárás alá vont személy annak kézbesítésétől számított nyolc napon belül kérheti, hogy a szabálysértési hatóság hallgassa meg.

(2) A kérelem alapján a szabálysértési hatóságnak meg kell hallgatnia az eljárás alá vont személyt. A meghallgatásra az erre irányuló kérelem érkezésétől számított öt napon belül idézést kell kibocsátani. Az eljárás alá vont személy a kérelmet a meghallgatás megkezdéséig visszavonhatja, ebben az esetben úgy kell tekinteni, mintha nem terjesztett volna elő kérelmet.

(3) Ha az eljárás alá vont személy a meghallgatáson nem jelenik meg és magát alapos okkal, előzetesen, illetve az akadály felmerülésekor haladéktalanul nem menti ki, úgy kell tekinteni, mint aki a kérelmét visszavonta.

87. Meghallgatás

104. § (1) Ha nincs helye a 102. § (1) bekezdése szerinti határozat meghozatalának, a szabálysértési hatóság a tényállás tisztázása érdekében bizonyítást folytat le, valamint felhívja a feljelentőt további adatok közlésére.

(2) Ha a szabálysértési hatóság a 102. § (1) bekezdése szerinti határozat ellen előterjesztett kérelem alapján tart meghallgatást, a szabálysértési hatóság a 102. § (1) bekezdése szerinti határozatát visszavonja és a megállapított tényállás alapján meghozza a határozatát azzal, hogy a meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozatban megállapított rendelkezéseknél hátrányosabb rendelkezést akkor hozhat, ha a meghallgatáson új bizonyíték merül fel.

(3) A meghallgatás során az eljárás alá vont személyt – ha a közérdekű munka végrehajtásához szükséges feltételek fennállnak – nyilatkoztatni kell arról, hogy hozzájárul-e a közérdekű munka kiszabásához.

XVI. Fejezet

JOGORVOSLAT A SZABÁLYSÉRTÉSI HATÓSÁG HATÁROZATÁVAL SZEMBEN

105. § (1) Az érdemi határozattal szemben az eljárás alá vont személy vagy képviselője, az okozott kár megtérítésére kötelezés esetén, kizárólag e rendelkezéssel szemben a sértett is, az érdemi határozatot hozó szabálysértési hatóságnál a határozat közlésétől számított nyolc napon belül kifogást nyújthat be.

(2) A kifogásban elő kell adni annak okát. Az ok téves megjelölése vagy hiánya miatt a kifogás érdemi elbírálását nem lehet megtagadni. A kifogásban egyértelműen meg kell jelölni, hogy a bíróság az ügyet tárgyaláson bírálja el.

(3) Ha a kifogásban olyan új tényt állítanak vagy olyan új bizonyítékra hivatkoznak, amelyet a szabálysértési hatóság a kifogással támadott határozat meghozatala során nem ismert, a szabálysértési hatóság ezen új tényre, illetve bizonyítékra figyelemmel a kifogás alapján a határozatát visszavonhatja, vagy az eljárás alá vont személy javára megváltoztathatja.

(4) A szabálysértési hatóság kifogás alapján megváltoztatott határozata ellen az eljárás alá vont személy és képviselője a közléstől számított nyolc napon belül ismételt kifogást nyújthat be. Az ismételt kifogásban csak a határozat megváltoztatással érintett megállapításait lehet sérelmezni.

(5) A szabálysértési hatóság elutasítja az ismételt kifogást, ha az nem a megváltoztatással érintett megállapítások ellen irányul. Az elutasítás ellen nincs helye jogorvoslatnak.

106. § (1) A szabálysértési hatóság elutasítja az elkésett vagy nem a jogosult által előterjesztett kifogást. E határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak.

(2) Ha a szabálysértési hatóság a kifogással támadott határozatát nem változtatja meg, a kifogás hatósághoz történő beérkezését követő nyolc napon belül az iratokat a kifogás elbírálására

megküldi a 41. § (1) bekezdése szerinti helyi bíróságnak. Az ismételt kifogást a szabálysértési hatóság haladéktalanul megküldi a helyi bíróságnak.

88. Általános szabályok a bíróság előtti eljárásban

107. § (1) A bíróság a szabálysértési ügyben egyesbíróként jár el.

(2) A bíróság szabálysértési ügyben az iratok beérkezését követő harminc napon belül végzéssel határoz, amely rendelkező részből és indokolásból áll. Az ügydöntő végzés indokolása – ha e törvény másképp nem rendelkezik – tartalmazza a tényállást, a bizonyítékok értékelését, a végzés rendelkezéseinek indokait és megjelöli a végzés alapjául szolgáló jogszabályokat.

(3) A pervezető végzést nem kell indokolni. A bizonyítási indítvány elutasításának indokait az ügydöntő végzésben kell kifejteni.

(4) A bíróság az ügy elbírálását követően a szabálysértési ügy iratait végzésének kiadmányaival együtt visszaküldi a szabálysértési hatóságnak.

89. Intézkedések a kifogás alapján

108. § (1) A bíróság a 106. § (2) bekezdése szerint megküldött kifogás beérkezését követően öt napon belül megvizsgálja, hogy helye van-e

a) az ügy áttételének,

b) az eljárás felfüggesztésének,

c) az eljárás megszüntetésének,

és a szükséges intézkedéseket haladéktalanul megteszi.

(2) A bíróság a szabálysértési hatóság határozatát hatályon kívül helyezi és az iratokat a szabálysértési hatóságnak megküldi, ha

a) a határozatot a szabálysértési hatóságnak törvényben kizárt tagja hozta,

b) a szabálysértési hatóság – a bíróság hatáskörébe tartozó szabálysértés kivételével – nem a hatáskörében járt el, illetve a hatáskörét túllépte,

és új eljárás lefolytatására kötelezi a szabálysértési hatóságot.

(3) Ha a bíróság azt észleli, hogy a szabálysértési hatóság a bíróság hatáskörébe tartozó szabálysértés miatt hozott határozatot, a bíróság a szabálysértési hatóság határozatát hatályon kívül helyezi és az eljárást e törvény rendelkezései szerint folytatja le.

90. A kifogás elintézése tárgyalás tartása nélkül

109. § Ha a 108. §-ban írt intézkedésnek nincs helye és a kifogásban nem kérték az ügy tárgyaláson történő elbírálását, a bíróság a kifogást tizenöt napon belül tárgyalás tartása nélkül, az iratok alapján bírálja el, feltéve, hogy az eljárás az iratok alapján lefolytatható.

91. A kifogás elintézése tárgyaláson

110. § (1) A bíróság tárgyalást tart, ha a kifogásban a jogosult kifejezetten kérte az ügy tárgyaláson történő elbírálását, vagy ha a bíróság tárgyalás tartását szükségesnek tartja.

(2) A bíróság tárgyalása nyilvános.

(3) A bíróság a tárgyalásra idézi az eljárás alá vont személyt, ha a tárgyalást az eljárás alá vont személy kérte vagy jelenlétét egyéb okból szükségesnek tartja. Egyéb esetekben az eljárás alá vont személyt értesíti.

(4) Ha az eljárás alá vont személy a szabályszerű értesítésre nem jelent meg, távollétében a tárgyalás megtartható, erre őt az értesítésben figyelmeztetni kell.

(5) Ha a tárgyaláson a tárgyalás tartását kérő személy nem jelenik meg és elmaradását alapos indokkal előzetesen nem mentette ki, úgy kell tekinteni, mint aki a kifogását visszavonta.

(6) Ha a kifogásban nem kérték tárgyalás tartását, de a bíróság a tárgyalás tartását szükségesnek tartja és a kifogást előterjesztő ezen nem jelenik meg és elmaradását alapos indokkal előzetesen, illetve az akadály felmerülésekor haladéktalanul nem mentette ki, a bíróság a kifogást az iratok alapján bírálja el.

(7) Az eljárás alá vont személy a szabálysértési tárgyaláson képviselővel is képviseltetheti magát, ha jelenléte nem kötelező.

(8) A bíróság a tárgyalásról értesíti a szabálysértési hatóságot, az eljárás alá vont személy képviselőjét és a sértettet. Ha a szabálysértési hatóság képviselője a részvételi szándékát bejelentette, távollétében a tárgyalás nem tartható meg.

92. A szabálysértési tárgyalás szabályai

111. § (1) A tárgyalást a bíró az ügy megjelölésével nyitja meg, majd a megidézettek és az értesítettek számbavételét követően – amennyiben a tárgyalás megtartásának nincs akadálya – felhívja a tanúkat a tárgyalóterem elhagyására, az igazolatlan eltávozás következményeire való figyelmeztetés mellett.

(2) A bíró ismerteti a szabálysértési hatóság határozatának, valamint az ellene emelt kifogásnak a lényegét, a tárgyalás tartására irányuló kifejezett kérelmet, továbbá az iratok tartalmából mindazt, amit az ügy eldöntése szempontjából lényegesnek tart.

(3) Az eljárás alá vont személy, a képviselője, valamint a szabálysértési hatóság képviselője az ismertetés kiegészítését kérhetik.

112. § (1) A bizonyítás felvételének sorrendjét és terjedelmét a bíró állapítja meg.

(2) A bizonyítási eljárást az eljárás alá vont személy meghallgatásával kell kezdeni. Amennyiben az eljárás alá vont személy nincs jelen a tárgyaláson és jelenléte nem kötelező, az ügyvel kapcsolatos korábbi nyilatkozatát kell felolvasni.

(3) Az eljárás alá vont személyt – személyi adatai felvételét követően – figyelmeztetni kell, hogy nem köteles vallomást tenni, majd ezt követően a még meg nem hallgatott eljárás alá vont személyek távollétében kell meghallgatni.

(4) Az eljárás alá vont személy a tárgyalás rendjének zavarása nélkül a tárgyalás alatt is értekezhet képviselőjével.

(5) Ha az eljárás alá vont személy vagy egyetértésével a képviselője, illetve a sértett a tárgyaláson vagy azon kívül a kifogást visszavonja, a bíróság az eljárást megszünteti. Ez esetben a szabálysértési hatóság határozata a visszavonás bejelentésének, illetve a bírósághoz érkezésének napján jogerőre emelkedik.

113. § (1) A szabálysértési hatóság képviselője és az eljárás alá vont személy képviselője az eljárás alá vont személyhez, a tanúhoz és a szakértőkhöz kérdést intézhet, bizonyítási indítványokat terjeszthet elő.

(2) A bíróság a bizonyítási indítványok felől külön indokolás nélkül dönt, elutasításukat csak az ügydöntő végzésben kell indokolni.

(3) Ha a bizonyítás felvétele a tárgyaláson jelentős nehézségbe ütközne, a bíróság kiküldött bíró vagy megkeresett bíróság útján jár el.

(4) Amennyiben a tárgyalás adataiból bűncselekmény elkövetésének gyanúja lehet következtetni, a bíróság az ügyet haladéktalanul átteszi a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező ügyészhez.

114. § (1) A bíróság az ügyet lehetőleg egy tárgyalási napon befejezi.

(2) Ha az ügy terjedelme, a bizonyítás kiegészítése miatt, vagy egyéb fontos okból szükséges, a bíró a tárgyalást legfeljebb nyolc napra elnapolhatja. Az elnapolt tárgyalást a tárgyalás korábbi részéről felvett jegyzőkönyv lényegének ismertetésével kell kezdeni, feltéve, hogy az eljárás alá vont személy vagy a képviselője ezt szükségesnek tartja.

(3) Ha a tárgyalás megtartásának akadálya van, a bíró a tárgyalást legfeljebb harminc napra elhalasztja, a tárgyalás új határnapját nyomban kitűzi.

115. § (1) Amennyiben a bizonyítási eljárást a bíróság befejezetté nyilvánította, először az eljárás alá vont személy, illetve a képviselője fejtheti ki álláspontját az ügy lényegéről, majd a sértett szólalhat fel.

(2) A nyilatkozatokat követően a bíróság zárt ülésen meghozza a végzését, amelyet nyomban nyilvánosan kihirdet.

93. A kifogás elbírálása tárgyában hozott ügydöntő végzés

116. § (1) A bíróság a szabálysértési hatóság határozatát végzésében

a) hatályban tartja, ha a kifogás alaptalan,

b) az eljárás alá vont személy javára megváltoztathatja, ha a kifogásban olyan új tényt állítanak vagy olyan új bizonyítékra hivatkoznak, amelyet a szabálysértési hatóság a kifogással támadott határozat meghozatala során nem ismert,

c) megváltoztatja, ha a szabálysértési hatóság jogszabályt helytelenül alkalmazott.

(2) A bíróság a kifogást elbíráló végzésében rendelkezik a szabálysértési költség viseléséről.

(3) A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

(4) A végzés a közlés napján jogerős.

XVII. Fejezet

A SZABÁLYSÉRTÉSI ELZÁRÁSSAL IS BÜNTETHETŐ SZABÁLYSÉRTÉSEKRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

94. Előkészítő eljárás

117. § (1) A szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt a feljelentést a rendőrségnél kell megtenni. Ha a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt a feljelentést máshol tették, vagy ha a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértésről egyéb módon szereztek tudomást, a feljelentést, illetve az egyéb jelzést a rendőrséghez kell haladéktalanul továbbítani.

(2) A rendőrség a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés tényállásának felderítése, az elkövető kilétének megállapítása, valamint a bizonyítási eszközök felkutatása és biztosítása érdekében a bírósági eljárást előkészítő eljárást folytat le. A rendőrség előkészítő eljárására a szabálysértési hatóság eljárására vonatkozó általános szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy azt harminc napon belül be kell fejezni, kivéve, ha a bíróság annak tartamát a rendőrség indítványára újabb harminc nappal meghosszabbítja.

(3) A rendőrség az előkészítő eljárás során elrendelheti lakás, egyéb helyiség vagy azokhoz tartozó bekerített hely átvizsgálását, ha alaposan feltehető, hogy az tárgyi bizonyítási eszköz megtalálására vezet. Az elrendelő határozatban meg kell jelölni azokat a bizonyítási eszközöket, amelyek megtalálására az intézkedés irányul. A határozatot az intézkedés megkezdése előtt az érintettel közölni kell. Végrehajtásától el kell tekinteni, ha a keresett dolgot az érintett előadja. Az intézkedés csak az érintett vagy képviselője jelenlétében hajtható végre.

(4) A (3) bekezdés rendelkezése alapján nem kutatható át közjegyzői és ügyvédi iroda, valamint egészségügyi intézmény.

(5) Az előkészítő eljárás befejezését követően a rendőrség az előkészítő eljárás során keletkezett iratokat, adatokat, megállapításokat tartalmazó jelentését – a (7) bekezdésben foglalt eseten kívül – haladéktalanul megküldi a bíróságnak.

(6) A rendőrség az (5) bekezdésben foglalt jelentésnek a bírósághoz történő megküldését megelőzően – az érték-egybefoglalás megállapíthatósága érdekében – ellenőrzi, hogy az eljárás alá vont személlyel szemben tulajdon elleni szabálysértés elkövetése miatt folyik-e másik előkészítő eljárás.

(7) A rendőrség az e törvényben meghatározott büntethetőséget kizáró vagy megszüntető ok fennállása esetén megszünteti a szabálysértési eljárást.

95. A bíróság meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozata

118. § (1) Ha az előkészítő eljárás iratai alapján megállapítható, hogy a tényállás tisztázott és az eljárás alá vont személy vagy a tanú, sértett, szakértő meghallgatása nem szükséges, a bíróság határozatban büntetést szab ki, illetve önállóan vagy büntetés mellett intézkedést alkalmaz.

(2) A bíróság az (1) bekezdés szerinti döntését az előkészítő eljárásról készített jelentés megérkezését követő tizenöt napon belül, kizárólag a szabálysértési eljárás iratai és az előkészítő eljárásról szóló jelentés alapján meghozza.

(3) Ha az eljárás alá vont személy őrizetbe vételére került sor, az (1) bekezdés szerinti döntés meghozatalának nincs helye.

(4) Az (1) bekezdés alapján a bíróság nem szabhat ki közérdekű munka és szabálysértési elzárás büntetést.

119. § (1) A 118. § (1) bekezdése szerinti döntéssel szemben nincs helye fellebbezésnek, azonban az eljárás alá vont személy vagy képviselője annak kézhezvételétől számított nyolc napon belül kérheti tárgyalás tartását.

(2) Az eljárás alá vont személy a kérelmet a tárgyalás megkezdéséig visszavonhatja, ebben az esetben úgy kell tekinteni, mintha nem terjesztett volna elő kérelmet. Ha az eljárás alá vont személy nem kérte tárgyalás tartását, a döntés jogerőre emelkedik és végrehajtható.

(3) Ha az eljárás alá vont személy a tárgyaláson nem jelenik meg és magát alapos okkal, előzetesen, illetve az akadály felmerültekor haladéktalanul nem menti ki, úgy kell tekinteni, mint aki a kérelmét visszavonta.

120. § (1) A bíróság tárgyalást tart, ha a 118. § (1) bekezdése szerinti döntésnek nincs helye, vagy ha az ügy elbírálása érdekében egyébként tárgyalás tartását tartja szükségesnek, továbbá, ha az eljárás alá vont személy vagy képviselője a 119. § (1) bekezdése szerint tárgyalás tartását kérte. Ez utóbbi esetben a bíróság a tárgyalásra az erre irányuló kérelem kézhezvételétől számított öt napon belül idézést bocsát ki.

(2) A bíróság az (1) bekezdés szerinti tárgyalás során a szabálysértési tárgyalásra vonatkozó, e törvényben meghatározott szabályok megfelelő alkalmazásával jár el.

(3) A bíróság, ha a rendelkezésére álló iratok alapján lehetséges, haladéktalanul határoz az áttételről, az eljárás felfüggesztéséről, illetőleg az eljárás megszüntetéséről.

(4) A bíróság, ha az iratok tartalma alapján nem lehetséges az ügy érdemi elbírálása, a tényállás tisztázása érdekében

a) meghallgatja az eljárás alá vont személyt, szükség esetén a sértettet, a feljelentőt, illetve más tanút,

- b) felhívja a feljelentőt további adatok közlésére,
- c) szakvéleményt szerez be, meghallgatja a szakértőt,
- d) iratokat, tárgyi bizonyítási eszközöket szerez vagy szereztet be,
- e) külön jogszabályban meghatározott feltételek alapján más szerveket adatok közlésére hív fel.

(5) A meghallgatás során az eljárás alá vont személyt – ha a közérdekű munka végrehajtásához szükséges feltételek fennállnak – nyilatkoztatni kell arról, hogy hozzájárul-e a közérdekű munka kiszabásához. A hozzájárulás megtagadása kizárja a közérdekű munka végrehajtását.

(6) A bíróság az így megállapított tényállás alapján végzéssel megszünteti a szabálysértési eljárást vagy megállapítja az eljárás alá vont személy felelősségét és büntetést szab ki, illetve intézkedést alkalmaz.

(7) Ha a bíróság a 118. § (1) bekezdése szerinti döntés ellen előterjesztett tárgyalás tartására irányuló kérelem alapján tart tárgyalást, a (3) bekezdésben írt módon állapítja meg a tényállást és ez alapján a (4) bekezdésben írtak szerint dönt azzal, hogy a meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozatban megállapított rendelkezéseknél hátrányosabb rendelkezést akkor hozhat, ha a tárgyaláson új bizonyíték merül fel.

(8) A bíróság rendelkezik a szabálysértési költség viseléséről és – ha annak e törvényben meghatározott feltételei fennállnak – az eljárás alá vont személyt a szabálysértéssel okozott kár megtérítésére kötelezi.

121. § (1) A bíróság tárgyaláson hozott végzésével szemben az eljárás alá vont személy és a képviselője, az előkészítő eljárást lefolytató szerv, az okozott kár megtérítésére kötelezés esetén, kizárólag e rendelkezéssel szemben a sértett is, továbbá az előkészítő eljárást lefolytató szerv a végzés közlésétől számított nyolc napon belül halasztó hatályú fellebbezést nyújthat be.

(2) A fellebbezésben elő kell adni annak okát és célját. Az ok téves megjelölése vagy hiánya miatt a fellebbezés elbírálását nem lehet megtagadni.

(3) Az elkésett vagy nem a jogosult által előterjesztett fellebbezést a végzést hozó bíróság elutasítja.

(4) A bíróság az iratokat a fellebbezés beérkezését követő három napon belül megküldi az illetékes megyei bíróságnak.

122. § (1) A megyei bíróság a fellebbezést annak kézhezvételétől számított harminc napon belül tanácsulésen bírálja el. Ennek során az eljárás alá vont személy terhére – az előkészítő eljárást lefolytató szerv által az eljárás alá vont személy terhére bejelentett fellebbezés hiányában – nem szabhat ki, illetve nem alkalmazhat a megfellebbezett végzésben kiszabott büntetésnél, illetve alkalmazott intézkedésnél súlyosabbat.

(2) Az eljárás alá vont személy terhére bejelentett fellebbezésnek azt kell tekinteni, ami szabálysértési felelősségének megállapítására, szabálysértésének súlyosabb minősítésére, a büntetésének súlyosítására, illetve a vele szemben büntetés helyett alkalmazott intézkedésnél súlyosabb intézkedés alkalmazására, vagy az ilyen intézkedés helyett büntetés kiszabására irányul.

123. § (1) A megyei bíróság a helyi bíróság végzését hatályban tartja, a súlyosítási tilalomra vonatkozó rendelkezések megtartásával megváltoztatja, vagy hatályon kívül helyezi, és az eljárást megszünteti, illetve az eljárást bíróságot új eljárásra utasítja.

(2) A megyei bíróság az ügy iratait határozatának kiadmányával haladéktalanul visszaküldi a helyi bíróságnak.

96. A bíróság elé állítás

124. § (1) A szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt őrizetbe vett személyt a rendőrség a bíróság elé állítja.

(2) A rendőrség a bíróság elé állítás időpontjáról haladéktalanul értesíti a sértettet, valamint gondoskodik arról, hogy a bizonyítási eszközök a tárgyaláson rendelkezésre álljanak. A rendőrség közli az eljárás alá vont személlyel, hogy milyen szabálysértés miatt és milyen bizonyítékok alapján állítja bíróság elé.

(3) A rendőrség jogi képviselőt rendel ki, ha az eljárás alá vont személynek nincs meghatalmazott képviselője. A képviselőt a tárgyalás időpontjáról értesíti, gondoskodik továbbá arról, hogy az ügyet megismerhesse, illetve az eljárás alá vont személlyel a tárgyalás előtt érintkezhesse.

125. § (1) A tárgyaláson a rendőrség képviselője az iratokat és a tárgyi bizonyítási eszközöket a bíróságnak átadja, ezt követően a feljelentést szóban terjeszti elő.

(2) A bíróság nem tart tárgyalást, ha megállapítja, hogy az őrizetbe vétel feltételei nem álltak fenn, vagy az őrizetbe vételtől több mint hetvenkét óra telt el.

(3) Ha a tárgyalás megtartásának nincs akadálya, a bíróság a feljelentés előterjesztése után meghallgatja az eljárás alá vont személyt, szükség esetén a sértettet, illetve a tanúkat. Ezt követően végzéssel megszünteti a szabálysértési eljárást, vagy megállapítja az eljárás alá vont személy bűnösségét és büntetést szab ki, illetve intézkedést alkalmaz, rendelkezik a szabálysértési költség viseléséről és – ha annak e törvényben meghatározott feltételei fennállnak – az eljárás alá vont személyt a szabálysértéssel okozott kár megtérítésére kötelezi.

(4) A végzés kihirdetése után a rendőrség képviselője, az eljárás alá vont személy, a képviselője nyilatkozatot tesz arra vonatkozóan, hogy az ügydöntő határozattal szemben kíván-e fellebbezéssel élni.

(5) Ha a rendőrség képviselője, az eljárás alá vont személy, illetve a képviselője a szabálysértési elzárás kiszabásával szemben fellebbezést jelent be és a bíróság az őrizetet meghosszabbítja, a bíróság az iratokat haladéktalanul felterjeszti a megyei bírósághoz.

(6) A fellebbezésre vonatkozó nyilatkozatokat követően a bíróság a végzését nyomban írásba foglalja és kézbesíti az eljárás alá vont személynek, az eljárás alá vont személy képviselőjének, valamint a rendőrség képviselőjének.

126. § A végzéssel szembeni fellebbezés elintézésére az e törvényben foglalt rendelkezéseket értelemszerűen alkalmazni kell a bíróság elé állítás eredményeként hozott végzés elleni fellebbezés esetében is azzal, hogy a megyei bíróság a határozatának egy kiadmányát közvetlenül megküldi az eljárást kezdeményező rendőrségnek.

XVIII. Fejezet

A PERÚJÍTÁS

97. A perújítás okai

127. § (1) A bíróság jogerős végzésével elbírált cselekmény (alapügy) esetén perújításnak van helye, ha

a) az alapügyben akár felmerült, akár fel nem merült tényre vonatkozó olyan új bizonyítékot hoznak fel, amely valószínűvé teszi, hogy

aa) az elkövető szabálysértési felelőssége nem állapítható meg, illetve vele szemben lényegesen enyhébb jogkövetkezményt kell alkalmazni;

ab) a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt az elkövető bűnösségét meg kell állapítani, vagy lényegesen súlyosabb büntetést, illetve intézkedés helyett büntetést kell kiszabni,

vagy a büntetés helyett alkalmazott intézkedésnél lényegesen súlyosabb intézkedést kell alkalmazni;

b) az eljárás alá vont személlyel szemben ugyanazon cselekmény miatt több szabálysértési felelősséget megállapító végzést, vagy ugyanazon cselekmény miatt szabálysértési és büntetőjogi felelősséget megállapító döntést hoztak;

c) az alapügyben hamis vagy hamisított bizonyítékot használtak fel, vagy az elkövetőt nem a valódi nevén ítélték el;

d) az alapügyben a szabálysértési hatóság valamely tagja, illetve a bíróság a kötelességét a büntető törvénybe ütköző módon megszegte;

e) az elkövető által elkövetett bűncselekményt e törvény szerinti eljárásban, szabálysértésként bírálták el.

(2) Az (1) bekezdés *c)–d)* pontja esetében perújításnak csak akkor van helye, ha

a) a perújítási okként megjelölt bűncselekmény elkövetését jogerős ítélet megállapította vagy ilyen ítélet meghozatalát nem bizonyítottság hiánya zárja ki és

b) e bűncselekmény a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság határozatát befolyásolta.

(3) Perújításnak van helye, ha az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenessé nyilvánított jogszabálynak a konkrét esetben történő alkalmazhatósága visszamenőleges kizárásával ad helyt az alkotmányjogi panasznak.

(4) Nincs helye perújításnak, ha a bírósági határozat jogerőre emelkedését követően egy év eltelt.

98. A perújítási kérelem

128. § (1) Az elkövető javára perújítási kérelmet terjeszthet elő

a) az elkövető,

b) az elkövető képviselője, kivéve, ha az elkövető ezt megtiltja,

c) a fiatakorú elkövető törvényes képviselője, gondozója.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott személyek által előterjesztett perújítási kérelem alapján a határozatot az elkövető hátrányára nem lehet megváltoztatni.

(3) Az ügyész terjeszthet elő perújítási kérelmet, ha az elkövető által elkövetett bűncselekményt e törvény szerinti eljárásban, szabálysértésként bírálták el.

(4) A szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt az előkészítő eljárást lefolytató szerv az ügyész jóváhagyásával terjeszthet elő perújítási kérelmet az elkövető terhére.

(5) A perújítási kérelmet az előterjesztő mindaddig visszavonhatja, amíg a bíróság a perújítás megengedhetősége kérdésében határozatot nem hozott.

99. A perújítási eljárás

129. § (1) A perújítási kérelmet az alapügyben eljáró bíróságnál kell írásban benyújtani vagy jegyzőkönyvbe mondani. A perújítási kérelemben meg kell jelölni a kérelem okát és bizonyítékait.

(2) A bíróság elutasítja az e törvényben kizárt, az arra nem jogosulttól származó, az azonos jogosult által ismételt előterjesztett, vagy az elkésett kérelmet.

130. § (1) Ha a bíróság a perújítási kérelmet megalapozottnak találja, a perújítást elrendeli és az ügyet tárgyalásra tűzi ki, illetve a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz teszi át, egyidejűleg az alapügyben hozott bármely rendelkezés végrehajtását felfüggesztheti, illetve félbeszakíthatja.

(2) Ha a bíróság a perújítási kérelmet alaptalannak találja, azt végzéssel elutasítja. A végzést közölni kell azzal, aki a kérelmet előterjesztette.

131. § (1) A perújítás elrendelése esetén az eljárásra a szabálysértési tárgyalásra vonatkozó rendelkezéseket a perújítás jellegéből folyó értelemszerű eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Az elkövetőnek a tárgyalásra szóló idézéssel együtt a perújítási kérelmet és a perújítást elrendelő végzést is kézbesíteni kell, a tárgyaláson a perújítással megtámadott végzést és a perújítást elrendelő végzést kell ismertetni.

132. § (1) Ha a bíróság – a tárgyalás eredményétől függően – megállapítja, hogy a perújítás alapos, az alapügyben hozott végzést egészben vagy részben hatályon kívül helyezi és új végzést hoz, ha pedig a perújítási kérelmet alaptalannak találja, azt végzéssel elutasítja.

(2) Az elkövető javára előterjesztett perújítás alapján az alapügyben hozott jogerős végzést nem lehet az elkövető terhére megváltoztatni.

(3) A perújítás elrendelése ellen és a perújítás tárgyában hozott érdemi határozatok ellen nincs helye jogorvoslatnak.

(4) A perújítás elutasítása ellen a perújítási kérelmet előterjesztő fellebbezhet. A fellebbezést a megyei bíróság a fellebbezés elbírálására vonatkozó szabályok szerint bírálja el azzal, hogy ha a fellebbezésnek helyt ad, akkor a megfellebbezett végzést hozó bíróságot utasítja a perújítás lefolytatására.

XIX. Fejezet

100. A határozat megsemmisítése az Alkotmánybíróság határozata alapján

133. § (1) Az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása alapján a jogerős határozattal befejezett szabálysértési eljárás felülvizsgálatát rendeli el, ha az eljárásban alkalmazott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés semmisségéből a büntetés, illetve az intézkedés mérséklése vagy mellőzése, a szabálysértési felelősség alóli mentesülés vagy annak korlátozása következne.

(2) A felülvizsgálatot a perújításra vonatkozó szabályok szerint kell végrehajtani. A perújítási eljárás során a bíróság vagy a szabálysértési hatóság az Alkotmánybíróság döntésének megfelelően alkalmazza a jogszabályokat.

XX. Fejezet

101. A fiatalkorúak szabálysértéseire vonatkozó rendelkezések

134. § (1) Ha az eljárás adatai alapján a fiatalkorúval szemben előreláthatólag szabálysértési elzárás, közérdekű munka vagy pénzbírság kiszabására kerül sor, a meghallgatástól nem lehet eltekinteni.

(2) A fiatalkorú törvényes képviselőjét a meghallgatásról, illetve a tárgyalásról értesíteni kell. Amennyiben a törvényes képviselő megjelenésének akadályja van, a gyámhatóság képviselőjét kell a fiatalkorú meghallgatásának időpontjáról értesíteni.

(3) A fiatalkorú meghallgatására általában a törvényes képviselője jelenlétében kerül sor. A tárgyaláson megjelent gondozót a fiatalkorú életviszonyaira nézve minden esetben meg kell hallgatni, aki ezekre a körülményekre nézve a nyilatkozatot nem tagadhatja meg.

(4) Ha a fiatalkorú törvényes képviselője vagy gondozója az értesítés ellenére nem jelenik meg, úgy részére a végzést, illetve határozatot kézbesíteni kell.

(5) Ha az eljárás alapján a szabálysértési hatóság indokoltnak tartja, a fiatalkorú védelembe vételét kezdeményezheti a külön törvény által meghatározott szervnél.

(6) Fiatalkorúval szemben a 102. § (1) bekezdése, valamint a 118. § (1) bekezdése szerinti eljárás alapján csak intézkedés alkalmazható.

XXI. Fejezet

102. Becsületsértési ügyekre vonatkozó külön rendelkezések

135. § Kölcsönösen elkövetett becsületsértés esetén az egyik fél sérelmére elkövetett szabálysértés miatt megindult eljárásban a másik fél abban az esetben is jogosult a magánindítvány előterjesztésére, ha ennek határideje lejárt, feltéve, hogy a cselekmény még nem évült el. Erről a jogáról a másik felet legkésőbb a meghallgatás kezdetekor tájékoztatni kell.

136. § (1) A szabálysértési hatóság az eljárás alá vont személyt és a sértettet meghallgatásra megidézzi, képviselőjüket értesíti. Ha az ügyben több sértett van, valamennyit meg kell idézni.

(2) Az idézésben a sértettet figyelmeztetni kell arra, hogy a kellő időben ki nem mentett távolmaradását a szabálysértési hatóság a magánindítvány visszavonásának fogja tekinteni.

(3) A meghallgatás során a szabálysértési hatóság megkísérli az eljárás alá vont személy és a sértett kibékítését. Ha a békítés eredménytelen marad, az általános szabályok szerint kell lefolytatni az eljárást.

(4) Ha az eljárás alá vont személy utólag magánindítványt terjeszt elő, a szabálysértési hatóság a sértettet eljárás alá vont személyként is meghallgatja.

137. § (1) A szabálysértési hatóság az eljárást akkor is megszünteti, ha a sértett

a) a meghallgatáson nem jelent meg és magát alapos okkal nem menti ki, vagy azért nem volt idézhető, mert lakcímének változását nem jelentette be;

b) a magánindítványt visszavonta.

(2) Az (1) bekezdés esetében az utólag előterjesztett magánindítvány alapján indult eljárást is meg kell szüntetni, feltéve, hogy a magánindítvány előterjesztésének határideje a meghallgatás napjáig már lejárt.

HARMADIK RÉSZ

A VÉGREHAJTÁS

XXII. Fejezet

A SZABÁLYSÉRTÉSI HATÓSÁG HATÁROZATÁNAK, ILLETVE

A BÍRÓSÁG VÉGZÉSÉNEK VÉGREHAJTHATÓSÁGA

103. A határozat jogereje

138. § (1) A határozat, illetve a végzés a közlése napján jogerős, ha

a) ellene e törvény értelmében nincs helye jogorvoslatnak,

b) ellene határidőben nem terjesztettek elő a meghallgatás iránti kérelmet, kifogást, panaszt, illetve fellebbezést, vagy azt visszavonták.

(2) A kifogást, a panaszt, illetve a fellebbezést elbíráló határozat a közlése napján jogerős.

(3) Ha a kifogást a jogosult visszavonta, a visszavonásnak a szabálysértési hatósághoz érkezése napján a határozat jogerős.

(3) A helyszíni bírság a tudomásulvétele napján jogerős.

104. A szabálysértési elzárás végrehajtása

139. § (1) A szabálysértési elzárást a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló jogszabályban meghatározottak szerinti büntetés-végrehajtási intézetben kell végrehajtani.

(2) Ha a szabálysértési elzárás büntetéssel sújtott külön gondoskodást igénylő mentális vagy fizikai állapota indokoltá teszi, a büntetés sajátos büntetés-végrehajtási intézetben is végrehajtható.

(3) A szabálysértési elzárás végrehajtásáról az elkövető lakóhelye, tartózkodási helye, ennek hiányában az elkövetés helye szerint illetékes általános szabálysértési hatóság gondoskodik.

(4) A szabálysértési elzárás végrehajtása során a fiatalkorút a felnőtt korútól el kell különíteni.

140. § (1) A szabálysértési elzárást kiszabó bíróság kérelemre egészségi, családi vagy más fontos okból a szabálysértési elzárás, illetve a pénzbírság helyébe lépő szabálysértési elzárás végrehajtását legfeljebb hat hónappal elhalaszthatja. Kérelem előterjesztésének a szabálysértési elzárás megkezdésére előírt időpontig van helye.

(2) A halasztást elutasító végzés ellen az elkövető és képviselője, fiatalkorú esetén a törvényes képviselő is a végzés közlésétől számított három napon belül fellebbezhet. A fellebbezést a megyei bíróság a beérkezéstől számított három napon belül tanácsulésen bírálja el.

(3) A büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka kérelemre engedélyezheti a szabálysértési elzárás végrehajtásának legfeljebb harminc napra történő félbeszakítását.

(4) Ha az elkövető kórházi gyógykezelése szükséges és az a büntetés-végrehajtás keretei között nem megoldható, a szabálysértési elzárás végrehajtását félbe kell szakítani.

(5) A félbeszakítást elutasító határozat ellen az elkövető és képviselője, fiatalkorú esetén a törvényes képviselő is a határozat közlésétől számított három napon belül a büntetés-végrehajtásért felelős miniszterhez fellebbezhet. A fellebbezést a beérkezéstől számított három napon belül kell elbírálni.

105. A pénzbírság, a helyszíni bírság, a szabálysértési költség, a rendbírság valamint az okozott kár végrehajtása

141. § (1) A pénzbírságot, a helyszíni bírságot, a rendbírságot, a szabálysértési költséget és az okozott kárt a határozat jogerőre emelkedésétől számított tizenöt napon belül kell megfizetni.

(2) A bíróság által kiszabott pénzbírság, valamint a 39. § (2) bekezdés *c)–i)* pontjában meghatározottak által kiszabott helyszíni bírság végrehajtásáról az elkövető lakóhelye szerint illetékes általános hatáskörű szabálysértési hatóság gondoskodik.

(3) A bíróság az alkalmazott joghátrányokról az eljárás iratainak megküldésével értesíti a lakóhely szerinti általános hatáskörű szabálysértési hatóságot.

(4) A helyszíni bírságot kiszabó szervezet a nála keletkezett iratok megküldésével akkor értesíti a lakóhely szerinti általános hatáskörű szabálysértési hatóságot, ha a helyszíni bírság a kiszabását követő huszadik napon sem folyt be.

(5) Ha az elkövető a pénzbírságot, a helyszíni bírságot a határozat jogerőre emelkedésétől számított tizenöt napon belül nem fizeti meg, a szabálysértési hatóság a meg nem fizetett bírság szabálysértési elzárásra átváltoztatásának szükségessége esetén az ügy iratait haladéktalanul megküldi az illetékes helyi bíróságnak.

(6) A bíróság a meg nem fizetett pénzbírság, helyszíni bírság szabálysértési elzárásra átváltoztatásáról az iratok bíróságra érkezésétől számított harminc napon belül tárgyaláson dönt.

(7) A tárgyalásra vonatkozó rendelkezéseket az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

a) a bíróság az elkövetőt és képviselőjét a tárgyalásról értesíti, ha az értesítettek szabályszerű értesítés ellenére nem jelentek meg, a tárgyalást távollétükben is meg kell tartani, erre az érintetteket az értesítésben figyelmeztetni kell,

b) a tárgyalás elmulasztása esetén az igazolási kérelmet az elmulasztott tárgyalási naptól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni, e határidő elmulasztása jogvesztő,

c) a bíróság a tárgyaláson az iratokat a szükséges mértékben ismerteti, az iratok ismertetésétől az elkövető és a képviselője kérelmére eltekinthet,

d) a bíróság megvizsgálja a végrehajtási eljárás törvényességét, ha a törvénysértés a végrehajtás során merült fel, a bíróság a végrehajtó szervet a végrehajtási eljárás folytatására utasítja,

e) ha a bíróság a végrehajtási eljárás törvényességének vizsgálata során azt észleli, hogy a törvénysértés az alapeljárásban merült fel, a bíróság a szabálysértési hatóság által az alapügyben hozott határozatot hatályon kívül helyezi és a szabálysértési hatóságot új eljárásra, illetve új határozat meghozatalára kötelezi,

f) a bíróság meghallgatja az elkövetőt a pénzbírság meg nem fizetésének körülményeiről, és a pénzbírság végrehajtásának törvényességét érintő körülményekről,

g) a szabálysértési elzárásra átváltoztatás tárgyában hozott határozattal szemben nincs helye jogorvoslatnak,

h) a bíróság az ügy elbírálását követően az ügy iratait és indokolt határozatának egy kiadmányát visszaküldi a szabálysértési hatóságnak, illetve megküldi az illetékes rendőri szervnek.

(8) Ha az elkövető vagy helyette más a pénzbírságot, illetve a szabálysértési elzárásra átváltoztatott pénzbírságnak a még le nem töltött napoknak megfelelő összegét igazoltan megfizeti,

a) a szabálysértési elzárás nem foganatosítható, illetve

b) a szabálysértési elzárás foganatosítását követően az elkövetőt nyomban szabadon kell bocsátani.

(9) A szabálysértési elzárás letöltéséről, illetőleg az azonnali szabadításról a büntetés-végrehajtási intézet a szabálysértési hatóságot haladéktalanul értesíti.

(10) Ha a szabálysértési költséget, a rendbírságot és az okozott kár értékét az arra kötelezett határidőn belül nem fizeti meg, azt adók módjára kell behajtani.

142. § (1) A meg nem fizetett pénzbírság vagy helyszíni bírság közérdekű munkával történő megváltása érdekében az elkövető a pénzbírság befizetésére rendelkezésre álló határidőt követő három munkanapon belül jelentkezhet az állami foglalkoztatási szervnél. Ennek elmulasztása esetén a meg nem fizetett pénzbírságot szabálysértési elzárásra kell átváltoztatni.

(2) A meg nem fizetett pénzbírság vagy helyszíni bírság helyébe lépő közérdekű munka végrehajtásáról az állami foglalkoztatási szerv gondoskodik. Az állami foglalkoztatási szerv köteles az elkövető egészségi állapotának és munkára való alkalmasságának megfelelő közérdekű munkát – a nyilvántartása alapján – felajánlani. Az elkövető választhatja ki, hogy melyik felajánlott munkahelyen kívánja letölteni a közérdekű munkát.

(3) A közérdekű munkát az elkövető hetenként legalább egy napon – a heti pihenőnapon vagy szabadidejében – díjazás nélkül végzi. A munkahellyel a közérdekű munka tartamára nem létesül munkaviszony.

(4) Az állami foglalkoztatási szerv haladéktalanul, de legkésőbb két napon belül értesíti a határozatot hozó szabálysértési hatóságot,

a) az elfogadott jelentkezésről és a teljesítés megkezdésének időpontjáról,

b) a közérdekű munka teljesítéséről, valamint

c) arról, ha az elkövető a munkakötelezettségének nem tesz eleget, a teljesített napok megjelölésével.

143. § (1) A szabálysértési hatóság a pénzbírság és a szabálysértési költség megfizetésére a megfizetésre nyitva álló határidőben előterjesztett kérelemre egy alkalommal legfeljebb hat havi halasztást adhat vagy engedélyezheti a pénzbírság, a szabálysértési költség legfeljebb hat hónapon keresztül, részletekben történő megfizetését. A halasztás, illetve a részletfizetés tárgyában hozott határozat ellen nincsen helye jogorvoslatnak.

(2) A halasztás határidejének elmulasztása esetén a pénzbírságot, a szabálysértési költséget, illetve meg nem fizetett részét az e törvényben írtak szerint kell végrehajtani. Részletfizetés engedélyezése esetén bármely részlet megfizetésének elmulasztásakor az egész pénzbírság, szabálysértési költség, illetve az abból még fennmaradó összeg egésze azonnal esedékes. Ennek elmulasztása esetén a pénzbírságot, a szabálysértési költséget, illetve meg nem fizetett részét az e törvényben írtak szerint kell végrehajtani.

(3) A bíróság által kiszabott pénzbírság vonatkozásában az (1) és (2) bekezdésben meghatározottakat az elkövető lakóhelye vagy tartózkodási helye, ennek hiányában az elkövetés helye szerint illetékes általános szabálysértési hatóság végzi.

106. A közérdekű munka végrehajtása

144. § (1) A közérdekű munka végrehajtásáról az azt kiszabó szabálysértési hatóság gondoskodik.

(2) A bíróság által kiszabott közérdekű munkát az elkövető lakóhelye vagy tartózkodási helye, ennek hiányában az elkövetés helye szerint illetékes általános szabálysértési hatóság hajtja végre.

(3) Ha az elkövető munkakötelezettségének nem tesz eleget, a közérdekű munkát a bíróság szabálysértési elzárás büntetésre változtatja át.

(4) A közérdekű munka végrehajtása érdekében az azt végrehajtó szabálysértési hatóság tájékozik a település területén működő, közérdekű munka végzésére alkalmas munkahelyekről. A közérdekű munka végrehajtása során a szabálysértési hatóság – az elkövető egészségi állapotának és munkára való alkalmasságának figyelembevételével, a munkáltató beleegyezésével – intézményt vagy gazdálkodó szervezetet jelöl ki a közérdekű munka végrehajtásának helyéül.

(5) A kijelölt munkahely haladéktalanul értesíti a szabálysértési hatóságot, ha az elkövető nem kezdi meg a közérdekű munka végzését, vagy munkakötelezettségének nem teljes mértékben tesz eleget.

(6) A közérdekű munka végzésére szolgáló munkahely kijelölése során a szabálysértési hatóság figyelembe veszi a településen rendelkezésre álló, közmunkásokat foglalkoztató gazdálkodó szervezetek munkaerőigényét is.

(7) A közérdekű munkát az elkövető hetenként legalább egy napon – a heti pihenőnapon vagy szabadidejében – díjazás nélkül végzi.

(8) Közérdekű munkaként olyan munka végzése határozható meg, amelyet az elkövető – figyelemmel egészségi állapotára – előreláthatóan képes elvégezni.

107. A járművezetéstől eltiltás végrehajtása

145. § A járművezetéstől eltiltást a külön jogszabály szerint meghatározott hatóság hajtja végre.

108. Elkobzás végrehajtása

146. § Az elkobzást a szabálysértési szabályozásért felelős miniszternek az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben kiadott rendeletében foglaltak szerint kell végrehajtani.

109. Méltányosság

147. § (1) Az elkövető – beleegyezése esetében képviselője is – méltányossági kérelmet nyújthat be a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság által kiszabott büntetés, illetve alkalmazott intézkedés elengedése, illetve mérséklése iránt. Az elkobzott dolog visszaadása érdekében az elkobzást elszenvedő is előterjeszthet méltányossági kérelmet.

(2) A kérelmet a pénzbírság megfizetésére nyitva álló határidőig, egyéb jogkövetkezmény esetén a végrehajtás megkezdéséig lehet előterjeszteni. Méltányossági kérelmet egy alkalommal lehet előterjeszteni.

(3) A méltányossági kérelem elbírálása – a szabálysértési elzárás büntetés és a bíróság által kiszabott pénzbírság kivételével – a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter hatáskörébe tartozik.

(4) Ha az elkövetővel szemben a bíróság szabálysértési elzárás büntetést vagy pénzbírságot szabott ki – ide nem értve a pénzbírság helyébe lépő szabálysértési elzárást –, a méltányossági jogkört a köztársasági elnök gyakorolja.

(5) A méltányossági kérelmet az ügyben érdemi határozatot hozó bíróságnál, vagy a határozatot hozó szabálysértési hatóságnál kell előterjeszteni, amely a kérelmet az ügy irataival együtt soron kívül felterjeszti a szabálysértési szabályozásért felelős miniszterhez.

(6) A szabálysértési elzárás elengedése vagy mérséklése iránti kérelem esetén a köztársasági elnök döntéséig a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter is elhalaszthatja, illetve félbeszakíthatja a szabálysértési elzárás végrehajtását.

(7) A méltányossági kérelmet a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter a köztársasági elnökhöz akkor is felterjeszti, ha annak tartalmával nem ért egyet.

(8) A méltányossági döntésről az értesítést az elkövetőnek az (5) bekezdésben meghatározott szabálysértési hatóság, illetve bíróság kézbesíti.

(9) A szabálysértési szabályozásért felelős miniszter akkor gyakorolhat méltányosságot, ha az ügyet érdemben elbíráló döntés jogerőre emelkedését követően olyan, az ügy elbírálása során nem ismert körülmény merül fel, amely miatt a jogkövetkezmény végrehajtása az elkövető számára a méltányosság gyakorlása nélkül az e törvényben írtakkal össze nem egyeztethető hátrányt okozna.

148. § Ha a kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelmet terjesztettek elő és a kérelemben előadott tények és körülmények a kérelem elfogadását valószínűsítik, a végrehajtás kérelemre vagy hivatalból felfüggeszthető.

110. Közjogi tisztség betöltésén alapuló mentesség

149. § A külön törvényben meghatározott közjogi tisztséget betöltő személy szabálysértési ügyében a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló indítványt – a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság megkeresése alapján – a legfőbb ügyész terjeszti elő a mentelmi jog felfüggesztésére vagy – ha a külön törvény ilyet meghatároz – az arra való javaslat megtételére jogosult személyhez, illetve szervhez.

NEGYEDIK RÉSZ

A SZABÁLYSÉRTÉSI NYILVÁNTARTÁSI RENDSZER

111. A szabálysértési nyilvántartási rendszer

150. § (1) A szabálysértési nyilvántartási rendszer a személyazonosító adatok nyilvántartásából, valamint a szabálysértési nyilvántartásokból áll.

(2) A szabálysértési nyilvántartási rendszer részét képező nyilvántartások közhiteles, hatósági nyilvántartások. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény szabálysértési nyilvántartási rendszer vezetésével kapcsolatos hatósági eljárásra vonatkozó rendelkezéseit az e törvényben meghatározott, míg az elektronikus kapcsolattartás formájára és módjára vonatkozó rendelkezéseit az e törvény végrehajtására kiadott miniszteri rendeletben meghatározott eltéréssel kell alkalmazni.

(3) A szabálysértési nyilvántartási rendszer tekintetében az adatkezelői feladatokat a Kormány által rendeletben kijelölt szerv (a továbbiakban: szabálysértési nyilvántartó szerv) látja el. A szabálysértési nyilvántartó szerv a szabálysértési nyilvántartási rendszerrel kapcsolatos adatfeldolgozási feladatok ellátásával csak államigazgatási szervet vagy kizárólagos állami tulajdonú gazdálkodó szervezetet bízhat meg.

(4) A szabálysértési nyilvántartási rendszer részét képező nyilvántartások törvényességi felügyeletét a Legfőbb Ügyészség látja el.

112. A személyazonosító adatok nyilvántartásának tartalma

151. § (1) A személyazonosító adatok nyilvántartásának célja azon személyek azonosítása, akikről a szabálysértési nyilvántartások adatot tartalmaznak.

(2) A személyazonosító adatok nyilvántartása tartalmazza

a) a nyilvántartott

aa) családi nevét és utónevét (utóneveit),

ab) születési családi nevét és utónevét (utóneveit),

ac) előző családi nevét és utónevét (utóneveit),

ad) nemét,

ae) születési helyét és idejét,

af) anyja születési családi nevét és utónevét (utóneveit),

ag) személyi azonosítóját,

ah) állampolgárságát,

ai) lakó-, illetve tartózkodási helyét,

b) a kapcsolati kódot,

c) a nyilvántartott elhalálozásának tényét és időpontját.

(3) A szabálysértési nyilvántartó szerv a (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott adatok nyilvántartásba vételekor kapcsolati kódot képez.

(4) A szabálysértési nyilvántartó szerv a személyazonosító adatok nyilvántartásában szereplő adatokat addig kezeli, amíg a nyilvántartott adatai a szabálysértési nyilvántartásokban szerepelnek.

(5) A szabálysértési nyilvántartó szerv a személyazonosító adatok nyilvántartásában szereplő adatokat – azok változásának nyomon követése céljából – az adatok bejegyzésekor, módosításakor vagy javításakor, valamint az adatigénylés alapján vagy a kérelmező saját adatairól történő adattovábbítást megelőzően, elektronikus úton összehasonlítja

a) a személyiadat- és lakcímnyilvántartás hatálya alá tartozó személyek esetében a személyiadat- és lakcímnyilvántartás központi szerve által kezelt adatokkal,

b) az idegenrendészeti nyilvántartások hatálya alá tartozó személyek esetében a központi idegenrendészeti nyilvántartást vezető szerv által kezelt adatokkal.

(6) Az adatváltozást az adategyeztetés után a személyazonosító adatok nyilvántartásában haladéktalanul át kell vezetni.

113. A szabálysértési nyilvántartások tagozódása

152. § (1) A szabálysértési nyilvántartások

- a)* a szabálysértést elkövetettek és a helyszíni bírságoltak nyilvántartása,
- b)* a szabálysértési eljárás hatálya alatt állók nyilvántartása,
- c)* a szabálysértési nyilvántartási rendszer használatára jogosultak nyilvántartása.

(2) A szabálysértési nyilvántartásokban kezelt adatok kezelésének a célja a szabálysértési eljárás gyors lefolytatása, a szabálysértési végrehajtási rendszer megerősítése, továbbá a nyilvántartásból történő adatszolgáltatás útján az érintett jogai gyakorlásának biztosítása, valamint mások jogainak és biztonságának védelme.

114. A szabálysértést elkövetettek és a helyszíni bírságoltak nyilvántartása

153. § (1) A szabálysértést elkövetettek és a helyszíni bírságoltak nyilvántartásában annak a személynek az adatait kell nyilvántartani, akit a szabálysértési hatóság vagy a bíróság szabálysértés elkövetése miatt jogerősen elmarasztalt, vagy akivel szemben helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy helyszíni bírságot szabott ki.

(2) A szabálysértést elkövetettek és a helyszíni bírságoltak nyilvántartása tartalmazza

- a)* a kapcsolati kódot,
- b)* a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős döntésében megállapított szabálysértés megnevezését, elkövetésének helyét, idejét,
- c)* az eljáró szabálysértési hatóság, bíróság, valamint a perújítás során eljáró bíróság megnevezését, határozatának számát és keltét, a határozat jogerőre emelkedésének napját,
- d)* a kiszabott büntetés nemét és mértékét,
- e)* az alkalmazott intézkedés nemét és mértékét,
- f)* a kiszabott pénzbírság megfizetése esetén annak tényét és időpontját,
- g)* a pénzbírság helyébe lépő közérdekű munka tényét, a szabálysértési hatóság megnevezését, határozatának számát és keltét, valamint a közérdekű munka tartalmát,
- h)* a pénzbírság helyébe lépő közérdekű munka letöltésének tényét és időtartamát,
- i)* a pénzbírság szabálysértési elzárásra átváltoztatásának tényét, az e tényt megállapító bíróság megnevezését, határozatának számát és keltét, valamint a szabálysértési elzárás tartamát,
- j)* a szabálysértési elzárás büntetés elengedésének, illetve mérséklésének tényét, az erről szóló határozat számát és keltét,
- k)* pénzbírság megfizetésének elengedése, illetve mérséklése, valamint járművezetéstől eltiltás elengedése vagy mérséklése tényét, az erről szóló határozatot hozó szerv megnevezését, határozatának számát és keltét,
- l)* a szabálysértési elzárás, illetve a pénzbírság helyébe lépő szabálysértési elzárás elhalasztásának vagy félbeszakításának tényét, az erről szóló határozat számát és keltét,
- m)* a szabálysértési elzárás letöltésének, illetve az azonnali szabadítás elrendelésének az időpontját,
- n)* a közérdekű munka letöltésének tényét és időtartamát,

o) a közérdekű munka szabálysértési elzárásra átváltoztatásának tényét, az e tényt megállapító bíróság megnevezését, határozatának számát és keltét, valamint a szabálysértési elzárás tartamát,

p) a helyszíni bírság kiszabása esetén

pa) a helyszíni bírság kiszabására jogosult megnevezését,

pb) a döntés számát és keltét,

pc) a helyszíni bírság összegét,

pd) a helyszíni bírság megfizetése esetén annak tényét és időpontját,

pe) az elkövetett szabálysértés megnevezését, az elkövetés helyét és idejét.

(3) A szabálysértést elkövetettek és a helyszíni bírságoltak nyilvántartása számára a (2) bekezdésben meghatározott adatokat jogszabályban meghatározott formában és módon közli:

a) a bíróság az előtte indult szabálysértési eljárásokban a (2) bekezdés *b)–e)*, *i)–j)* és *m)–o)* pontok esetén, a szabálysértési hatóság az (2) bekezdés *b)–h)*, és *n)–o)* pontok esetén,

b) a (2) bekezdés *j)–k)* pontja esetén a méltányossági döntést hozó szerv, vagy az a hatóság, amelynél az eljárás indult,

c) a (2) bekezdés *l)* pontja esetén az engedélyező szerv,

d) a (2) bekezdés *m)* pontja esetén a büntetés-végrehajtási intézet,

e) a (2) bekezdés *p)* pontja esetén az a szerv vagy személy, amelyik a helyszíni bírságot kiszabta.

115. A szabálysértési eljárás hatálya alatt állók nyilvántartása

154. § (1) A szabálysértési eljárás hatálya alatt állók nyilvántartásában annak az adatait kell nyilvántartani, akivel szemben szabálysértési eljárás indult.

(2) A szabálysértési eljárás hatálya alatt állók nyilvántartása tartalmazza

a) a kapcsolati kódot,

b) a szabálysértési eljárás alapjául szolgáló szabálysértés gyanú szerinti

ba) megnevezését, minősítését,

bb) elkövetési helyét, idejét,

c) a szabálysértési eljárás megindításának időpontját,

d) a szabálysértési ügy iktatószámát,

e) a szabálysértési ügyek egyesítésének, elkülönítésének tényét,

f) az eljáró bíróság, szabálysértési hatóság megnevezését,

g) a nyilvántartottal szemben elrendelt elővezetés, illetve őrizet tényét, az őrizet tartamát,

h) a szabálysértési eljárás felfüggesztésének tényét, továbbá

i) a szabálysértési eljárás megszüntetésének tényét.

(3) A szabálysértési eljárás hatálya alatt állók nyilvántartása számára, jogszabályban meghatározott formában és módon, adatot az a szabálysértési hatóság, valamint bíróság közöl, amely előtt a szabálysértési eljárás folyamatban van.

155. § (1) A szabálysértési nyilvántartó szerv a szabálysértést elkövetettek és a helyszíni bírságoltak nyilvántartásába felvett adatokat a büntetést vagy intézkedést megállapító határozat jogerőre emelkedésétől, illetve a helyszíni bírság kiszabásától számított három évig kezeli.

(2) A szabálysértési nyilvántartó szerv a szabálysértési eljárás hatálya alatt állók nyilvántartásába felvett adatokat a szabálysértési eljárás jogerős befejezéséig kezeli.

(3) Törölni kell a szabálysértési nyilvántartásokból annak a személynek az adatait, akire vonatkozóan az (1) és (2) bekezdésben meghatározott nyilvántartási idő eltelt.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott időpontban törölni kell az érintett adatait a személyazonosító adatok nyilvántartásából is.

156. § Ha az érintett adatait a szabálysértési eljárás alatt állók nyilvántartásából e törvény szerint törlik, a törölt adatok közül azokat az adatokat, amelyeknek a szabálysértést elkövetettek és a helyszíni bírságoltak nyilvántartásba való felvételéhez előírt feltételek bekövetkeztek, átmeneti adatállományba kell helyezni úgy, hogy a szabálysértési eljárás hatálya alatt állók nyilvántartásával a kapcsolat ne legyen helyreállítható. A szabálysértést elkövetettek és a helyszíni bírságoltak nyilvántartásába az adatokat az átmeneti adatállományból huszonnégy órán belül kell felvenni és az adatfelvétellel egyidejűleg az átmeneti adatállományt törölni kell.

116. Közvetlen hozzáféréssel történő adatátvétel a szabálysértési nyilvántartásokból

157. § (1) A szabálysértési nyilvántartásokból törvényben meghatározott feladataik ellátása céljából elektronikus úton, egyedi informatikai alkalmazás igénybevételével közvetlen adathozzáféréssel (a továbbiakban: közvetlen hozzáférés) a szabálysértési nyilvántartási rendszerben kezelt adatok teljes körét jogosult átvenni

a) a bíróság, a szabálysértési eljárás lefolytatása céljából,

b) az ügyészség, az ügyész szabálysértési eljárásban történő részvételével összefüggő feladatok ellátása érdekében,

c) a rendőrség, az e törvényben foglalt feladatai ellátása, valamint törvényben meghatározott engedélyezési eljárás során az engedély kiadása feltételeinek a megállapítása, továbbá a megbízhatósági vizsgálat lefolytatása céljából,

d) a szabálysértési hatóság, illetve a helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy az e törvényben foglalt feladataik ellátása céljából,

e) a nyomozó hatóságok, a hatáskörükbe tartozó bűncselekménnyel törvény rendelkezése alapján együttesen elbírálandó szabálysértés, valamint a törvényben meghatározott esetekben az érték-egybefoglalás alkalmazási feltételeinek a megállapítása érdekében,

f) a nemzetbiztonsági szolgálatok, nemzetbiztonsági ellenőrzés céljából, valamint

g) a szervezett bűnözés elleni fellépés koordinációjáért felelős közigazgatási szerv, elemző-értékelő tevékenysége céljából.

(2) A szabálysértési nyilvántartó szerv a sportrendezvényről történő kitiltás hatálya alatt álló személy családi és utónevét, születési helyét és idejét, anyja születési családi és utónevét, a 153. § (2) bekezdés *b)* és *e)* pontjában szereplő adatokat a sportról szóló törvényben meghatározott sportrendészeti nyilvántartás részére történő adatátadás érdekében a sportrendezvény szervezőjének, rendező alkalmazása esetén a rendezőnek, valamint a jegyértékesítést a szervező megbízásából végző személynek továbbíthatja.

(3) A szabálysértési nyilvántartó szerv a kereskedelmi létesítményből vagy kereskedelmi tevékenység helyeül szolgáló egyéb helyszínről kitiltás hatálya alatt álló személy családi és utónevét, születési helyét és idejét, anyja születési családi és utónevét, a 153. § (2) bekezdés *b)* és *e)* pontjában szereplő adatokat a kitiltással érintett kereskedelmi létesítmény, illetve kereskedelmi tevékenység helyeül szolgáló egyéb helyszín ellenőrzésére jogosult szerv részére átadhatja.

(4) Az (1)–(3) bekezdésben felsoroltakon kívül a szabálysértési nyilvántartásokból adatigénylésre jogosult az is, akit a hatáskörébe tartozó feladat ellátása érdekében törvény feljogosít a szabálysértési nyilvántartások adatainak megismerésére.

117. A szabálysértési nyilvántartásokból közvetlen hozzáféréssel történő adatátvétel feltételei

158. § (1) A szabálysértési nyilvántartási rendszerhez történő közvetlen hozzáférés gyakorlásához szükséges egyedi azonosítót a közvetlen hozzáférésre jogosult szerv a szabálysértési nyilvántartó szervhez benyújtott kérelemben (a továbbiakban: egyedi azonosító iránti kérelem) igényli.

(2) Az egyedi azonosító iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a közvetlen hozzáférésre jogosult szerv

aa) megnevezését,

ab) levelezési címét,

b) a közvetlen hozzáférési jog gyakorlására felhatalmazott személy (a továbbiakban: hozzáférésre felhatalmazott személy)

ba) családi és utónevét (utóneveit),

bb) személyi azonosítóját,

bc) beosztását,

bd) szervezeti egységét,

be) hozzáférési jogosultságának teljes vagy korlátozott terjedelmét,

bf) korlátozott hozzáférési jogosultsága esetén a jogosultsággal érintett adatkört.

(3) A közvetlen hozzáférésre jogosult szerv az egyedi azonosító iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg, a tájékoztatáshoz való joga teljesítése érdekében megküldi a szabálysértési nyilvántartó szerv részére a következő adatait:

a) telefonszám,

b) telefaxszám,

c) elektronikus levélcím.

(4) A (2) bekezdés *b)* pont *ba)–bf)* alpontjában meghatározott adatokban bekövetkezett változásról a közvetlen hozzáférésre jogosult szerv – az adatváltozást követő három munkanapon belül – értesíti a szabálysértési nyilvántartó szervet.

159. § A szabálysértési nyilvántartó szerv az egyedi azonosító iránti kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül tájékoztatja a közvetlen hozzáférésre jogosult szervet a hozzáférésre felhatalmazott személy egyedi azonosítójáról, valamint a közvetlen hozzáférés gyakorlásához szükséges technikai ismeretéről.

160. § (1) A közvetlen hozzáféréssel történő adatátvétel teljesítéséhez meg kell jelölni:

a) a közvetlen hozzáférésre jogosult szerv megnevezését,

b) a hozzáférésre felhatalmazott személy egyedi azonosítóját,

c) a közvetlen hozzáférés célját, jogalapját,

d) a közvetlen hozzáféréssel érintett, a szabálysértési nyilvántartási rendszerben nyilvántartott személynek a 151. § (2) bekezdés *a)* pont *aa)–ag)* alpontjában meghatározott adatait.

(2) A szabálysértési nyilvántartó szerv a közvetlen hozzáférést gyakorló szerv részére haladéktalanul, elektronikus úton továbbítja azokat az adatokat, amelyek tekintetében a közvetlen hozzáférésre való jogosultság fennáll, ezzel egyidejűleg adatvédelmi záradékban hívja fel a figyelmet az adatok jogszerű felhasználásának követelményére.

118. A szabálysértési nyilvántartásokból adatigénylés alapján történő adattovábbítás követelményei

161. § (1) A szabálysértési nyilvántartó szerv adatigénylés alapján kizárólag annak az adatigénylőnek és abban a körben továbbíthat adatot a szabálysértési nyilvántartásokból, amely adatigénylő tekintetében törvény

a) az adatok átvételét és kezelését az adatkezelés céljának és az átvehető adatok körének pontos meghatározásával, valamint

b) az adatoknak a szabálysértési nyilvántartásokból a szabálysértési nyilvántartó szerv adattovábbítása alapján történő átvételének lehetővé tételével

előírja.

(2) Adatigénylés alapján kizárólag abban az esetben továbbítható adat, ha az adatigénylő közölte a következő adatokat:

a) annak a személynek, akire az adatigénylés vonatkozik

aa) a családi és utónevét (utóneveit),

ab) a születési családi és utónevét (utóneveit),

ac) a születési helyét és idejét,

ad) az anyja születési családi és utónevét,

ae) az állampolgárságát,

af) a lakcímét, valamint

b) az adatigénylő pontos megnevezését és címét.

119. A szabálysértési nyilvántartásokból adatigénylés alapján, valamint a közvetlen hozzáférés útján történő adattovábbítás biztosításának általános követelményei

162. § (1) A szabálysértési nyilvántartó szerv a szabálysértési nyilvántartásokból

a) az ott meghatározott adatok kezelésére feljogosított adatkezelő részére adatigénylésre az adatokat – törvény rendelkezése alapján – akkor továbbíthatja, ha az adatigénylő pontosan megjelöli az adatátvétel célját, továbbá azt az adatkört és azt a törvényi rendelkezést, amely tekintetében és amely rendelkezés szerint az igényelt adatok kezelésére törvény feljogosította, valamint

b) e törvény rendelkezése alapján adatokhoz való közvetlen hozzáférést kizárólag akkor biztosíthat, ha a közvetlen hozzáférést gyakorló személy a (2) bekezdésben meghatározott felhatalmazással rendelkezik.

(2) Közvetlen hozzáféréssel csak az a személy vehet át adatokat, akinek a közvetlen hozzáférésre jogosult szerv erre felhatalmazást adott.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott felhatalmazás jogosultjának személyéről, hozzáférési jogosultságának terjedelméről és feltételeiről, valamint az abban bekövetkezett változásról a közvetlen hozzáférésre jogosult szerv – a felhatalmazás kiadását, változását követően haladéktalanul – értesíti a szabálysértési nyilvántartó szervet.

(4) Az adatigénylésre történő adattovábbítási eljárást meg kell szüntetni, ha az adatigénylés az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott feltételnek nem felel meg.

163. § Az adatkezelés jogszerűségének ellenőrzése érdekében a szabálysértési nyilvántartásokba a szabálysértési nyilvántartó szerv szakmai felügyeletét ellátó miniszter, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, valamint a törvényességi felügyeletet ellátó ügyész tekinthet be.

164. § A szabálysértési eljárásban kezelt adatok statisztikai, illetve tudományos kutatási célra – személyazonosításra alkalmatlan módon – átadhatók és felhasználhatók.

120. Adattovábbítási nyilvántartás

165. § (1) A szabálysértési nyilvántartásokból teljesített adatszolgáltatásokról az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvényben meghatározott adattovábbítási nyilvántartást kell vezetni. Az adattovábbítási nyilvántartás az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról törvényben meghatározottakon kívül tartalmazza az adatkezelő nyilvántartási azonosítóját és az adattovábbítás célját is.

(2) Az adattovábbítási nyilvántartást a szabálysértési nyilvántartó szerv vezeti.

(3) A szolgáltatott adatok nem képezik az adattovábbítási nyilvántartás részét.

(4) Az adattovábbítási nyilvántartásból az érintett jogosult megismerni, hogy adatszolgáltatás alanya volt-e. Ez a jogosultság a nemzetbiztonság, a bűnmegelőzés vagy a bűnüldözés érdekében a rendőrség, a nemzetbiztonsági szolgálatok és a szervezett bűnözés elleni koordinációért felelős közigazgatási szerv részére történt adatszolgáltatás esetén korlátozható vagy kizárható.

(5) Az adattovábbítási nyilvántartásból adatigénylésre jogosult az érintetten kívül

a) a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság,

b) bűncselekmény gyanúja esetén az eljárásra hatáskörrel rendelkező nyomozó hatóság és az ügyész,

c) az adattovábbításban érintett szabálysértési hatóság vezetője,

d) a nemzetbiztonsági szolgálatok,

e) feladatkörében a szervezett bűnözés elleni fellépés koordinációjáért felelős közigazgatási szerv.

(6) Az adattovábbítási nyilvántartást az adattovábbítástól számított öt évig meg kell őrizni.

ÖTÖDIK RÉSZ

EGYES SZABÁLYSÉRTÉSEK

XXIII. Fejezet

SZABÁLYSÉRTÉSI ELZÁRÁSSAL IS BÜNTETHETŐ SZABÁLYSÉRTÉSEK

121. Magánlaksértés

166. § (1) Aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe, vagy ezekhez tartozó bekerített helyre az ott lakónak vagy azzal rendelkezőnek akarata ellenére, vagy megtévesztéssel bemegy, vagy ott bennmarad, úgyszintén aki mást akadályoz abban, hogy a lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre bemenjen, szabálysértést követ el.

(2) Magánlaksértés miatt szabálysértési eljárásnak csak magánindítványra van helye.

122. Önkényes beköltözés

167. § Aki a lakásbérletre vagy a helyiséggazdálkodásra vonatkozó jogszabály hatálya alá tartozó üres lakást vagy nem lakás céljára szolgáló üres helyiséget elfoglal, vagy abba önkényesen beköltözik anélkül, hogy arra a bérleti jogviszony létesítésére jogosult szerv vagy

személy, illetőleg az elhelyezésre jogosult szerv jognyilatkozatával, vagy intézkedésével feljogosította volna, szabálysértést követ el.

123. Távoltartó határozat szabályainak megszegése

168. § Aki a külön törvényben meghatározott ideiglenes megelőző távoltartó határozatban, vagy a megelőző távoltartó határozatban meghatározott szabályokat megszegi, szabálysértést követ el.

124. Rendzavarás

169. § (1) Aki

a) verekszik, továbbá aki mást verekedésre felhív,

b) rendzavarás vagy garázdaság esetén a hatóság vagy az eljáró hivatalos személy intézkedésével szemben engedetlenséget tanúsít, szabálysértést követ el.

(2) Aki nyilvános rendezvényen

a) lőfegyvert vagy robbanóanyagot, illetőleg az élet kioltására vagy testi sértés okozására alkalmas eszközt tartva magánál jelenik meg,

b) a rendező szerv, illetőleg a rendőrség biztonságra vonatkozó felhívásának, rendelkezésének nem tesz eleget, szabálysértést követ el.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

(4) E § alkalmazásában nyilvános rendezvény: a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvény, továbbá az olyan rendezvény, amely mindenki számára azonos feltételek mellett nyitva áll.

125. Garázdaság

170. § (1) Aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

126. Közbiztonsági tevékenység jogosulatlan végzése

171. § Aki közterületen vagy nyilvános helyen olyan, a közbiztonság, közrend fenntartására irányuló tevékenységet végez, amelyre jogszabály nem jogosítja fel, vagy ilyen tevékenység látszatát kelti, szabálysértést követ el.

127. Tiltott kéjelgés

172. § Aki a külön törvényben, vagy törvény felhatalmazása alapján hozott önkormányzati rendeletben a szexuális szolgáltatással összefüggő korlátozást, illetve tilalmat megszegi, szabálysértést követ el.

128. Veszélyes fenyegetés

173. § Aki mást félelemkeltés céljából a megfenyegetett személyre vagy annak hozzátartozójára vonatkozó, a becsület csorbítására alkalmas tény nagy nyilvánosság elé tárásával komolyan megfenyeget, szabálysértést követ el.

129. Felosztatott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel

174. § Aki

a) a bíróság által társadalmi szervezet felosztatásáról hozott döntésben jogellenesnek nyilvánított tevékenységet végez,

- b) a bíróság által felosztatott társadalmi szervezet működésében a felosztatás után részt vesz,
- c) nyilvános rendezvényen a bíróság által felosztatott társadalmi szervezet egyenruháját vagy formaruháját viseli, továbbá aki nyilvános rendezvényen olyan egyenruhát vagy formaruhát visel, amelyről – annak jellegzetes tulajdonságai miatt – bíróság által felosztatott társadalmi szervezet egyenruhája, formaruhája ismerhető fel,
- szabálysértést követ el.

130. Valótlan bejelentés

175. § (1) Aki a hatóságnál vagy közfeladatot ellátó szervnél vészhelyzetről vagy rendzavarásról valótlan bejelentést tesz, szabálysértést követ el.

(2) Szabálysértés az is, ha a hamis bejelentés alapján a hatóság vagy a közfeladatot ellátó szerv szükségtelenül a bejelentésben megjelölt helyszínre vonul vagy egyéb intézkedésre kényszerül.

131. Járművezetés az eltiltás tartama alatt

176. § Az a járművezetéstől eltiltott személy, aki a járművezetéstől eltiltás hatálya alatt annak érvényesülési körébe tartozó járművet vezet, szabálysértést követ el.

132. A tulajdon elleni szabálysértés

177. § (1) Aki

a) ötvenezer forintot meg nem haladó értékre lopást, sikkasztást, jogtalan elsajátítást, orgazdaságot,

b) ötvenezer forintot meg nem haladó kárt okozva készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélést, csalást, szándékos rongálást,

c) ötvenezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt okozva hűtlen kezelést követ el, úgyszintén, aki e cselekmények elkövetését megkísérli, szabálysértést követ el.

(2) Aki idegen, nem gépi meghajtású járművet mástól azért vesz el, hogy jogtalanul használja, szabálysértést követ el.

(3) Aki a kulturális örökség védett elemeit, az államhatár, a megye-, város-, községhatár vagy a birtokhatár megjelölésére szolgáló hivatalos, vagy földmérési jelet vagy létesítményt, tömegközlekedési vagy távközlési eszközt, közúti jelzést, parkot vagy ahhoz tartozó felszerelést, természetvédelmi hatósági és tájékoztató táblát vagy egyéb közérdeket szolgáló jelet vagy létesítményt gondatlanul megsemmisít, megrongál, elvisz, áthelyez vagy elmozdít, szabálysértést követ el.

(4) Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott szabálysértés miatt az erdészeti szakszemélyzet tagja, a halászati őr, valamint a mezőőr, a természeti és védett természeti területeken a természetvédelmi őr, helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr is szabhat ki helyszíni bírságot.

(5) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt szabálysértési eljárásnak csak magánindítványra van helye, ha a sértett az elkövető hozzátartozója.

(6) Az elkövetési érték, kár, illetve okozott vagyoni hátrány összegének megállapítása céljából érték-egybefoglalásnak van helye, ha az eljárás alá vont személy az (1) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott ugyanolyan cselekményt több alkalommal, legfeljebb egy éven belül követte el és ezeket együttesen bírálják el. Nincs helye érték-egybefoglalásnak, ha az üzletszerű elkövetés megállapítható.

133. Jogosulatlan vadászat

178. § Aki idegen vadászterületen jogosulatlanul, vad elejtésére használható és arra alkalmas állapotban lévő eszközzel tartózkodik, szabálysértést követ el.

179. § E törvény XXIII. Fejezetében foglalt szabálysértések miatt szabálysértési elzárás büntetés kiszabásának is helye van.

XXIV. Fejezet

AZ EMBERI MÉLTÓSÁG, A SZEMÉLYI SZABADSÁG ÉS A KÖZREND ELLENI SZABÁLYSÉRTÉSEK

134. Becsületsértés

180. § (1) Aki mással szemben a becsület csorbitására alkalmas kifejezést használ vagy egyéb ilyen cselekményt követ el, szabálysértést követ el.

(2) Becsületsértés miatt szabálysértési eljárásnak csak magánindítványra van helye.

135. Megelőző távoltartás alaptalan kezdeményezése

181. § (1) Aki valótlan tények állításával a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló törvényben meghatározott – szabálysértésnek vagy bűncselekménynek nem minősülő – hozzátartozók közötti erőszak miatt megelőző távoltartás elrendelését kezdeményezi, ha azt a valótlan tények alapján elrendelik, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

136. Polgári felhasználású robbanóanyaggal és pirotechnikai termékkel kapcsolatos szabálysértés

182. § (1) Aki a polgári felhasználású robbanóanyagok előállítására, forgalmára, tárolására, szállítására, felhasználására és megsemmisítésére vonatkozó előírásokat megszegi, továbbá robbanóanyagot vagy robbanó szerkezetet talál, vagy annak hollétéről tudomást szerez és ezt a tényt haladéktalanul a rendőrségnek nem jelenti be, illetve engedély nélkül pirotechnikai tevékenységet végez, szabálysértést követ el.

(2) Aki a pirotechnikai termékek előállítására, forgalmára, tárolására, szállítására, felhasználására, megsemmisítésére, birtoklására vonatkozó előírásokat megszegi, szabálysértést követ el.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

(4) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv erre felhatalmazott ügyintézője is szabhat ki helyszíni bírságot.

137. Lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértés

183. § (1) Aki

a) a lőfegyver vagy lőszer gyártására, tartására, kereskedelmére, javítására vagy használatára és szállítására vonatkozó szabályokat megszegi,

b) lőfegyverdarabot vagy lőszerelemet engedély nélkül készít, megszerez, tart vagy forgalomba hoz,

szabálysértést követ el.

(2) Aki

a) a légfegyver, gáz- és riasztófegyver, muzeális fegyver, színházi fegyver, illetve hatástalanított lőfegyver gyártására, kereskedelmére, megszerzésére, birtoklására, viselésére, tartására vagy használatára vonatkozó szabályokat megszegi,

b) a lőtér üzemeltetésére vonatkozó rendelkezéseket megszegi,

szabálysértést követ el.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

138. Szexuális szolgáltatásra való felhívás tilalma

184. § (1) Aki a külön jogszabály szerint meghatározott védett övezetben ellenszolgáltatást felajánlva mást szexuális szolgáltatás nyújtására felhív, illetve más személy szexuális szolgáltatásának felajánlását elfogadja, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatti eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

139. Koldulás

185. § (1) Aki gyermekkorú személy társaságában koldul, szabálysértést követ el.

(2) Aki közterületen vagy nyilvános helyen, olyan módon koldul, hogy a járókelőket, illetve a nyilvános helyen jelenlévőket pénz átadása céljából leszólítja, továbbá az is, aki házról házra, illetve lakásról lakásra járva kéreget, szabálysértést követ el.

(3) A szabálysértési hatóság haladéktalanul értesíti az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés tényéről, az érintett gyermek és az elkövető adatairól a gyermek lakóhelye szerint illetékes gyermekjóléti szolgálatot.

(4) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő is szabhat ki helyszíni bírságot.

140. Közterületen életvitelszerű lakhatás tilalmának megszegése

186. § (1) Aki a közterület belterületét rendeltetésétől eltérő módon, életvitelszerű lakhatás céljára használja, illetve életvitelszerű lakhatáshoz használt ingóságokat közterületen tárol, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés nem állapítható meg, ha a feladat ellátására kötelezett önkormányzat a hajléktalan-ellátás feltételeit nem biztosítja.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő is szabhat ki helyszíni bírságot.

141. Természetvédelmi szabálysértés

187. § (1) Aki

a) a természetvédelmi államigazgatási szerv engedélyéhez vagy szakhatósági hozzájárulásához kötött tevékenységet engedély vagy szakhatósági hozzájárulás nélkül, vagy az engedélytől, szakhatósági hozzájárulástól eltérő módon végez vagy végeztet, vagy bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget,

b) természeti területen – beleértve a védett természeti területet is – a természetvédelmi célokkal össze nem egyeztethető tevékenységet folytat, szemetel, a területet más módon szennyezi, tiltott helyen tartózkodik, engedély nélkül tüzet rak,

c) védett élő szervezet egyedét, származékát vagy barlangi képződményt jogellenesen megrongál, elvisz vagy elpusztít, illetve védett vagy fokozottan védett állatfaj egyedét élettevékenységében jelentős mértékben zavar,

szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott szabálysértés elkövetőjére a természetvédelmi őr, az önkormányzati természetvédelmi őr is szabhat ki helyszíni bírságot.

142. A vallásgyakorlás jogának megsértése

188. § Aki nyilvántartásba vett egyház szertartásaira rendelt helyiségben nyilvánosan botrányt okoz, illetőleg a vallási tisztelet tárgyát vagy a szertartások végzésére szolgáló tárgyat a szertartásokra rendelt helyiségben vagy azon kívül meggyaláz, szabálysértést követ el.

143. Gyülekezési joggal visszaélés

189. § (1) Aki

a) a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó, szervezetten megvalósuló rendezvényt bejelentési kötelezettsége elmulasztásával szervez,

b) rendezvényt annak ellenére szervez, hogy a rendezvény megtartását a rendőrség a gyülekezési jogról szóló törvény alapján megtiltotta,

c) a rendőrség által tudomásul vett bejelentésben megjelölttől eltérő helyszínre, útvonalra vagy időpontra szervezi a rendezvényt, vagy a résztvevőket a bejelentésben megjelölt helyszíntől, útvonaltól vagy időponttól való eltérésre hívja fel,

szabálysértést követ el.

(2) Aki a gyülekezési jogról szóló törvény erre vonatkozó rendelkezését megsértve a tervezett új időpontról való előzetes tájékoztatás nélkül szervez rendezvényt, szabálysértést követ el.

(3) Aki

a) a rendezvény szervezésével összefüggő bejelentési kötelezettségét a gyülekezési jogról szóló törvényben erre meghatározott határidő megsértésével teljesíti,

b) a gyülekezési jogról szóló törvényben foglalt tájékoztatási kötelezettségét a határidő megsértésével teljesíti,

szabálysértést követ el.

(4) Nem valósul meg szabálysértés az (1) bekezdés *c)* pontja alapján, ha a rendőrség által tudomásul vett bejelentésben megjelölt helyszíntől, útvonaltól vagy időponttól való eltérésre a rendezvény megtartásától független külső ok miatt kerül sor.

(5) Nem valósul meg szabálysértés a (3) bekezdés *a)* pontja alapján, ha a gyülekezési jogról szóló törvényben meghatározott határidő megsértésével, de a rendezvény szervezésének megkezdését követően haladéktalanul olyan rendezvény szervezését jelentik be, amelynek célja a résztvevők véleményének egy, a bejelentéshez képest három napon belül, előre nem láthatóan bekövetkezett vagy nyilvánosságra került eseménnyel összefüggő kinyilvánítása.

(6) Az (1)–(5) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

144 Az egyesülési, a gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértése

190. § (1) Aki más egyesülési vagy gyülekezési jogának gyakorlásában, valamint a választási gyűlésen való részvételében jogtalanul akadályoz, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

145. Tiltott szerencsejáték

191. § (1) Aki közterületen vagy nyilvános helyen tiltott szerencsejátékot szervez, szabálysértést követ el.

(2) Aki közterületen vagy nyilvános helyen tartott tiltott szerencsejátékban részt vesz, szabálysértést követ el.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő is szabhat ki helyszíni bírságot.

146. Közerkölcs megsértése

192. § (1) Aki a közterületen, vagy nyilvános helyen, vagy közforgalmú közlekedési eszközön a közerkölcsbe ütköző magatartást tanúsít, szabálysértést követ el.

(2) Aki szexuális árut mások számára észlelhető módon, közterületen vagy kirakatban elhelyez, vagy a szexuális áruk forgalmazására vonatkozó előírásokat egyéb módon megszegi, szabálysértést követ el.

(3) Aki erőszakot öncélúan bemutató reklámot tesz közzé, szabálysértést követ el.

(4) A (3) bekezdés alkalmazásában öncélú a bemutatás, ha az erőszak bemutatását a reklám tárgya vagy témája nem teszi feltétlenül indokolttá.

(5) Az (1)–(3) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő is szabhat ki helyszíni bírságot.

147. Veszélyeztetés kutyával

193. § (1) Aki a felügyelete alatt álló kutyát

a) a település belterületén felügyelet nélkül bocsátja közterületre, vagy kóborolni hagyja,

b) természeti és védett természeti területen, vagy vadászterületen – a vadászkutya kivételével – póráz nélkül elengedi, vagy kóborolni hagyja,

c) szájkosár és póráz nélkül közforgalmú közlekedési eszközön – vakvezető, illetve mozgáskorlátozottakat segítő kutya kivételével – szállítja,

d) élelmiszer-elárúsító üzletbe, közfürdő területére vagy játszótérre – vakvezető, illetve mozgáskorlátozottakat segítő kutya kivételével – beenged, illetőleg bevisz, szabálysértést követ el.

(2) Aki harapós kutyáját nem zárt helyen tartja, vagy nem helyez el a ház (lakás) bejáratán a harapós kutyára utaló megfelelő figyelmeztető táblát, szabálysértést követ el.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő, természeti és védett természeti területen a természetvédelmi őr, helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr is szabhat ki helyszíni bírságot.

148. Büntetés-végrehajtási intézet környezetének megzavarása

194. § (1) Aki abból a célból, hogy a büntetés-végrehajtási intézetben fogvatartottal kapcsolatot teremtsen,

a) a büntetés-végrehajtási intézetbe történő bekiabálással,

b) feliratok vagy fényjelzések alkalmazásával,

c) a büntetés-végrehajtási intézetbe tárgyak bedobálásával vagy annak megkísérlésével vagy

d) az *a)–c)* pontban meghatározott magatartásokhoz hasonló más módon

a közterület használatának, vagy a lakó- vagy más épületben tartózkodók nyugalmanak megzavarására alkalmas magatartást tanúsít, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

149. Csendháborítás

195. § (1) Aki lakott területen, az ott levő épületben, vagy az ahhoz tartozó telken, tömegközlekedési eszközön, továbbá természeti és védett természeti területen indokolatlanul zajt okoz, amely alkalmas arra, hogy mások nyugalma, illetve a természeti vagy a védett természeti értéket zavarja, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő, természeti és védett természeti területen a természetvédelmi őr és helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr is szabhat ki helyszíni bírságot.

150. Köztisztasági szabálysértés

196. § (1) Aki

a) a közterületen, a közforgalom céljait szolgáló épületben, vagy közforgalmú közlekedési eszközön szemetet, ezeket beszennyezi,

b) a felügyelete alatt lévő állat által az *a)* pontban megjelölt helyen okozott szennyezés megszüntetéséről nem gondoskodik,

szabálysértést követ el.

(2) Aki települési szilárd vagy folyékony hulladékot a közterületen engedély nélkül lerak, elhelyez, vagy nem a kijelölt lerakóhelyen rak le vagy helyez el, szabálysértést követ el.

(3) Aki a közszolgáltató elkülönített hulladékgyűjtést szolgáló gyűjtőeszközből hulladékot vesz el, szabálysértést követ el.

(4) Az (1) és (3) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő, természeti és védett természeti területen a természetvédelmi őr, helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr is szabhat ki helyszíni bírságot.

151. Veszélyeztetés tárgyak elhelyezésével, eldobásával

197. § (1) Aki

a) épületen, építményen tárgyat másokat veszélyeztető módon helyez el,

b) tárgyat másokat veszélyeztető módon dob el,

szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő is szabhat ki helyszíni bírságot.

152. A közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértés

198. § (1) Aki a közbiztonságra különösen veszélyes eszközök birtoklására, szállítására, forgalmazására vonatkozó szabályokat megszegi, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

153. Kábítószer-rendészeti szabálysértés

199. § (1) Aki

a) a kábítószer, vagy a pszichotrop anyagokkal kapcsolatos engedély-, illetve bejelentés-köteles tevékenységek végzésének szabályait, továbbá az ezen anyagokkal kapcsolatos adatszolgáltatási kötelezettségre vonatkozó szabályokat megszegi,

b) kábítószer-prekurzornak minősülő vegyi anyagokkal (jegyzékben szereplő anyagok) kapcsolatos engedély-, illetve bejelentés-köteles tevékenységek végzésének szabályait megszegi,

szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

154. Szeszesital-árusítás, -kiszolgálás és -fogyasztás tilalmának megszegése

200. § (1) Aki

a) a szeszes ital árúsítására vagy a közterületen történő fogyasztására vonatkozó – törvényben, kormányrendeletben meghatározott – tilalmat megszegi,

b) vendéglátó üzletben tizennyolcadik életévét be nem töltött személy részére szeszes italt szolgál ki,

c) a szeszes ital eladása során közterületen vagy nyilvános helyen szemmel láthatóan részeg állapotban lévő személynek szeszes italt szolgál ki,

d) közterületen vagy nyilvános helyen fiatalkorút szándékosan lerészegít,

szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő is szabhat ki helyszíni bírságot.

155. A kitiltás, illetve az eltiltás szabályainak megszegése

201. § (1) Aki olyan helységben, vagy az ország területének olyan részében tartózkodik, ahonnan a bíróság kitiltotta, szabálysértést követ el.

(2) Aki a szabálysértés miatt szabálysértési hatóság, illetve bíróság által elrendelt kitiltás szabályait megszegi, szabálysértést követ el.

(3) Aki olyan sportrendezvényen vagy sportlétesítményben tartózkodik, ahonnan a sportról szóló törvényben meghatározottak szerint eltiltották, szabálysértést követ el.

(4) Az (1)–(3) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

156. Jégen tartózkodás szabályainak megszegése

202. § (1) Aki a szabad vizek jegén való tartózkodás szabályait megszegi, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő, a halászati őr és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv erre felhatalmazott ügyintézője is szabhat ki helyszíni bírságot.

157. Számszeríj, szigonypuska jogellenes használata

203. § (1) Aki számszeríjat, szigonypuskát a jogszabályban meghatározott rendelkezésektől eltérően vagy jogszabályi tiltás ellenére használ, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a halászati őr is szabhat ki helyszíni bírságot.

158. Tiltott határátlépés, útiokmánnyal kapcsolatos szabálysértés

204. § (1) Aki Magyarország államhatárát engedély nélkül vagy meg nem engedett módon lépi át, vagy ezt megkísérli, szabálysértést követ el.

(2) Aki az útiokmánnyal kapcsolatos jogszabályi rendelkezéseket megszegi, szabálysértést követ el.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

159. Határrendészeti szabálysértés

205. § (1) Aki

a) a határterületen fekvő ingatlan használatára vonatkozó jogszabály alapján elrendelt korlátozó vagy egyéb intézkedésnek nem tesz eleget,

b) az államhatár rendjével és őrzésével vagy a határforgalom ellenőrzésével összefüggő tiltó vagy korlátozó rendelkezést megszegi,

szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

160. Minősített adat biztonságának megsértése

206. § (1) Aki

a) a minősített adatot a feladatának ellátása során jogszabályellenes módon készíti, sokszorosítja, minősíti, nyilvántartja, kezeli vagy őrzi,

b) a minősített adat felhasználására jogosultak kijelölésére és nyilvántartására vonatkozó szabályokat megszegi,

c) a minősített adat védelmére vonatkozó jogszabályok megsértésével kapcsolatos, a minősítő és a Nemzeti Biztonsági Felügyelet részére törvényben előírt tájékoztatási kötelezettségének nem, vagy késedelmesen, a tudomására jutásától számított tíz napon túl tesz eleget,

d) a minősített adat kezelésének jogszabályban előírt ellenőrzésére vonatkozó kötelezettségét megszegi,

e) jogszerűen jutott minősített adat birtokába és megkísérli azt jogszabályellenes módon külföldre vinni, vagy a jogszabályoknak megfelelően külföldre vitt vagy ott készített minősített adatot onnan jogszabályellenes módon visszahozni vagy behozni,

f) a minősítő hatáskörét jogosulatlanul elvonja, vagy

g) hatáskörének gyakorlása során elmulasztja az adatok minősítésére, a minősítési jelölés megismétlésére, vagy a minősítés felülvizsgálatára vonatkozó – a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott – intézkedések megtételét,

szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

161. Személyazonosság igazolásával kapcsolatos köteleességek megszegése

207. § (1) Aki személyazonosító igazolványra vonatkozó jogszabályban előírt kötelezettségét megszegi, az igazoltatásra feljogosított személy felszólítására személyi adatainak bemondását vagy a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvány átadását megtagadja, vagy az említett adatokra vonatkozólag az intézkedés során valótlant állít, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő is szabhat ki helyszíni bírságot.

162. Külföldiek rendészetével kapcsolatos szabálysértés

208. § (1) Aki a külföldiek bejelentésére, jelentkezésére vagy az ország területén tartózkodására vonatkozó szabályokat megszegi, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

XXV. Fejezet

A VÁMSZABÁLYSÉRTÉSEK

163. Vámszabálysértés

209. § (1) Aki nem közösségi árut a vámellenőrzés alól elvon, vagy a vámtartozás, a nem közösségi adók és díjak, illetve a biztosíték megállapítása vagy beszedése szempontjából lényeges körülmények tekintetében valótlan nyilatkozatot tesz, feltéve, hogy a vámbevétel csökkenése a százezer forintot nem haladja meg, úgyszintén, aki e cselekmények bármelyikét megkísérli, szabálysértést követ el.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt a vámbevétel csökkenésének mértékére tekintet nélkül gondatlanul követi el, szabálysértést követ el.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve is szabhat ki helyszíni bírságot.

(4) E § alkalmazásában

a) biztosíték alatt a vámtartozás, illetve a nem közösségi adók és díjak megfizetésének – vámjogszabályok által meghatározott formában történő – biztosítását,

b) vámbevétel-csökkenés alatt a vámtartozás, illetve a nem közösségi adók és díjak megfizetésére vonatkozó kötelezettség nem teljesítése miatt bekövetkezett bevételkiesést

kell érteni.

164. Vámszabálysértés elkövetőjének segítése

210. § (1) Aki a vámszabálysértés elkövetőjének segítséget nyújt azáltal, hogy a vámszabálysértésből származó haszon elérésében közreműködik, vagy elősegíti, hogy az elkövető a szabálysértési eljárás alól mentesüljön, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve is szabhat ki helyszíni bírságot.

165. Vámorgazdaság

211. § (1) Aki vámszabálysértésből származó dolgot vagyoni haszon végett megszerez, elrejt, vagy elidegenítésében közreműködik – értékre tekintet nélkül –, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve is szabhat ki helyszíni bírságot.

166. Fémjelzési szabálysértés

212. § (1) Aki a nemesfém tárgyak árusításával és fémjelzésével kapcsolatos kötelességét megszegi, szabálysértést követ el.

(2) Az elkobzott nemesfém tárgyat díszítő drágakövek és gyöngyök mentesek az elkobzás alól.

167. A pénzütanatra vonatkozó szabályok megszegése

213. § Aki a Magyar Nemzeti Bank által kibocsátott, illetve forgalomba hozott és forgalomban lévő bankjegyről vagy érméről, valamint euro-bankjegyről vagy -érméről engedélyhez kötött utánzatot jogosulatlanul készít, megszerez, tart, azt az országba behozza, vagy utánzatként forgalomba hozza, szabálysértést követ el.

(2) Aki az utánzatok nyilvántartására, őrzésére, megsemmisítésére vagy bejelentésére vonatkozó előírásokat megsérti, szabálysértést követ el.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve is szabhat ki helyszíni bírságot.

(4) Az (1) és (2) bekezdés szempontjából utánzatnak minősül:

a) a magyar törvényes fizetőeszköz és az euro utánzatáról szóló rendelet,

b) az eurobankjegyek címleteiről, technikai jellemzőiről, utánzatai készítéséről, cseréjéről és bevonásáról szóló, 2003. március 20-i 2003/205/EK európai központi banki határozat,

c) az euro-érmékhez hasonló érmekről és zsetonokról szóló, 2004. december 6-i 2182/2004/EK tanácsi rendelet

szerinti utánzat, illetve euro-érmékhez hasonló érem és zseton.

168. Hatásköri rendelkezés

214. § A 209–213. §-ban meghatározott szabálysértések miatt az eljárás a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve hatáskörébe tartozik.

XXVI. Fejezet

A RENDÉSZETI IGAZGATÁS RENDJÉT VESZÉLYEZTETŐ SZABÁLYSÉRTÉSEK

169. Vadászati, halászati, legeltetési tilalom megszegése

215. § (1) Aki a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggésben elrendelt általános vadászati, halászati, legeltetési tilalmat megszegi, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a hivatásos katasztrófavédelmi szerv erre felhatalmazott ügyintézője, a mezőőr, a halászati őr és az erdővédelmi szolgálat tagja is szabhat ki helyszíni bírságot.

170. Jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség

216. § (1) Aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

XXVII. Fejezet

A KIEMELT KÖZLEKEDÉSI SZABÁLYSÉRTÉSEK

171. Ittas vezetés

217. § Aki

a) vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású vízi járművet, úszó munkagépet, illetve nem gépi meghajtású vízi járművet úgy vezet, hogy szervezetében szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van, vagy

b) vasúti vagy légi jármű, gépi meghajtású vízi jármű, úszó munkagép, illetve közúton vagy a közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású jármű vezetését olyan személynek engedi át, akinek a szervezetében szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van, szabálysértést követ el.

172. Az elsőbbség és az előzés szabályainak megsértése

218. § Annak a járműnek a vezetője, aki az elsőbbségre vagy az előzésre vonatkozó szabályokat megszegi, szabálysértést követ el.

173. A közúti közlekedés rendjének megzavarása

219. § (1) Aki a közúti közlekedés szabályait megszegi és ezzel másnak vagy másoknak életét, testi épségét vagy egészségét gondatlanságból közvetlen veszélynek teszi ki vagy könnyű testi sértést okoz, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában nem tekinthetők közúti közlekedési szabálynak a gyalogosra és az utasra vonatkozó rendelkezések.

174. Engedély nélküli vezetés

220. § Aki vasúti járművet, légi járművet, gépi meghajtású vízi járművet, úszó munkagépet, illetőleg a közúti forgalomban olyan gépi meghajtású járművet vezet, amelynek vezetésére hatósági engedéllyel nem rendelkezik, továbbá aki e járművek vezetését ilyen személynek átengedi, szabálysértést követ el.

175. Érvénytelen hatósági engedéllyel vagy jelzéssel való közlekedés

221. § Aki érvénytelen hatósági engedéllyel vagy jelzéssel, illetve olyan járművel vesz részt a közúti forgalomban, amelynek a műszaki érvényességi ideje lejárt, szabálysértést követ el.

176. Vasúti átjárón áthaladás szabályainak megsértése

222. § Az a járművezető vagy állathajtó, aki járművével vagy állatával (állataival) a közlekedési szabályok szerinti tilalom ellenére a vasúti átjáróba hajt, vagy azon áthajt, szabálysértést követ el.

177. Megkülönböztető jelzést adó készülék felszerelésével és használatával kapcsolatos szabálysértés

223. § Aki a megkülönböztető fényjelzést vagy a hangjelzést adó készüléket

- a) gépjárműre jogosulatlanul felszerel (felhelyez),
  - b) közterületen lévő gépjárműben engedély nélkül birtokol,
- szabálysértést követ el.

XXVIII. Fejezet

KÖZLEKEDÉSSSEL KAPCSOLATOS EGYÉB SZABÁLYSÉRTÉSEK

178. Közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése

224. § (1) Aki a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendeletben (a továbbiakban: KRESZ) meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217–222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a KRESZ 40–41. §-ának, valamint más megállási, várakozási vagy táblával jelzett behajtási tilalom vagy korlátozás megszegése esetén a közterület-felügyelő is szabhat ki helyszíni bírságot.

179. Közúti közlekedési igazgatási szabályok megsértése

225. § (1) Aki a külön jogszabályban meghatározott közúti közlekedési igazgatási szabályokat megsérti, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a hivatásos katasztrófavédelmi szerv erre felhatalmazott ügyintézője is szabhat ki helyszíni bírságot.

180. Víziközlekedési szabályok megsértése

226. §

(1) Aki

a) a vízi közlekedés rendjére,

b) a hajózási tevékenység végzésére – ide nem értve a jogszabály által engedélykötelesnek minősített árufuvarozás és személyszállítás szabályait –,

c) a vízi munkavégzéssel, vízi rendezvényekkel kapcsolatos szabályokra, rendelkezésekre,

d) a külön jogszabályban meghatározott vízi közlekedési igazgatásra

vonatkozó szabályokat megszegi,

szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a hivatásos katasztrófavédelmi szerv erre felhatalmazott ügyintézője is szabhat ki helyszíni bírságot.

181. Légi jármű fedélzetén elkövetett szabálysértés

227. § Aki

a) a légi jármű parancsnokának a repülés biztonságát érintő intézkedését nem teljesíti,

b) a légi járművön repülés közben nem a kijelölt helyen tartózkodik,

c) a légi jármű fedélzetére olyan anyagot vagy tárgyat visz fel, amelynek felvitelét megtiltották,

d) a légi jármű fedélzetén engedély nélkül vagy az engedélyben foglaltaktól eltérő módon mérőkamerával fényképez, filmez,

e) a légi jármű parancsnokának engedélye nélkül rádióadót, rádióvevőt vagy más, a fedélzeti rendszerekben zavart okozó rádiófrekvenciás jelet kibocsátó eszközt üzemeltet, vagy bekapcsolt (üzemkész) állapotban tart,

f) a légi jármű fedélzetéről repülés közben engedély nélkül tárgyat ledob,

ha ezzel a légi közlekedés biztonságát nem veszélyezteti, szabálysértést követ el.

182. A légiközlekedés biztonságát és védelmét szolgáló szabályok megszegése

228. § (1) Aki a légiközlekedés biztonságát vagy védelmét szolgáló szabályokat megszegi vagy a repülés biztonságát szolgáló létesítmények, illetőleg berendezések működését zavarja, szabálysértést követ el.

(2) Aki a repülőtér rendeltetésszerű használatával és üzemben tartásával kapcsolatos szabályokat megszegi, szabálysértést követ el.

(3) Aki a repülőtér szigorított védelmi területén a légiközlekedés védelme szempontjából tiltott eszközök birtoklására vagy használatára vonatkozó szabályokat megsérti, szabálysértést követ el.

(4) Az (1)–(3) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a hivatásos katasztrófavédelmi szerv erre felhatalmazott ügyintézője is szabhat ki helyszíni bírságot.

183. Hatásköri rendelkezés

229. § A 217–228. §-okban meghatározott szabálysértések miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

184. Szmogriadó szabályainak mozgó légszennyező forrásokkal való megsértése

230. § Aki szmogriadó elrendelése esetén vagy annak megelőzése érdekében bevezetett, a mozgó légszennyező forrás használatára vonatkozó forgalomkorlátozásokat vagy intézkedéseket megsérti, szabálysértést követ el.

XXIX. Fejezet

AZ ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI ÉS FOGYASZTÓVÉDELMI SZABÁLYSÉRTÉSEK

185. Áru hamis megjelölése

231. § (1) Aki árut – a versenytárs hozzájárulása nélkül – olyan jellegzetes külsővel, csomagolással, megjelöléssel vagy elnevezéssel állít elő, amelyről a versenytárs, vagy annak jellegzetes tulajdonsággal rendelkező áruja ismerhető fel, vagy ilyen árut forgalomba hozatal céljából megszerez, tart, illetőleg forgalomba hoz, feltéve, hogy az áru értéke a százezer forintot nem haladja meg, szabálysértést követ el.

(2) Ha a cselekmény elkövetését a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve észleli vagy a feljelentést a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál teszik, a szabálysértés miatt az eljárás a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszervének hatáskörébe tartozik.

186. Árdrágítás

232. § Aki áruért a hatósági árnál vagy a reá nézve egyébként kötelezően megállapított árnál magasabb árat kér, köt ki vagy fogad el, feltéve, hogy az áru értéke a százezer forintot nem haladja meg, vagy húszezer forintot meg nem haladó nyereség elérése végett követi el, szabálysértést követ el.

187. Árak megállapításának, közlésének és feltüntetésének elmulasztása

233. § Aki

a) az általa előállított termék vagy szolgáltatás hatósági árának, díjának megállapításához az árhatóság részére nem a rendelkezéseknek megfelelő adatot közöl,

b) jogszabály ellenére a fogyasztói árakat (díjakat), az áruk minőségi osztályát vagy minősítését, illetve az üzlet osztályba vagy kategóriába sorolását nem, vagy nem az előírt módon tünteti fel,

c) a vendéglátóipar értékesítő helyein a jogszabályban előírt tájékoztatási kötelezettségét megszegi,

szabálysértést követ el.

188. Minőség tanúsítási kötelezettség megszegése

234. § (1) Aki a termék minőségének tanúsítását elmulasztja, illetve a vásárlási tájékoztató adására vonatkozó kötelezettségét megszegi, vagy a minőséget tanúsító okiratban a termék minőségéről valótlán adatot tanúsít, szabálysértést követ el.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértést építési termékkel (építési anyag, szerkezet, berendezés) kapcsolatban követi el, illetőleg építési terméket hazai megfelelőség igazolása nélkül hoz forgalomba, szabálysértést követ el.

(3) Az (1)–(2) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a hivatásos katasztrófavédelmi szerv erre felhatalmazott ügyintézője is szabhat ki helyszíni bírságot.

189. Megfelelőségi jelölés jogosulatlan használata

235. § (1) Aki megfelelőségi jelölést jogosulatlanul használ vagy megfelelőségi jelöléssel összetéveszthető jelölést használ, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a hivatásos katasztrófavédelmi szerv erre felhatalmazott ügyintézője is szabhat ki helyszíni bírságot.

190. Rossz minőségű termék forgalomba hozatala

236. § (1) Aki

a) rossz minőségű terméket jó minőségű terméként értékesít, használatba ad, illetve forgalomba hoz, vagy ezek iránt intézkedik,

b) a termék minőségének megállapítására vonatkozó szabályokat megszegi és ezzel lehetővé teszi, hogy a terméket a valóságosnál jobb minőségűként értékesítsék, adjanak használatba, illetve hozzanak forgalomba, feltéve, hogy a termék értéke a százezer forintot nem haladja meg,

szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a hivatásos katasztrófavédelmi szerv erre felhatalmazott ügyintézője is szabhat ki helyszíni bírságot.

191. Vásárlók megkárosítása

237. § Aki az árunak közvetlenül a fogyasztók részére történő forgalomba hozatala során hamis méréssel, számolással vagy az áru minőségének megrontásával a vásárlót megkárosítja, szabálysértést követ el.

192. Élelmiszer minőségének megrontása

238. § Aki az előírt, vagy a jelölt minőségi jellemzőknek nem megfelelő élelmiszert jó minőségű terméként való forgalomba hozatal céljából előállít vagy forgalomba hoz, szabálysértést követ el.

XXX. Fejezet

A JÁRVÁNYÜGYI, ERDŐVÉDELMI, MEZŐ-, ERDŐ- ÉS VÍZGAZDÁLKODÁSI SZABÁLYSÉRTÉSEK

193. Fertőző betegség elleni védekezés elmulasztása

239. § (1) Aki

a) a védőoltásra, a fertőző betegségekre, a fertőző betegekre vagy a fertőzésre gyanús személyekre – ideértve a gümőkóros, a nemibeteg, a trachomás vagy erre gyanús személyeket is – , továbbá a járványügyi megfigyelésre vagy ellenőrzésre és a fertőtlenítésre vonatkozó egészségügyi jogszabályt, vagy az ilyen jogszabály alapján kiadott egészségügyi rendelkezést, továbbá

b) a rágcsáló és rovarirtásra vonatkozó egészségügyi jogszabályt, vagy az ilyen jogszabály alapján kiadott egészségügyi rendelkezést

megszegi, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a hivatásos katasztrófavédelmi szerv erre felhatalmazott ügyintézője is szabhat ki helyszíni bírságot.

194. Kábítószer előállítására alkalmas növényekkel kapcsolatos előírások megszegése

240. § Aki a mák és kender termesztésére, forgalmazására, valamint az ipari mákkal és magas THC tartalmú kenderrel végezhető egyéb tevékenységekre vonatkozó előírásokat megszegi, szabálysértést követ el.

195. Mezei szabálysértés

241. § (1) Aki más földjén jogtalanul legeltet, szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a mezőőr is szabhat ki helyszíni bírságot.

196. Erdőrendészeti szabálysértés

242. § (1) Aki erdőben, erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületen, vagy erdészeti létesítmény területén gazdasági vagy műszaki célt, valamint a fenntartható erdőgazdálkodást, az erdő védelmét, illetve az erdészeti kutatást szolgáló jelet, tárgyat jogtalanul megsemmisít, megrongál vagy eredeti helyéről eltávolít, szabálysértést követ el.

(2) Aki olyan erdőben, erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületen, vagy erdészeti létesítmény területén jár, vagy járművel közlekedik, ahol a forgalmat jogszabály tiltja, vagy azt jogszabály felhatalmazása alapján korlátozzák vagy megtiltják, szabálysértést követ el.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az erdővédelmi szolgálat tagja, természeti és védett természeti területen a természetvédelmi őr, helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr is szabhat ki helyszíni bírságot.

197. Erdei haszonvételek jogosulatlan gyakorlása

243. § (1) Aki

a) erdőben, valamint erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületen a külön jogszabályban meghatározott erdei haszonvételeket – az állami erdőben az egyéni szükségletet meg nem haladó mértékben szabadon szedhető virág, vadgyümölcs, moha, gomba és gyógynövény kivételével – jogszerűtlenül gyakorolja,

b) erdőből kitermelt faanyagot szállítójegy nélkül szállít,
szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az erdővédelmi szolgálat tagja, a természeti és védett természeti területen a természetvédelmi őr, helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr is szabhat ki helyszíni bírságot.

198. Felhívással szembeni engedetlenség

244. § Aki a természeti területek a védett természeti területek és értékek, az erdő, valamint a vadállomány őrzésével, védelmével kapcsolatban a külön jogszabályban meghatározott természetvédelmi, erdészeti és vadászati hatósági feladatokat ellátó személy, a természetvédelmi őr, az önkormányzati természetvédelmi őr, az erdővédelmi szolgálat tagja, a mezőőr, illetőleg a halászati őr jogszabályban előírt felhívásának nem tesz eleget, vagy intézkedését akadályozza, szabálysértést követ el.

199. Vízszennyezés

245. § (1) Aki

a) vízilétesítménybe, illetve felszíni vagy felszín alatti vízbe közvetlenül vagy közvetve szennyező anyagot juttat és ezáltal a vízkészletet felhasználásra alkalmatlanná teszi, vagy a felhasználást veszélyezteti, ha környezetkárosítás egyébként nem állapítható meg,

b) a szennyvíz vagy a szennyezőanyag ártalommentes elhelyezését, illetve a felszíni vagy felszín alatti vízbe történő bevezetését nem a jogszabályban, a jogszabály alapján kiadott hatósági előírásban meghatározott módon valósítja meg, vagy olyan létesítményt üzemeltet, amely a vizek fertőzését vagy szennyezését okozhatja,

c) az ivóvízellátást, ásvány- vagy gyógyvízhasznosítást szolgáló, vagy ilyen célra kijelölt vizek, vízilétesítmények védőterületére, védőidomára, védősávjára a jogszabályban, a hatósági előírásokban meghatározott rendelkezéseket megszegi, vagy a védőterületet, védőidomot,

védősávot érintő korlátozásokkal ellentétes tevékenységet folytat vagy ingatlan-használatot gyakorol,

szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a természetvédelmi őr, az önkormányzati természetvédelmi őr, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv erre felhatalmazott ügyintézője, a mezőőr vagy a halászati őr helyszíni bírságot szabhat ki.

200. Ár- és belvízvédelmi szabálysértés

246. § (1) Aki

a) az ár- vagy belvízvédelmi biztonságot, az árvízvédelmi vagy belvízvédelmi védőmű megóvását, vagy a vízfolyások és természetes tavak medrének épségét biztosító szabályokat vagy hatósági előírásokat megszegi,

b) az ár- vagy belvízvédelmi védműveket, eszközöket rongálja,

c) a vizek medrébe olyan tárgyat vagy anyagot juttat, építményt helyez el, vagy ott olyan tevékenységet folytat, amely a víz lefolyását akadályozza vagy megváltoztatja,

d) a part mentén fekvő ingatlanának művelésével, az azon levő létesítmények kezelésével vagy fenntartásával a vizek természetes folyását, a meder és a part, valamint a parti és part menti létesítmények állapotát és üzemelését veszélyezteti, vagy ezek fenntartási munkáinak végzését akadályozza,

e) az árvízvédelmi töltést vagy a vízkárelhárítási célú tározó töltését jogszabálytól eltérő módon veszi igénybe, járművel engedély nélkül közlekedik, a töltés menti sávot, a nagyvízi meder területét vagy a parti sávot a jogszabálytól eltérő módon használja, továbbá a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területre vonatkozó rendelkezéseket megszegi,

szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a hivatásos katasztrófavédelmi szerv erre felhatalmazott ügyintézője is szabhat ki helyszíni bírságot.

XXXI. Fejezet

A KÖZOKTATÁS RENDJÉT VESZÉLYEZTETŐ SZABÁLYSÉRTÉSEK

201. A közoktatási törvényben meghatározott kötelezettségek megszegése

247. § Az a szülő vagy törvényes képviselő

a) aki a szülői felügyelete vagy gyámsága alatt álló gyermeket kellő időben az óvodába, illetve az iskolába nem iratja be,

b) aki nem biztosítja, hogy a fogyatékosága miatt a tankötelezettség teljesítésére nem képes gyermeke a fejlődését biztosító fejlesztő felkészítésben (képzési kötelezettség teljesítésében) vegyen részt,

c) akinek a szülői felügyelete vagy gyámsága alatt álló gyermeke ugyanabban az óvodai nevelési évben az iskolai életmódra felkészítő foglalkozásokról, illetőleg ugyanabban a tanévben az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokról igazolatlanul a jogszabályban meghatározott mértékűnél többet mulaszt,

szabálysértést követ el.

202. Nevelési-oktatási tevékenység folytatására vonatkozó szabályok megszegése

248. § (1) Aki

a) az iskolai végzettséget igazoló, illetőleg az államilag elismert szakképesítést tanúsító bizonyítványok kiállítására, nyilvántartására, tárolására vonatkozó előírásokat megszegi,

b) az előírt engedély hiányában iskolai oktatást, kollégiumi nevelést folytat, szabálysértést követ el.

(2) Aki

a) a tanulót, a szülőt vagy a közoktatásról szóló törvény rendelkezései alapján létrehozott szervezeteiket a közoktatásra vonatkozó jogszabályban meghatározott jogainak gyakorlásában szándékosan akadályozza,

b) anélkül, hogy a pedagógiai szakszolgálatra vonatkozó rendelkezésekben meghatározottak szerint erre jogosult lenne, szakértői véleményt készít,

c) a pedagógiai szakszolgálatra vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően készített szakvéleményben foglaltakat szándékosan figyelmen kívül hagyja,

szabálysértést követ el.

(3) Aki

a) az iskolai oktatást a tanév rendjétől eltérően szervezi meg,

b) a tanítási hetek szervezésére, a tanítás nélküli pihenőnapok kiadására, az egy tanítási napon szervezhető tanítási órákra vonatkozó rendelkezéseket megszegi,

c) a gyermek-, tanulóbaesetek megelőzésére vonatkozó előírásokat szándékosan megszegi, szabálysértést követ el.

(4) Aki

a) a közoktatás információs rendszerében történő bejelentkezési kötelezettségét nem teljesíti, a változásjelentést, az adatszolgáltatást nem teljesíti,

b) az állami vizsgák megszervezésekor a vizsgaszabályzatban meghatározottaktól szándékosan eltér,

c) az osztály, csoport szervezésére, létszámának meghatározására vonatkozó előírásokat megszegi,

d) a jogszabályban meghatározott kötelező tanügyi okmányokat nem vezeti, szabálysértést követ el.

(5) Aki a gyermeket, tanulót a közoktatásra vonatkozó rendelkezések szándékos megszegésével hátrányosan megkülönbözteti, szabálysértést követ el.

203. Szakképzésben részt vevő tanulók gyakorlati oktatására vonatkozó szabályok megszegése

249. § Aki a tanuló gyakorlati képzésére vonatkozó jogszabályban meghatározott kötelezettségét megsérti, illetőleg a tanuló számára előírt juttatásokat nem biztosítja, szabálysértést követ el.

HATODIK RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

204. Felhatalmazó rendelkezések

250. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben

a) kijelölje a szabálysértési elzárás végrehajtását foganatosító intézményt, valamint a sajátos ellátási igényű, különösen az önvészélyes, illetve az önmagáról gondoskodni képtelen elkövetővel szemben kiszabott szabálysértési elzárás végrehajtását foganatosító egészségügyi gondoskodást nyújtó intézményt,

b) kijelölje a szabálysértési nyilvántartási rendszer tekintetében az adatkezelői feladatokat ellátó szervet,

c) meghatározza a szabálysértési hatóság által végezhető eljárási cselekmények végrehajtásának részletes szabályait.

(2) Felhatalmazást kap a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter, hogy

a) a szabálysértési törvény végrehajtásával összefüggő jogalkalmazási feladatok ellátásának,

b) a szabálysértési nyilvántartások részére történő adatközlés formájának és módjának, valamint az adatszolgáltatás rendjének,

c) a szabálysértési nyilvántartó szerv által teljesített adatszolgáltatás rendjének, valamint a szabálysértési nyilvántartásokban kezelt adatok igazolására kiállított hatósági bizonyítvány kiadásának részletes eljárási rendjének,

d) az érintett miniszterek egyetértésével a helyszíni bírságolás végrehajtásának, a helyszíni bírságolást igazoló nyomtatvány kialakításának,

e) a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter egyetértésével és a legfőbb ügyész véleményének kikérésével a szabálysértési elzárás és a pénzbírság helyébe lépő szabálysértési elzárás végrehajtásának,

f) az igazságügyért felelős miniszter és az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével a szabálysértési eljárásban elrendelt elővezetés végrehajtásával felmerült költség megtérítésének,

g) az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével a szabálysértési eljárás során lefoglalt és elkobzott dolgok kezelésének és értékesítésének,

h) a szabálysértési statisztikai adatgyűjtés, adatfeldolgozás és adatszolgáltatás részletes szabályait rendeletben szabályozza.

(3) Felhatalmazást kap az államháztartásért felelős miniszter, hogy a pénzügyi szabálysértések eljárási szabályait, valamint felderítése és elbírálása végrehajtásának részletes szabályait rendeletben szabályozza.

205. Hatálybalépés

251. § Ez a törvény 2012. április 15-én lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépése után elkövetett szabálysértésekre kell alkalmazni.

208. Átmeneti rendelkezések

252. § (1) Az e törvény hatálybalépésekor folyamatban levő szabálysértési eljárásokat és azok végrehajtását a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény alapján kell lefolytatni, illetve végrehajtani.

(2) Az e törvény hatálybalépésekor a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény szerinti központi szabálysértési nyilvántartásban kezelt, az e törvény alapján a szabálysértési nyilvántartási rendszerben nyilvántartandó adatokat a szabálysértési nyilvántartási rendszerben kell kezelni.

(3) Az e törvény hatálybalépése előtt nyilvántartásba vett szabálysértéseket nem lehet figyelembe venni a törvény hatálybalépése után elkövetett és a visszaesés szabályai alá tartozó szabálysértések esetén.

206. Módosító rendelkezések

253. § A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1979. évi 5. törvényerejű rendelet 28. § (1) bekezdés *d)*, *e)*, *f)*, és *g)* pontjában a „húszezer forintot” szövegrész helyébe „ötvenezer forintot” szöveg lép.

207. Hatályon kívül helyező rendelkezések

254. § (1) Hatályát veszti

a) a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény,

b) az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet,

c) a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 21/B. §-a,

d) a szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény 2. § (4) bekezdés *b)* pontjából az „a játék és pénznyerő automata üzemeltetésére vonatkozó szabályok megszegése vagy” szövegrész,

e) a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 84. § (1) bekezdés *l)* pontja,

f) a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 101. § (1) bekezdéséből a „szabálysértési jogi,” szövegrész, a 107. §-ból az „a szabálysértési,” szövegrész,

g) a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény 6. § (1) bekezdés *f)* pontja, a 7. § (9) bekezdéséből az „illetve a szabálysértési jogszabály”, a 7. § (9) bekezdés *a)* pontjából az „és” szövegrész, a 7. § (9) bekezdés *b)* pontja,

h) az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 54. § (6) bekezdése,

i) a természet védelméről szóló 1996. LIII. törvény 80. § (5) bekezdéséből a „szabálysértési,” szövegrész,

k) az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 161. § (1) bekezdéséből a „ ; szabálysértési pénzbírság, illetve helyszíni bírság végrehajtásával kapcsolatban akkor, ha a köztartozás összege eléri vagy meghaladja a 3000 forintot” szövegrész, a (9) bekezdésből az „ – a szabálysértési helyszíni bírság kivételével – ” szövegrész.

(2) Az önkormányzatok 2012. május 31-ig kötelesek hatályon kívül helyezni az önkormányzati rendeletekben meghatározott szabálysértési rendelkezéseket.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Magyarország jogállamként védett értékei megsértését differenciált, büntetőjogi, szabálysértési- és közigazgatási jogi eszközökkel szankcionálja, attól függően, hogy az adott jogellenes cselekmény milyen jogtárgyat, milyen mértékben sértett.

A társadalomra csekélyebb fokban veszélyes cselekményekkel szembeni védelmet hazai jogrendszerünkben a szabálysértési jog hivatott biztosítani. A szabálysértési jogi szabályozás egyszerre kell, hogy védelmet nyújtson az alapvető értékeket csekélyebb fokban veszélyeztető, valamint a jog által „még” védendőnek ítélt értékeket fenyegető magatartásokkal szemben. E kettősség a szabálysértési jog fejlődését és a hatályos szabályozást egyaránt áthatja.

A szabálysértési jog számos életviszonyt érint, a polgárok mindennapi életét átszövő jogág, az állampolgárok jogtudatát, az önkéntes jogkövetést és a jogi köztudatot is jelentősen befolyásoló jogterület, ezért különös helyet foglal el jogrendszerünkben. A szabálysértés, mint jogintézmény fejlődése során rengeteg kihívással kellett, hogy szembenézzen, illetve hatalmas változáson ment keresztül, míg jelenlegi formáját elérte.

Az új szabálysértési törvény megalkotásának célja egy olyan új szabálysértési eljárási rendszer kialakítása, amely hatékony és gyors eljárási lehetőségeket biztosít az egyes szabálysértési hatóságok számára. A hatékony és gyors eljárás mellett a tervezet célja egy költséghatékony eljárás felépítése, amelyben a szabálysértés elkövetőjének már nem fűződik érdeke az eljárási cselekmények indokolatlan elhúzásához.

A helyi lakosság mindennapi életét befolyásoló szabályszegések elkövetésének megelőzésére, visszaszorítására olyan eljárási megoldásokat kell kidolgozni, melyeknek az Országgyűlés által történő elfogadása esetén az elkövetők felelősségre vonására lehetőleg még a helyszínen, de legkésőbb az elkövetéstől számított 30 napon belül sor kerül. Elsődleges lesz az elkövető meghallgatása nélküli határozathozatal.

A szabálysértési eljárás egyszerűsítése érdekében azokban az eljárásokban, amelyekben a tényállás tisztázott – az őrizet és a szabálysértési eljárás azonnali lefolytatása kivételével – meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozatot bocsát ki a bíróság és a szabálysértési hatóság.

A tervezet előtérbe helyezi a helyszíni bírság jogintézményét, az ügyek jelentős számát ezen a módon kellene lezárni. Természetesen itt a bírság helyszínen – lehetőség szerint pos-terminál útján – történő megfizetését is biztosítani kell, az ügy ugyanis a befizetéssel zárul le. A tervezet annak érdekében, hogy a kellő visszatartó hatás a helyszíni bírsággal is elérhető legyen, felemeli a kiszabható bírságot 5.000 forinttól 50.000 forintig terjedő összegre. Ismételt elkövetés esetén a helyszíni bírság összege 70.000 forintig terjedhet.

Fontos célja egy olyan végrehajtási rendszer létrehozása, amelyben a kiszabott büntetéseket a jövőben költséghatékonyan végre lehet hajtani. A végrehajtási rendszer átalakítása során a cél egy olyan rendszer kiépítése, amelyben nem kizárólag a szabálysértési elzárás, hanem a közérdekű munkára történő átváltoztatás dominál.

Az általános szabálysértési hatóság a jegyző helyett állami szerv – járási hivatal – lesz. Figyelemmel azonban arra, hogy a kistélepülések közbiztonsági helyzete halaszthatatlan intézkedéseket követel, a 2012. április 15-ei hatályba lépés és a járási hivatalok felállta között e jogkör átkerül a kormányhivatalhoz azzal, hogy a kormányhivatal dolgozója a leendő járások székhelyére kiutazva gyakorolja azt.

A jegyző általános szabálysértési hatósági jogköre megszűnik és kizárólag a fővárosi, megyei kormányhivatal, illetve a járási rendszer 2013-ra tervezett bevezetésével a járás, a rendőrség, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, valamint a bíróság rendelkezik majd a szabálysértési eljárások lefolytatására hatáskörrel. Annak érdekében, hogy a szabálysértési eljárásban részt vevők jogait a lakóhely, elkövetés helye, munkahely közelében gyakorolhassák a tervezet végrehajtási szabályok megalkotására ad lehetőséget. E felhatalmazás alapján kiadott jogszabály a járások megalakulásáig biztosítja majd, hogy az egyes eljárási cselekmények ne csak a kormányhivatalok központi ügyintézési helyszínein legyenek elvégezhetők.

A pénzbírságnak az adók módjára történő behajtása megszűnik. A korábbi hosszadalmas és sok esetben eredménytelen adók módjára történő behajtás helyett a pénzbírság és a helyszíni bírság meg nem fizetése esetére a törvény bíróságok általi szabálysértési elzárásra változtatást rendel el.

A meg nem fizetett pénzbírság és helyszíni bírság közérdekű munkával is megváltható. Az elkövető az állami foglalkoztatási szerv által elektronikusan közzétett, a közérdekű munka végrehajtására kijelölt munkahelyek nyilvántartásából tájékozódik.

Tekintettel arra, hogy Magyarországon a jelenleg kiszabható pénzbírság visszatartó hatása nem elégséges, ezért a törvény felemeli a kiszabható legalacsonyabb és legmagasabb pénzbírság összegét. Ennek megfelelően a pénzbírság legalacsonyabb összegét 5.000 forintra, míg legmagasabb összegét 150.000 forintra, a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértések esetén az eddiginek a duplájára, 300.000 forintra emeli.

A közérdekű munka a jövőben nem csak a végrehajtás egyik módja, hanem önálló büntetésként is alkalmazható lesz.

A szabálysértés miatt indult eljárások eredményes lefolytatása, annak az eljárások rendjének biztosítása érdekében a törvény jelentősen megemeli a kiszabható rendbírság összegét, egyben tételesen meghatározza alkalmazhatóságának körét és végrehajtásának módját.

Bevezetésre kerül a szabálysértési visszaesés fogalmi rendszere, mely szerint az eredetileg szabálysértési elzárással nem büntethető szabálysértések esetén – kivéve a helyszíni bírságolást –, ha hat hónapon belül legalább két ízben már felelősségre vonták, úgy a folyamatban levő cselekménye szabálysértési elzárással is fenyegetetté válik.

A közlekedéssel kapcsolatos egyéb szabálysértések esetén, ha hat hónapon belül két ízben már történt felelősségre vonás, úgy a folyamatban levő újabb engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megsértése miatt járművezetéstől eltiltást is alkalmazni kell.

A vagyon elleni bűncselekményeknél illetve tulajdon elleni szabálysértéseknél az értékhatár 20 ezer forintról 50 ezer forintra emelkedik. Ez nagyságrendileg csökkenti a bűncselekmények számát, ugyanis 2010-ben a 273.613 vagyon elleni bűncselekményből a 20 és 50 ezer forint közötti értékre elkövetett vagyon elleni bűncselekmények száma 63.019 volt, ez az összes vagyon elleni bűncselekményeknek egynegyedét teszi ki.

A közigazgatási eljárás hatálya alá tartozó igazgatási jellegű cselekmények szabálysértési törvény hatálya alól történő kikerülésével az eljárások párhuzamossága, az ugyanazon cselekmények miatti kettős szankcionálás lehetősége megszüntetésre kerül, ezáltal egyszerűsödik a korábbi szerteágazó szabálysértési hatósági rendszer.

A szabálysértési tényállásoknál a különös részben nem kerül meghatározásra a kiszabható büntetési nem és annak mértéke, kivéve azt, hogy az adott cselekmény szabálysértési elzárással – így a bíróság hatáskörébe tartozóan – büntethető. Ez alapján a szabálysértési hatóság szabadon állapíthatja meg a szabálysértés miatt kellő visszatartó hatást kiváltó szankciót, az általános részben meghatározottak szerint.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

az 1. §-hoz

Meghatározza a szabálysértés fogalmát, mely szerint „szabálysértés az a törvény által büntetni rendelt tevékenység vagy mulasztás, amely veszélyes a társadalomra”, egyben kimondja, hogy a jövőben már csak törvény állapíthat meg szabálysértési tényállást, önkormányzati rendelet nem.

Meghatározza, hogy mely tevékenység vagy mulasztás minősül társadalomra veszélyes cselekménynek, ennek értelmében a társadalomra veszélyes cselekménynek minősül az a tevékenység vagy mulasztás, amely a bűncselekménynél csekélyebb mértékben sérti vagy veszélyezteteti Magyarország állami, társadalmi vagy gazdasági rendjét, a természetes és jogi személyek, valamint a jogi személyiség nélküli szervezetek személyét vagy jogait, és első, vagy ismételt elkövetés esetén az elkövető személyi szabadságának elvonásával vagy korlátozásával járó jogkövetkezmény alkalmazását is lehetővé teszi.

a 2. §-hoz

Meghatározza a szabálysértésért felelősségre vonható személyi kört, melynek során megállapítja a felbujtói és a bűnsegédi elkövetést is.

Meghatározza, hogy mely esetekben nem állapítható meg szabálysértés. Eszerint nem állapítható meg szabálysértés, ha a tevékenység vagy a mulasztás bűncselekményt valósít meg, úgyszintén, ha a tevékenységre vagy mulasztásra törvény vagy kormányrendelet közigazgatási bírság alkalmazását rendeli el. Ezzel a kettős szankcionálás intézménye megszűnik, mivel vagy szabálysértési vagy közigazgatási bírságolás formájában lehet egy jogsértő magatartást szankcionálni.

Olyan cselekmény miatt sem állapítható meg szabálysértés, amelyet jogszabály az elkövetés idején nem rendelt szabálysértésként büntetni. E szakasz kimondja, hogy szabálysértés elkövetése miatt nem lehet olyan büntetést vagy intézkedést alkalmazni, amelyről jogszabály az elkövetés idején nem rendelkezett.

a 3. §-hoz

A törvény a területi és személyi hatály tekintetében főszabályként a területiség elvét fogadja el, azaz az állam joghatósága a saját területén elkövetett szabálysértésekre terjed ki, tekintet nélkül az eljárás alá vont személy állampolgárságára. Csupán járulékos elvként érvényesül az ún. honossági elv, amely szerint a joghatóság azokra a cselekményekre is kiterjed, melyeket az adott állam polgárai külföldön követnek el.

a 4. §-hoz

Általános szabály az elkövetéskor hatályos jogszabály alkalmazása, ami alól egyetlen kivétel van, nevezetesen az elbíráláskor enyhébb megítélést eredményező jogszabály visszaható ereje. Mindebből következik, hogy csak olyan cselekmény képezheti szabálysértés tárgyát, melyet a jogszabály az elkövetés előtt azzá nyilvánított, illetve, hogy nem alkalmazható súlyosabb jogkövetkezmény annál, mint amit a jogszabály már az elkövetés előtt kilátásba helyezett.

az 5. §-hoz

Rendelkezik a diplomáciai és a nemzetközi jogon alapuló egyéb mentességet élvező személyek szabálysértési felelősségre vonásáról. A diplomáciai vagy egyéb mentesség esetében szükséges eljárásról szóló 1973. évi 7. tvr. szerint a bíróság vagy a szabálysértési hatóság e törvényerejű rendelet szerint jár el.

a 6. §-hoz

Az időmúlásnak a jog minden területén jelentősége van. A szabálysértési jog egyetlen szereplőjét sem lehet hosszabb időn keresztül bizonytalanságban tartani a felelősségre vonhatóságot illetően.

Az elévülés nem más, mint az idő múlásához kötött kedvezmény. Könnyű belátni, hogy meghatározott idő elteltével már nem várható megfelelő visszatartó hatás a szankció alkalmazásától, ugyanakkor a társadalom büntetőigénye is elenyészik, a bizonyítékok beszerzése lehetetlenné válik, tehát az ügy aktualitását veszti.

Az elévülési időt a cselekmény elkövetésének napjától kell számítani. Fontos tehát annak a precíz meghatározása, hogy valójában mikor fejeződik be az elkövetési magatartás. Erre vonatkozóan a jogalkalmazási gyakorlat a következő elveket kristályosította ki:

a) A szabálysértést azon a napon követik el, amikor a tényállás valamennyi eleme megvalósult. Ha a tényállás eredményt is tartalmaz, az eredmény bekövetkezésének a napján kezdődik az elévülés.

b) A mulasztással elkövetett szabálysértés esetében az elkövetés napja az a nap, amikor az eljárás alá vont személy még jogszerűen eleget tehetett volna a kötelességének.

c) Ha a szabálysértés kizárólag kötelezettségteljesítés elmulasztásával valósul meg, akkor az elévülés mindaddig nem kezdődik meg, amíg a jogsértő helyzet vagy állapot fennáll, feltéve, hogy a kötelezettségteljesítés nem határidőhöz kötött.

Speciális helyzet áll elő akkor, amikor a cselekmény miatt büntetőeljárás indul, később azonban kiderül, hogy csak szabálysértés valósult meg. Erre az esetre a törvény az általánostól eltérő elévülési szabályt állapít meg arra tekintettel, hogy senki ne juthasson kedvezőbb helyzetbe pusztán azért, mert cselekménye - az eljárás kezdetén - súlyosabb megítélést váltott ki. Ha azonban a büntetőeljárás az elkövetéstől számított hat hónapon túl indult meg, akkor a szabálysértési cselekmény elévült, hiszen senki sem kerülhet hátrányosabb helyzetbe pusztán azért, mert cselekményét a hatóságok tévesen minősítették.

A szabálysértési cselekmény elévülésének abszolút határideje két év, tehát az elévülés félbeszakításáról csak ez időtartamon belül lehet szó.

a 7. és a 8. §-hoz

Bővíti a szabálysértés korábban hatályos szankciórendszerén belül a büntetések körét és beemeli a szabálysértési elzárás, valamint a pénzbírság mellé a közérdekű munkát. A törvény biztosítja annak a lehetőségét, hogy a pénzbírság kiszabására elzárással vagy közérdekű munka kiszabásával együtt kerüljön sor, azonban közérdekű munka és elzárás egyszerre nem alkalmazható.

A törvény a korábban hatályos szabályozáshoz képest az intézkedések körén nem változtat, azonban biztosítja annak lehetőségét, hogy figyelmeztetéssel együtt elkobzás alkalmazása is lehetséges legyen. Intézkedések önállóan, – a fent leírtaknak megfelelően – egymás mellett és büntetés mellet is alkalmazhatók.

a 9. §-hoz

Szabálysértés miatti szabálysértési elzárást csak törvény állapíthat meg és csak bíróság szabhat ki. Meghatározza azokat az eseteket, amelyek esetén büntetésként szabálysértési elzárás szabható ki a szabálysértés elkövetésekor, továbbá rendelkezik a szabálysértési elzárás legrövidebb és leghosszabb tartamáról. Jogalkotói lépésként megteremti a jogi alapját, hogy a jogszabályban nevesített szabálysértési tényállások meghatározott időn belüli ismételt elkövetése esetén az eredetileg szabálysértési elzárással nem sújtható cselekmény miatt szabálysértési elzárás büntetés is kiszabható legyen. E cél teljesülése érdekében a törvény szerint, ha az elkövetőt a szabálysértés elkövetésének időpontját megelőző hat hónapon belül, szabálysértési elzárással nem büntethető szabálysértés elkövetése miatt legalább két ízben jogerősen felelősségre vonták, az utóbb elkövetett, újabb szabálysértés miatt a bíróság szabálysértési elzárást is kiszabhat. A törvény meghatározza a hatóságnak a szabálysértési elzárás kezdetét megelőző személyi szabadságot korlátozó intézkedései időtartamának a szabálysértési elzárás időtartamába történő beszámítását.

a 10. §-hoz

Azokat a méltányolható személyi, családi, egészségügyi körülményeket sorolja fel, amikor az elzárás nem alkalmazható. Ezekben az esetekben a végrehajtás részben a büntetés-végrehajtás rendjét veszélyeztetné, részben a büntetés céljával ellentétes, aránytalanul súlyos hátrányt jelentene az eljárás alá vont személyre, illetve hozzátartozójára.

a 11. §-hoz

A törvény a generális minimum (ötezer forint), illetve a generális maximum (százötvenezer forint) meghatározásával széles mérlegelési kereteket ad a jogalkalmazó számára, hogy az eset összes körülményeinek értékelése alapján a tette és az egyénre szabottan állapítsa meg a büntetés mértékét. A pénzbírság alapjául szolgáló szabálysértéssel összefüggésben elrendelt, a hatóság által fogatosított személyi szabadságot korlátozó intézkedéseket, amelyek esetében – figyelemmel arra, hogy ezen intézkedések időtartama órában van meghatározva – kettőszáz forintban állapítja meg egy órányi intézkedés átváltási kulcsát. Az átváltási kulcs alapján kiszámolt pénzösszeget a pénzbírság összegéből le kell vonni és az így kapott eredményt kell az elzárásra történő átváltoztatásnál figyelembe venni.

a 12. §-hoz

Elrendeli, hogy a pénzbírság meg nem fizetése esetén a pénzbírság helyébe a törvény erejénél fogva szabálysértési elzárás lép. Meghatározza az egy napi szabálysértési elzárásnak megfelelő pénzbírság összegét, abban az esetben, ha a pénzbírság összege nem osztható ötezerrel, akkor a jogalkotó eltekint a fennmaradt összeg végrehajtásától. A szabálysértési pénzbírság szabálysértési elzárásra történő átváltoztatására értelemszerűen azokban az esetben nem kerülhet sor, amikor a szabálysértési elzárás alkalmazását kizáró – a 10. §-ban meghatározott – körülmények állnak fenn, valamint abban az esetben, ha az elkövető – a 13. §-ban meghatározott – közérdekű munkát vállal.

a 13. §-hoz

A közérdekű munkát új irányból közelíti meg. A szabálysértési hatóság határozata megában foglalja a meg nem fizetett pénzbírság közérdekű munkával történő megváltásának a mértékét, azonban nem kötelezi az elkövetőt annak vállalására. Ezzel a megoldással egyszerűsödik az eljárás, mivel az elkövető mérlegelhet, hogy jelentkezik az állami foglalkoztatási szervnél és elvégzi a közérdekű munkát vagy a törvény erejénél fogva a pénzbírság elzárásra változik át.

Egy napi közérdekű munka átváltási kulcsa ötezer forint, ami hat óra közérdekű munkának felel meg. A közérdekű munka rendszerének hatékony működtetése érdekében az állami foglalkoztatási szerv a honlapján nyilvántartást vezet a betölthető munkalehetőségekről.

a 14. és a 15. §-hoz

Az elkövető köteles azt a munkát elvégezni, amelyet közérdekű munka formájában számára kiszabtak. Az új szabályozás a közérdekű munkát mint önálló büntetést is engedi alkalmazni, ennek megfelelően a közérdekű munka mértékét órákban határozza meg. Az elkövető a közérdekű munka során dönthet úgy, hogy a hátra levő részt megváltja – hat óra munka ötezer forintnak felel meg –, vagy dönthet úgy is, hogy nem folytatja a közérdekű munkát. Ebben az esetben a hátra levő idő alapján a közérdekű munka helyett elzárás kerül alkalmazásra, melynek során hat órányi közérdekű munka helyébe egy napi elzárás lép. Abban az esetben, ha a hátra levő közérdekű munka időtartama nem osztható maradéktalanul hattal, vagy a hátra levő idő kevesebb mint hat óra, akkor a töredék, valamint a hat óránál rövidebb időtartamú közérdekű munka nem kerül átváltoztatásra.

a 16. és a 17. §-hoz

Az elkövető eltiltható a járművezetéstől, ha a szabálysértést engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegésével követte el. A 16. § meghatározza a vezetői engedély visszaadásának

feltételeit is, továbbá az eltiltás idejének generális minimumát (egy hónap) és generális maximumát (egy év) és az eltiltás hatályának kezdő időpontját.

a 18. §-hoz

A törvény a korábbi szabályozásban meghatározott elkobzásra alkalmas dolgok körét kiegészíti azzal a dologgal, amelyre a szabálysértést elkövették, valamint azzal, amellyel a megszerzett dolgot el kívánták szállítani. Rendelkezik azon esetekről, amikor az elkobzás nem rendelhető el, és amikor mellőzhető. Meghatározza, hogy az elkobzott dolog tulajdonjoga az államra száll.

a 19. §-hoz

Meghatározza a kitiltás szabályait, annak időtartamát. A kitiltás intézkedést a korábban hatályos szabályozás szerint csak sportrendezvényen való részvétellel összefüggő szabálysértés miatt engedte meg alkalmazni és kizárólag csak sportrendezvényről, illetve sportlétesítményből történhet a kitiltás. A törvény a kitiltás intézményét kiterjeszti a kereskedelmi tevékenységgel összefüggő szabálysértésekre is. Meghatározásra kerül a kitiltás generális minimumát (hat hónap) és generális maximumát (két év).

a 20. §-hoz

A figyelmeztetés az oportunitás eszköze, a jogsértés súlytalansága esetén büntetés helyett alkalmazható, a hatóság rosszallását kifejező, nevelő jellegű intézkedés, amely rámutat az adott jogsértés helytelen voltára és egyben felhívja az elkövető figyelmét arra, hogy a jövőben tartózkodjon a hasonló cselekményektől.

Az eljáró hatóságok az ún. bagatelljogsértések akkora tömegével találkoznak nap mint nap, melyek szankcionálása akár még egyszerűsített eljárásban is messze meghaladja a jogalkalmazói kapacitásokat, ugyanakkor e cselekmények egy része az elkövetés sajátos körülményei folytán nyilvánvalóan nem is igényli az eljárás lefolytatását és büntetés kiszabását.

A törvény ugyan nem ad részletes szempontokat az intézkedés alkalmazásához, de utal arra, hogy mind a cselekménnyel (tárgyi körülmények), mind pedig az eljárás alá vont személlyel összefüggő (alanyi körülmények) tényezőket mérlegre kell tennie a jogalkalmazónak, ha lemond a büntetés alkalmazásáról.

a 21. §-hoz

Elrendeli, hogy a büntetést és az intézkedést a szabálysértést meghatározó jogszabályban meghatározott keretek között úgy kell megállapítani, hogy igazodjék a szabálysértés súlyához. Meghatározza az alkalmazható büntetések és intézkedések körét abban az esetben, ha e törvény a szabálysértési elzárás alkalmazását lehetővé teszi és abban az esetben, ha e büntetés alkalmazását nem teszi lehetővé a törvény.

a 22. §-hoz

Halmazatról akkor beszélünk, ha az elkövető egy vagy több cselekménnyel egyszerre több szabálysértést valósít meg, s ezeket egy eljárásban bírálják el. A büntetés kiszabás főszabálya a törvény szerint az ún. mérsékelt kumuláció elvén alapul: a legsúlyosabb szabálysértésre megállapított büntetés felső határa a felével emelhető, de nem érheti el az egyes cselekményekre megállapított felső határok összegét. A halmazati büntetés egyetlen büntetésnek számít. A törvény az elzárással sújtható szabálysértések halmazata esetén kilencven napban határozza meg a büntetés felső határát, míg a pénzbírság esetében a legmagasabb pénzbírság felével emelkedik.

a 23. §-hoz

Az ismételt elkövetésre vonatkozó büntetések alkalmazását rendezi, külön a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértésekre, külön a csak pénzbírsággal sújtható szabálysértésekre.

Az eredetileg szabálysértési elzárással nem büntethető szabálysértések esetén – kivéve a helyszíni bírságolást és a közlekedéssel kapcsolatos egyéb szabálysértéseket –, ha hat hónapon belül legalább két ízben már felelősségre vonták, úgy a folyamatban levő cselekménye szabálysértési elzárással is fenyegetetté válik.

A közlekedéssel kapcsolatos egyéb szabálysértések esetén, ha hat hónapon belül két ízben már felelősségre vonták, úgy a folyamatban levő újabb közlekedési szabálysértés miatt legalább hat hónap időtartamú járművezetéstől eltiltást is alkalmazni kell.

a 24. §-hoz

Az idő múlásához a jog mindig meghatározott következményeket fűz. A büntetés végrehajtása sem halasztható bizonytalan ideig, hiszen a hatásos prevenció alapja, hogy a jogsértést a lehető legrövidebb időn belül kövesse a felelősségre vonás.

Az egyéves határidőt meghosszabbítja az elévülés nyugvása. Így például a halasztásra vagy a részletfizetésre engedélyezett idő nem számít be az elévülési időbe, így annak tartamával az meghosszabbodik. Más a helyzet az elévülés félbeszakítása esetén: a félbeszakításra okot adó tény bekövetkeztével az elévülési idő újrakezdődik. A törvény abszolút határidőt is ismer: a jogerőt követő két éven túl nyugvás vagy félbeszakítás esetén sem lehet végrehajtani a büntetést.

a 25. §-hoz

A szabálysértési felelősségre vonás nem eredményez büntetett előéletet, ezért a büntetőjogi értelemben vett rehabilitációról, azaz a hátrányos jogkövetkezmények alóli mentesülésről sem beszélhetünk. Ugyanakkor a közigazgatási anyagi jog egyes foglalkozások vagy tevékenységek gyakorlásához feltételül szabja az illető „szabálysértés-mentes” előéletét.

a 26-28. §-hoz

Meghatározza, hogy a fiatalkorú az, aki a szabálysértés elkövetésekor a tizennegyedik életévét betöltötte, de a tizennyolcadikat még nem. Rögzíti a fiatalkorú elkövetővel szemben alkalmazható szabálysértési elzárás leghosszabb időtartamát mind alapesetben, mind halmazat esetén. Meghatározza a pénzbírság kiszabásának, a helyszíni bírság kiszabásának és a közérdekű munka elrendelésének feltételeit. Kizárja a fiatalkorúval szemben az ismételt elkövetésre vonatkozó büntetést.

Kimondja, hogy e törvény alkalmazásában katona a Magyar Honvédség tényleges állományú tagja, a rendőrség, a polgári védelem, a büntetés-végrehajtási szervezet, az állami tűzoltóság, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja. A Magyar Honvédség tényleges állományú tagja a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló törvény alapján békében a hivatásos, szerződéses, szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katonára, a honvéd tisztjelöltre és honvéd altiszt jelöltre, megelőző védelmi helyzetben és rendkívüli állapotban a hadkötelesekre terjed ki. Meghatározza, hogy a katona által a szolgálati viszony tartama alatt a szolgálati helyen, illetve a szolgálattal összefüggésben elkövetett szabálysértést fegyelmi eljárás keretében kell elbírálni. Meghatározza a katonával szemben alkalmazható elkobzás, illetve járművezetéstől eltiltás szabályait, továbbá rendezi azt az esetet, ha katonával együtt polgári személlyel szemben is szabálysértési eljárást kell indítani és az ügyek elkülönítésére nincsen lehetőség.

a 29. §-hoz

Az egyes jogintézményekhez kapcsolódó büntetőjogi kategóriáknak a törvény nem ad új értelmezést, e fogalmak tartalmának meghatározását – arra is tekintettel, hogy ez a fogalomrendszer egy évszázad alatt kristályosodott ki – a Btk.-ra bízta.

a 30. §-hoz

Meghatározza, hogy a szabálysértési eljárást a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő törvény szerint kell lefolytatni. A hatályos szabályozást kiegészítve, meghatároz továbbá az ezt követő szakaszokban olyan alapvető rendelkezéseket, melyeknek a teljes eljárás alatt érvényesülniük kell.

a 31. §-hoz

E szakasz kimondja, hogy a szabálysértési hatóság és a bíróság az e törvényben megállapított feltételek fennállása esetén köteles a szabálysértési eljárást lefolytatni.

a 32. §-hoz

Kimondja, hogy senki sem tekinthető szabálysértés elkövetésében felelősnek mindaddig, amíg szabálysértési felelősségét a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata nem állapította meg, illetve helyszíni bírság esetén a szabálysértés elkövetését el nem ismerte. Meghatározza, hogy a felelősség bizonyítása a szabálysértési hatóságot terheli, senki sem kötelezhető ártatlanságának bizonyítására. Kimondja továbbá, hogy helyszíni bírságolás esetén a szabálysértés elkövetésének elismerése bizonyítékként értékelendő.

a 33. §-hoz

A javaslat e szakasza elrendeli, hogy senki sem kötelezhető arra, hogy önmagára terhelő vallomást tegyen és önmaga ellen bizonyítékot szolgáltatson.

a 34. §-hoz

E szakasz kimondja, hogy az eljárás alá vont személyt megilleti a védekezés joga. Az eljárás alá vont személy törvényben meghatározott védekezésének lehetőségéről a szabálysértési hatóság és a bíróság köteles gondoskodni. Az eljárás alá vont személy érdekében az eljárás bármely szakaszában képviselő is eljárhat.

a 35. §-hoz

E szakasz rendelkezik a jogorvoslat igénybevételének lehetőségéről.

a 36. §-hoz

E szakasz elrendeli, hogy a szabálysértési eljárás nyelve a magyar és senkit nem érhet hátrány a magyar nyelv nem ismerése miatt. Rendelkezik továbbá arról, hogy a szabálysértési eljárásban mind szóban, mind írásban mindenki anyanyelvét, törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződés alapján, az abban meghatározott körben regionális vagy kisebbségi nyelvét vagy – ha a magyar nyelvet nem ismeri – az általa ismertként megjelölt más nyelvet használhatja.

a 37. §-hoz

Kimondja, hogy a szabálysértési hatóságot és a bíróságot a büntetőeljárásban hozott határozat és az abban megállapított tényállás kivételével nem köti a más eljárásban hozott határozat és az abban megállapított tényállás annak a kérdésnek az eldöntésében, hogy az eljárás alá vont személy követett-e el a szabálysértést, és ha igen, milyen.

a 38. §-hoz

Magyarországon egyedülállóan magas a szabálysértési hatóságként eljáró szervek száma. Az általános hatáskörű jegyzőn kívül 11 közigazgatási szervnek, valamint a helyi bíróságnak van hatásköre szabálysértési eljárás lefolytatására. Ehhez járul még a helyszíni bírság kiszabására feljogosított szervek – részben eltérő – köre, valamint az is, hogy ugyanazon szabálysértés miatt akár több hatóság is eljárhat, illetve jogosult helyszíni bírság kiszabására.

Tekintettel arra, hogy a javaslat egyik fő célja a szabálysértési eljárások gyorsabb és eredményesebb lefolytatása, a javaslat átalakítja az eljáró hatóságok körét. Eszerint az általános

szabálysértési hatóság a fővárosi, megyei kormányhivatal. Eljár még a szabálysértést meghatározó jogszabály által a hatáskörébe utalt szabálysértés miatt szabálysértési hatóság jogkörében a rendőrség, illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve. A szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértések miatt a helyi bíróság jár el.

a 39. §-hoz

E szakasz meghatározza, hogy az e törvényben meghatározott feltételek esetén ki szabhat ki helyszíni bírságot ellenőrzési körébe tartozó szabálysértés észlelésekor. Rögzíti, hogy a rendőrség valamennyi szabálysértési tényállás esetén, ha a jogszabályba előírt feltételek adottak jogosult helyszíni bírság kiszabására. A többi szerv vagy személy csak abban az esetben, ha a jogszabály azt rögzíti.

a 40. §-hoz

Kimondja, hogy a szabálysértési eljárás lefolytatására az eljárás alá vont személy lakóhelye szerinti szabálysértési hatóság illetékes. Ettől az e szakaszban meghatározottak szerint el lehet térni, ha az eltérést a szabálysértési eljárás gyorsabb és eredményesebb lefolytatása indokolja. E szakasz rendelkezik a megelőzés elvéről is, mely szerint, ha több eljárás alá vont személy van és különböző szabálysértési hatóságok illetékességi területén laknak vagy tartózkodnak, az a szabálysértési hatóság jár el, amelyik az ügyben korábban intézkedett. Ugyanez az elv érvényesül abban az esetben is, ha az eljárás alá vont személy, illetve az eljárás alá vont személyek több cselekményét egy szabálysértési eljárásban bírálják el és az eredményesebb és gyorsabb eljárás érdekében a cselekmények elkövetésének vagy felderítésének a helye szerint több szabálysértési hatóság is illetékes. A tervezet e szakasza rendelkezik továbbá a szabálysértési hatóságok esetében felmerülő hatásköri vagy illetékességi vita eldöntéséről.

a 41. §-hoz

E szakasz kimondja, hogy a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt első fokon főszabályként az elkövetés helye szerint illetékes helyi bíróság jár el. A bíróság hatáskörének és illetékességének meghatározásakor is figyelembe kell venni az eljárás gyorsabb és eredményesebb lefolytatásának fontosságát és a megelőzés elvét.

a 42. §-hoz

Rendelkezik a különböző jogorvoslati lehetőségekről és meghatározza az azokban eljáró hatóságok körét.

a 43. §-hoz

A hivatkozott szakasz rendelkezik az ügyészi törvényességi felügyelet szabályairól, kiemelve az ügyész ellenőrzési jogosultságait, egyedi ügyekben adott utasítási jogát. Az ügyész a korábbi szabályozáshoz hasonlóan az ügyészségről szóló törvényben meghatározottak szerint felügyel a szabálysértési hatóságok és a helyszíni bírság kiszabására jogosultak eljárásának, határozatának és intézkedésének, valamint azok végrehajtásának törvényességére.

a 44. §-hoz

Rendelkezik a szabálysértési ügyek egyesítéséről, amely szerint, ha ugyanazon eljárás vont személlyel szemben, ugyanannál a szabálysértési hatóságnál, vagy ugyanannál a bíróságnál több szabálysértési eljárás indul, azokat az ügyeket, amelyekben még nem született érdemi határozat, egyesíteni kell. Kimondja, hogy egyesíteni lehet azokat az eljárásokat is, melyek együttes elbírálása az eljárás tárgyára vagy az eljárásban részt vevő személyekre tekintettel, illetve egyéb okból célszerű.

Meghatározza, hogy mely eljáró hatóság, mely esetekben alkalmazhat egyesítést, rendelkezik továbbá az egyesítés mellőzésének és az ügyek elkülönítésének lehetőségéről.

a 45. §-hoz

Kimondja, hogy ha a szabálysértési hatóságnak vagy a bíróságnak az ügyben nincs hatásköre, az ügyet haladéktalanul átteszi a hatáskörrel rendelkező illetékes szervhez.

a 46. és 47. §-hoz

Meghatározza a hatóság tagjával szemben fennálló kizárási okokat és rendelkezik a kizárási ok fennállása esetén alkalmazandó intézkedések megtételéről, a kizárás elleni jogorvoslat lehetőségéről.

a 48-51. §-hoz

Rendelkezik a szabálysértési hatóság tagja, a szakértő, az ügyész és a bíró kizárásának további lehetséges eseteiről.

az 52. §-hoz

Eljárás alá vont személy az, akivel szemben szabálysértési eljárás folyik. E szakasz meghatározza az eljárás alá vont személy jogait.

az 53. §-hoz

A képviselőként eljárók körét határozza meg, rendelkezik a képviselők lehetséges személyéről és jogairól. Meghatározza, hogy a törvényes képviselő kivételével, kizárólag írásos meghatalmazás alapján láthat el bárki képviseletet. Külön nem nevesíti az ügyvédet, mivel az a meghatalmazott személyek körébe tartozik.

az 54. §-hoz

Sértett az, akinek a szabálysértés sértette vagy veszélyeztette a jogát vagy a jogos érdekét. Meghatározza a sértett jogait az eljárásban, elrendeli, hogy a sértett kérheti az elkövetőtől a szabálysértés folytán keletkezett kárának megtérítését, az őt megillető jogokat képviselője útján is gyakorolhatja.

az 55. §-hoz

E szakasz meghatározza a sértett képviseletét ellátó személyek lehetséges körét és jogait.

az 56. §-hoz

E szakasz szerint, ha a rendelkezésre álló adatok az érdemi döntés meghozatalához nem elegendőek, a szabálysértési hatóság a tényállás tisztázása érdekében bizonyítási eljárást folytat le.

Meghatározza, hogy a szabálysértési hatóság az ügy megítélése szempontjából lényeges körülményeket köteles tisztázni.

Kimondja, hogy nem kell bizonyítani a köztudomású tényeket és azokat a tényeket, amelyekről a szabálysértési hatóságnak, illetve a bíróságnak hivatalos tudomása van.

az 57. §-hoz

Meghatározza, hogy a szabálysértési eljárásban a szabad bizonyítás érvényesül, a szabálysértési hatóság szabadon választhatja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközöket. A bizonyítás eszközei lehetnek különösen a tanúvallomás, a szakvélemény, a tárgyi bizonyítási eszköz, az okirat, a szemle és az eljárás alá vont személy vallomása, de ezeket a törvény nem sorolja fel, pontosan azért, mert a felsorolás nem lehet teljes.

az 58. §-hoz

A tanúvallomás a bizonyítási eszközök közül kiemelkedik. A tanú a hatóság feltételezése szerint olyan adatok, ismeretek birtokában van, amelyek az ügy elbírálása szempontjából szükségesek. A tanú alapvető kötelezettsége az idézés szerinti megjelenés és a vallomástétel, amely alól

azonban akadályainak meghatározásával a törvény kivételeket enged. A tanú az idézésre köteles megjelenni és vallomást tenni. A megjelenésével összefüggő kiadásait kérelmére a szabálysértési hatóság vagy a bíróság megtéríti. A tanúzási kötelezettség előírása azonban nem jelenti, hogy annak teljesítése érdekében a tanúnak költségeket is vállalnia kell, ezért – kérelmére – a költségeinek megtérítésére jogosult.

az 59. §-hoz

Meghatározza a tanú vallomástételének akadályait. E szakasz egyszerre tartalmaz abszolút és relatív vallomástételi akadályokat: a titoktartási kötelezettség az érintett tények vonatkozásában nem lehet hatósági mérlegelés tárgya, míg pl. az érzékszervi vagy szellemi fogyatékoság a konkrét esetben nem akadály a meghallgatásnak.

a 60. §-hoz

Meghatározza azon személyek körét, akiknek joga van a tanúvallomás megtagadására. Ezekben az esetekben a tanú – saját elhatározásából – a vallomástételt megtagadhatja. Az eljárás alá vont személyhez fűződő hozzátartozó viszony önmagában mentességi ok, mert az eljárás alá vont személy és a tanú közötti kapcsolat a tanúvallomásra kötelezés esetén a hitelt érdemlőséget kérdésessé teheti. Az önvád tilalma, valamint annak a hozzátartozókra történő kiterjesztése alapozza meg a mentességi okot.

a 61. §-hoz

A tanút az adatok felvételét követően, a meghallgatás megkezdése előtt figyelmeztetni kell a mentességi okokra és a jogaira. A figyelmeztetés elmaradása esetén a tanú vallomása nem vehető figyelembe bizonyítékként.

a 62. §-hoz

A tanú meghallgatásának szabályait rögzíti. Eszerint a tanúk meghallgatása egyenként, rendszerint az eljárás alá vont személy jelenlétében történik. A meghallgatást megelőzően meg kell állapítani a tanú személyi adatait, valamint azt, hogy az eljárás alá vont személynek vagy a sértettnek hozzátartozója-e, az ügyben más okból érdekelt vagy elfogult-e, illetőleg, hogy fennáll-e valamilyen tanúzási akadály. Ha nincs akadály a vallomástételnek, a tanút a vallomás megkezdése előtt figyelmeztetni kell a hamis tanúzás jogkövetkezményeire.

E szakasz meghatározza a tizennegyedik életévét be nem töltött személyre vonatkozó tanúzási szabályokat is.

a 63. §-hoz

A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a tanú kérelmére vagy hivatalból elrendelheti a tanú adatainak zártan kezelését. A tervezet meghatározza a zártan kezelt adatokra vonatkozó szabályokat.

a 64. §-hoz

Ha a szabálysértési felelősségre vonás szempontjából jelentős, bizonyítást igénylő tény megállapításához vagy megítéléséhez különleges szakértelem szükséges, a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság szakértőt rendel ki. A javaslat meghatározza a szakértőnek kirendelhető személyek körét, a szakvélemény kiadásának szabályait, továbbá rendelkezik a szakértő jogairól. Ellentmondásos vagy hiányos szakértői vélemény esetén másik szakértő is kirendelhető.

a 65. §-hoz

A szakértő kirendeléséről határozatot kell hozni. A javaslat utal arra, hogy a határozatnak meg kell felelnie az igazságügyi szakértői törvényben rögzítetteknek.

a 66. §-hoz

A szakvélemény előadása előtt meg kell állapítani a szakértő személyazonosságát, tisztázni kell esetleges érdekelttségét vagy elfogultságát az ügygel kapcsolatban.

a 67. §-hoz

E rendelkezés szerint, ha a nem magyar anyanyelvű személy az eljárás során az anyanyelvét kívánja használni, vagy e törvény szabályai szerint más nyelv használatát kéri, tolmácsot kell igénybe venni. Szükség esetén, ha a meghallgatandó személy kéri, számára jelnyelvi tolmács közreműködését kell biztosítani.

a 68. §-hoz

E szakasz rendelkezései meghatározzák a tárgyi bizonyítási eszközöket. A tárgyi bizonyítási eszközt le kell foglalni, vagy ha az erre nem alkalmas, akkor a szabálysértéssel kapcsolatos egyedi tulajdonságairól leírást tartalmazó iratot, fényképet vagy egyéb felvételt az iratokhoz kell csatolni.

a 69. §-hoz

Meghatározza, hogy valamilyen tény vagy körülmény igazolására kiállított okirat bizonyítási eszköz, ha az a szabálysértési eljárásban valamely bizonyítandó tény bizonyítására alkalmas. E szakasz rendelkezik az okirat felhasználhatóságáról.

a 70. §-hoz

Rendelkezései szerint a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság szemlét tart, ha a tényállás tisztázásához személy, tárgy vagy helyszín közvetlen megtekintése, illetve megfigyelése szükséges. A szemle tárgyának birtokosa ezt köteles lehetővé tenni. A bizonyítás szempontjából jelentős tényeket rögzíteni kell, szükség esetén fénykép vagy más felvételt kell készíteni róla.

a 71. §-hoz

Az eljárás alá vont személy vallomástételének szabályait rögzíti. A meghallgatás megkezdése előtt meg kell állapítani az eljárás alá vont személy személyazonosításra alkalmas adatait. A meghallgatás megkezdése előtt figyelmeztetni kell arra, hogy nem köteles vallomást tenni, azt bármikor megtagadhatja, illetve amit mond az bizonyítékként felhasználható. Nyilatkoztatni kell továbbá az alkalmazandó joghátrány megállapítása szempontjából jelentőséggel bíró személyi körülményeiről.

a 72. §-hoz

Az elővezetés a szabálysértési eljárásban a személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés, annak érdekében, hogy az érintett jelenléte az adott eljárási cselekményen lehetővé váljon, illetve az elzárás realizálására sor kerülhessen. Azt az eljárás alá vont személyt vagy tanút, aki a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság előtt a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és távolmaradását alapos okkal nem menti ki, a rendőrség – hatáskörébe tartozó esetben a Nemzeti Adó és Vámhivatal vámszerve – útján elő lehet vezetni. Az a személy is elővezettethető a szabálysértési hatóság elrendelése alapján, aki a szabályszerűen kézbesített felhívás ellenére a meg nem fizetett pénzbírság helyébe lépő szabálysértési elzárás végrehajtására a megadott határnapon nem jelenik meg és a pénzbírságot sem fizeti meg.

Az elővezetést határozattal kell elrendelni, melynek tartalmát e szakasz meghatározza.

A szabálysértési hatóság által elrendelt elővezetés esetén az elrendelés és az elővezetés között huszonnégy órának el kell telnie. Ha az ügyész nem ért egyet az elővezetéssel, az elővezetés az ügyész intézkedéséig nem hajtható végre.

A javaslat rendelkezik az igazolt távolmaradásról és a költségek megtérítéséről is.

a 73. §-hoz

A rendőrség a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés esetén a tetten ért eljárás alá vont személyt gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából őrizetbe veheti. E szakasz meghatározza az őrizet időtartamát, illetve rendelkezik az őrizet meghosszabbításának lehetséges esetéről és annak kiszabható időtartamáról is. Meghatározza, hogy az őrizettel és az annak tartamát meghosszabbító végzéssel szemben az eljárás alá vont személy, illetve képviselője a kihirdetéskor fellebbezést nyújthat be, melyet a helyi bíróság az ügyben folytatott tárgyaláson bírál el. Az őrizet elrendeléséről az eljárás alá vont személy által megjelölt hozzátartozót, ennek hiányában más személyt, katona esetében pedig a parancsnokot is értesíteni kell.

a 74. §-hoz

Rendelkezik a ruházat, csomag és jármű átvizsgálására vonatkozó szabályokról. Az átvizsgálás megkezdése előtt fel kell hívni az érintett személyt, hogy a keresett tárgyat önként adja át. A tervezet meghatározza, hogy a ruházat átvizsgálását csak az átvizsgálendő személlyel azonos nemű személy végezheti.

a 75. §-hoz

Rendelkezik a szabálysértési hatóság által lefoglalható dolgok köréről. Külön rendelkezik arról, hogy ha a külföldi eljárás alá vont személy nem helyezi letétbe az előreláthatólag kiszabásra kerülő pénzbírság, illetve a szabálysértési költség fedezetéhez szükséges összeget, a szabálysértési hatóság az összeg erejéig az elkövető vagyontárgyait lefoglalhatja. Postai küldeményt, táviratot csak az ügyész írásbeli határozata alapján lehet lefoglalni, addig csak a visszatartásukról lehet intézkedni.

A szabálysértési hatóság gondoskodik a lefoglalt dolog őrzéséről.

a 76. §-hoz

Rendelkezik a lefoglalás szabályairól, a lefoglalás megszüntetéséről, a lefoglalt dolog kiadásáról. Meghatározza, hogy a lefoglalásról és annak megszüntetéséről határozatot kell hozni.

a 77. §-hoz

A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság az eljárás során előírt kötelességek teljesítése érdekében, továbbá az eljárás rendjének megzavarása miatt redbírsággal sújthatja az e szakaszban megjelölt személyeket a meghatározott esetekben.

A javaslat meghatározza továbbá a kiszabható redbírság legalacsonyabb és legmagasabb összegét, a kiszabásnál figyelembe veendő körülményeket.

a 78. §-hoz

A szabálysértési eljárás feljelentés, vagy a szabálysértési hatóság vagy a bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása, illetve a helyszíni bírság kiszabására jogosult általi észlelés alapján indul meg. A feljelentést bármely személy vagy szerv megteheti szóban vagy írásban, a javaslat meghatározza a feljelentés tartalmát is, azonban a feljelentésre is érvényes az a beadványokra vonatkozó általános szabály, hogy azt tartalma és nem megnevezése alapján kell elbírálni. Általánosságban elmondható, hogy a feljelentésnek a relevancia elvén kell alapulnia: tartalmaznia kell tehát minden olyan lényeges adatot, amelyek a cselekmény elbírálásához nélkülözhetetlenek.

a 79. §-hoz

Magánindítványra üldözendő szabálysértés miatt csak a jogosult feljelentése alapján indítható meg a szabálysértési eljárás. A korlátozottan cselekvőképes sértett helyett a magánindítványt törvényes képviselője is előterjesztheti, cselekvőképtelen sértett esetén pedig ezt a törvényes képviselője teheti meg. Ezekben az esetekben a magánindítvány előterjesztésére a gyámhatóság is

jogosult. A magánindítványt attól a naptól számított harminc napon belül kell előterjeszteni, amelyen a magánindítványra jogosult a szabálysértés elkövetőjének kilétéről tudomást szerzett. A nyitva álló határidő elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. A magánindítvány az érdemi határozat meghozataláig visszavonható.

a 80. §-hoz

Meghatározza azokat az eseteket, amelyeknél a feljelentést el kell utasítani.

a 81. §-hoz

Ha a feljelentés, illetve az előkészítő eljárás adatai alapján nem került sor a feljelentés elutasítására, a szabálysértési eljárást meg kell indítani. A szabálysértési eljárás kezdőnapja a feljelentésnek a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szabálysértési hatósághoz érkezése napja, illetve az előkészítő eljárás befejezését követő nap. Ezen esetekben az eljárást a megindulásától számított harminc napon belül be kell fejezni. Az ügy bonyolultsága miatt, vagy más elháríthatatlan ok esetében az ügyintézési határidő egy alkalommal harminc nappal meghosszabbítható.

a 82. §-hoz

Meghatározza azon eseteket, amikor az eljárást fel kell függeszteni. A felfüggesztés időtartama az elévülés tartamába nem számít bele. A törvény a felfüggesztés okainak meghatározásakor megtartja a korábban hatályos rendelkezéseket. A felfüggesztésre az eljárás bármely szakaszában sor kerülhet.

a 83. §-hoz

E szakasz meghatározza azokat az eseteket, amelyek esetén a szabálysértési eljárást meg kell szüntetni. Az eljárás megszüntetésére – hasonlóan a büntetőeljáráshoz – két alapvető esetkörben kerülhet sor: vagy hiányoznak a felelősségre vonás feltételei, vagy pedig az adott ügyben nem indokolt büntetés kiszabása. Az eljárás megszüntetését a szabálysértési hatóságnak közölnie kell az eljárás alá vont személlyel és a sértettel, feltéve, hogy az eljárás megindításáról tudomást szereztek, továbbá azzal, akire a határozat rendelkezést tartalmaz.

Az ügyészség felügyeleti jogosítványai akkor tudnak igazán működni, ha a szabálysértési hatóság jogorvoslással nem támadott érdemi döntéseiről tudomást szerez. E cél realizálására szolgál a (3) bekezdésben leírt szabály.

a 84. §-hoz

A határidőt órákban, napokban, hónapokban vagy években kell megállapítani.

a 85-86. §-hoz

Rendelkezik a mulasztás igazolásának részletes eljárási szabályairól. Az igazolás intézményének célja az önhibáján kívül mulasztó mentesítése a számára hátrányos jogkövetkezmények alól. Az igazolási kérelem elbírálásánál figyelembe kell venni, hogy az eljárás alá vont személy előzőleg már kért-e határidő módosítást és azt betartotta-e.

a 87. §-hoz

Az idézés az adott eljárási cselekményen történő megjelenési kötelezettséget jelent. A törvény az idézés tartalmi és formai követelményeit tartalmazza. Akit a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság az eljárási cselekményre idéz, köteles megjelenni. E szakasz meghatározza az idézés szabályait, tartalmát.

A tanú, a szakértő meghallgatásának, illetve a szemlének a helyéről és időpontjáról az eljárás alá vont személyt és a sértettet értesíteni kell.

Az eljárás gyorsítása érdekében, az érintett beleegyezése esetén lehetővé teszi az eljárási cselekmény foganatosítását akkor is, ha a kézbesítési időtartam kettő napnál kevesebb.

A törvény lehetővé teszi, hogy az eljárás alá vont személy új határnapot kérjen, ha a megadott napon részvétele nem biztosított.

a 88. §-hoz

Ha az idézett személy az idézésre nem jelenik meg és ezt alapos okkal előzetesen nem menti ki, vagy az idézésre meghallgatásra alkalmatlan állapotban jelenik meg, illetve a meghallgatás előtt engedély nélkül távozik, kötelezni kell a meghallgatásának elmaradásával okozott költségek megtérítésére.

a 89. §-hoz

E szakasz határozza meg a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság hivatalos iratának az érintett személy részére való kézbesítése módjait. Elrendeli, hogy joghatás csak a szabályszerű kézbesítéshez kapcsolódik. A kézbesítés akkor szabályszerű, ha annak megtörténtét a jogszabályban jogosultként megjelölt személy aláírásával ellátott térivevény, illetve jegyzőkönyv vagy határozatpéldány igazolja. Az iratot kézbesítettnek kell tekinteni a kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon abban az esetben, ha a kézbesítés azért volt eredménytelen, mert a címzett az iratot a postai szolgáltató értesítése ellenére nem vette át, illetve az átvételt megtagadta.

a 90. §-hoz

E szakasz meghatározza, hogy kézbesítési vélelem megdöntése iránt a címzett mely esetekben terjeszthet elő kérelmet. A kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet a címzett a kézbesítési vélelem beálltáról történő tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül, de legkésőbb a kézbesítési vélelem beálltától számított három hónapos jogvesztő határidőn belül terjesztheti elő. A kérelemben elő kell adni azokat a körülményeket, amelyek a kézbesítés szabálytalanságát igazolják, vagy a kérelmező önhibájának hiányát valószínűsítik.

Ha a kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelemnek a szabálysértési hatóság vagy a bíróság helyt ad, a vélelmezett kézbesítéshez fűződő jogkövetkezmények hatálytalanok és a már megtett intézkedéseket, eljárási cselekményeket a szükséges mértékben meg kell ismételni. A vélelem megdöntésére irányuló kérelmet elutasító határozat ellen panasznak van helye.

a 91. §-hoz

Az eljárási cselekményekről jegyzőkönyvet kell készíteni, a javaslat meghatározza e jegyzőkönyv tartalmát, a jegyzőkönyv vezetésére vonatkozó szabályokat, annak aláíróit.

a 92. §-hoz

Meghatározza a szabálysértési költségek körét. Elrendeli, hogy főszabályként az eljárás alá vont személy viseli a szabálysértési költséget, ha vele szemben szabálysértés elkövetése miatt joghátrányt alkalmaztak. Kivételt képez az az eset, amikor annak okán merül fel költség, hogy az eljárás alá vont személy a magyar nyelvet nem ismeri. Ebben az esetben a költségeket az állam viseli. Az eljárás alá vont személy vagy képviselője kérelmére a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a jogszabályban előírt feltételek fennállása esetén határoz arról, hogy az eljárás alá vont személy részére személyes költségmentességet engedélyez.

a 93. §-hoz

Az eljárás alá vont személy és a sértett a szabálysértéssel okozott kár összegéről és megtérítésének módjáról megállapodik, vagy ha a kár összege a bizonyítékok alapján megállapítható, a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság az eljárás alá vont személyt a szabálysértéssel okozott kár megtérítésére kötelezi. A kár összegének megállapítása és a megfizetésre kötelezés mellőzhető, ha ez az eljárás befejezésének jelentős elhúzóását

eredményezné. Amennyiben az eljárás alá vont személy a sértettnek – közlekedési szabálysértéssel okozott kár kivételével – a határozat meghozataláig az okozott kárt megtéríti, büntetése kiszabásánál ez nyomatékos enyhítő körülményként kell figyelembe venni.

a 94. §-hoz

Meghatározza a szabálysértési hatóság által hozott döntés formáját. Elrendeli, hogy a határozatot jegyzőkönyvbe, vagy más módon írásba kell foglalni.

a 95. §-hoz

A szabálysértési hatóság, illetőleg a bíróság a határozatát azzal közli, akire az rendelkezést tartalmaz. Az eljárás alá vont személlyel közölt határozatot a képviselővel is közölni kell.

a 96. §-hoz

Meghatározza azokat az elemeket, amelyeket a határozatnak tartalmaznia kell. E paragrafus a jogkövetkezményt tartalmazó, marasztaló jellegű határozat kellékei sorolja fel, de ezeket a követelményeket értelemszerűen valamennyi érdemi határozatra is érvényesíteni kell.

Alapvető tartalmi követelmény a relevancia elve: az alakszerű határozatnak valamennyi, az eljárás során „perbe vitt” kérdést meg kell válaszolni, illetve indokolnia kell annak elmaradását. Ki kell térni tehát az indokolásban azokra az indítványokra is, amelyeknek a hatóság nem adott helyt az eljárás során. A paragrafus részletesen felsorolja a szabálysértési határozat tartalmi és formai kellékeit. Az alakszerű határozat bevezető részéből, rendelkező részéből, indokolásból és záró részéből áll.

a 97. §-hoz

A szabálysértési hatóság vagy a bíróság a határozatot kijavíthatja, továbbá a szabálysértési hatóság a bíróság határozatát kiegészítheti az e törvényben meghatározott esetekben. A kijavítás tényét, illetve a kiegészítésről szóló határozatot azzal kell közölni, akivel az eredeti határozatot közölték, illetve akire nézve a kiegészített határozat rendelkezést tartalmaz.

a 98. §-hoz

Nyilvánvaló, hogy a szabálysértési hatóságnak azok az érdemi határozatai, amelyek kifogás útján nem támadhatóak meg, nem maradhatnak jogorvoslat nélkül. A szabálysértési hatóságnak az e szakaszban meghatározott határozatával, illetve intézkedésével szemben az eljárás alá vont személy és képviselője, a sértett és képviselője, valamint a rendbírsággal sújtott személy panaszt tehet. A panaszt a határozat közlésétől számított három napon belül kell szóban vagy írásban megtenni a szabálysértési hatóságnál. Ha a hatóság a panasznak nem ad helyt, három napon belül az illetékes ügyészségre küldik meg az iratokat, melyek alapján az ügyészség a panaszt három napon belül elbírálja, majd a döntésről az e szakaszban megjelölteket értesítik.

a 99. §-hoz

A sommás eljárási módok talán „legtisztább” változata a helyszíni bírságot, ahol az eljárás anélkül, hogy elkezdődne, máris befejeződik. A helyszíni bírság maga is közigazgatási intézkedés, mert a felelősségre vonás és annak végrehajtása egyidejűleg történik meg. Még egy további egyidejűséget feltételez az a jogintézmény, nevezetesen az elkövetés és a szankcionálás egyidejűségét.

A bírság kiszabása egy sajátos „alku” eredménye. Az elkövető ugyanis nem kötelezhető arra, hogy a helyszíni bírságot alávesse magát, de ugyanakkor a hatóság részéről eljáró személy sem köteles ebben a sommás formában elbírálni a szabálysértést, s bármikor választhatja a helyszíni idézést vagy a feljelentést is. A szabálysértés elkövetésén tetten ért és a szabálysértés elkövetését elismerő eljárás alá vont személlyel szemben helyszíni bírság kiszabásának van helye. A törvény meghatározza a helyszíni bírság legalacsonyabb és legmagasabb összegét, valamint az ismételt elkövetésnél kiszabható bírság összegét. Rögzíti a megfizetés lehetséges módjait, a

helyszíni bírság meg nem fizetése esetére a pénzbírság meg nem fizetésének szabályait alkalmazza.

a 100. §-hoz

A gépjárművel elkövetett szabálysértés miatt a helyszíni bírságot a gépjárművezető távollétében is ki lehet szabni. Ilyenkor a gépjármű forgalmi rendszáma alapján megállapított üzemben tartó címére kell a csekkszelvényt megküldeni. Nincs másról szó, mint egy törvényes vélelem felállításáról, amely szerint – ellenkező bizonyításig – azt kell elkövetőnek tekinteni, aki a nyilvántartás adatai szerint a jármű üzemben tartója. Abban az esetben, ha gépjárművezető vagy a gépjármű üzemben tartója nem fizeti meg a bírságot, feljelentést kell tenni.

a 101. §-hoz

A helyszíni bírság kiszabására és ellenőrzésre jogosult a szabálysértési elzárással nem büntethető szabálysértés elkövetésén tetten ért személlyel szemben, ha a helyszíni bírságot nem veszi tudomásul és az eljárás azonnal lefolytatható, beszerzi a helyszínen fellelhető, az eljárás lefolytatásához szükséges bizonyítékokat és felkutatja a helyszínen levő tanúkat, majd erről feljegyzést készít. Az idézést feljegyzésbe kell foglalni, mely feljegyzést haladéktalanul meg kell küldeni a szabálysértési hatóságnak, valamint gondoskodni kell arról, hogy a bizonyítási eszközök rendelkezésre álljanak. A szabálysértési hatóság a meghallgatást követően büntetést szab ki, illetve intézkedést alkalmaz, vagy megszünteti az eljárást. A meghallgatáson az intézkedést foganatosító személyt tanúként lehet meghallgatni.

a 102. §-hoz

Ha a tényállás tisztázott és az eljárás alá vont személy vagy az eljárásban részt vevő más személy meghallgatása nem szükséges, a szabálysértési hatóság meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozatban büntetést szab ki, illetve önállóan vagy büntetés mellett intézkedést alkalmaz. A szabálysértési hatóság a döntését az eljárás megindítását követő tizenöt napon belül hozza meg az eljárás iratai alapján. A hatóság a meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozat kibocsátásával büntetésként pénzbírságot szab ki, illetve járművezetéstől eltiltás, figyelmeztetés, elkobzás vagy kitiltás intézkedést alkalmaz.

a 103. §-hoz

A meghallgatás nélkül hozott határozattal szemben az eljárás alá vont személy a határozat kézhezvételétől számított nyolc napon belül kérheti meghallgatását a szabálysértési hatóságtól. E kérelem alapján a szabálysértési hatóságnak meg kell hallgatnia az eljárás alá vont személyt. A meghallgatásra a kérelem beérkezésétől számított öt napon belül idézést kell kibocsátani. Az eljárás alá vont személy a kérelmét visszavonhatja. A meghallgatáson az eljárás alá vont személy nem jelenik meg és magát alapos okkal előzetesen, vagy az akadály felmerülésekor haladéktalanul ki nem menti, úgy kell tekinteni, mintha a kérelmét visszavonta volna. Ha az eljárás alá vont személy nem kérte meghallgatását, a meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozat jogerőre emelkedik és végrehajtható.

a 104. §-hoz

Meghatározza, hogy a szabálysértési hatóságnak mit kell tennie, ha nincs helye a meghallgatás nélküli határozat meghozatalának. Ha a szabálysértési hatóság a meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozat ellen előterjesztett kérelem alapján tart meghallgatást, az e szakaszban meghatározott eljárás alapján dönt. A meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozatban megállapított tények, illetve a meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozat kibocsátásával kiszabott büntetés vagy alkalmazott intézkedés nem köti a szabálysértési hatóságot.

a 105. §-hoz

A kifogás funkcióját tekintve a tény- és jogkérdés megtámadására egyaránt alkalmas, halasztó hatályú rendes jogorvoslati eszköz, amely lehetőséget ad a szabálysértési hatóságnak arra, hogy

„önrevíziót” gyakoroljon: határozatát visszavonhatja, vagy módosíthatja. Meghatározza, hogy az érdemi határozattal szemben kik nyújthatnak be kifogást az érdemi határozatot hozó szabálysértési hatóságnál a határozat közlésétől számított nyolc napon belül kifogást. A kifogásban elő kell adni annak okát. A hatóság által a kifogással támadott határozat meghozatala során nem ismert új tényekre vagy bizonyítékokra figyelemmel a hatóság a kifogás alapján az eljárás alá vont személy javára megváltoztathatja a határozatát. Nem szükséges, hogy az eljárás alá vont személy javára történő módosítás teljes mértékben megfeleljen a kifogásban foglaltaknak. Arra tekintettel, hogy ezzel az eszközzel ne élhessen vissza a szabálysértési hatóság, az eljárás alá vont a kifogás alapján megváltoztatott határozat ellen nyolc napon belül ismételt kifogást nyújthat be, melyben csak a határozat megváltoztatással érintett megállapításait lehet kifogásolni.

a 106. §-hoz

A szabálysértési hatóság elutasítja az elkésett, vagy nem a jogosult által előterjesztett kifogást. E határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak. Ha a szabálysértési hatóság a kifogással támadott határozatát nem változtatja meg, a kifogás érkezését követő nyolc napon belül az iratokat a kifogás elbírálására megküldi a helyi bíróságnak. Az ismételt kifogást a szabálysértési hatóság haladéktalanul megküldi a helyi bíróságnak.

a 107. §-hoz

A bíróság szabálysértési ügyekben egyesbíróként jár el és végzéssel határoz. Meghatározza a végzés részeit és azok tartalmi elemeit. A bíróság az ügy elbírálását követően a szabálysértési ügy iratait végzésének kiadmányaival együtt visszaküldi a szabálysértési hatóságnak. A bíróság a szabálysértési hatóság határozatával szemben az eljárás alá vont személy terhére bejelentett fellebbezés hiányában, nem szabhat ki, illetve nem alkalmazhat a szabálysértési hatóság által kiszabott büntetésnél, illetve alkalmazott intézkedésnél súlyosabbat.

a 108. §-hoz

A bíróság a kifogás beérkezését követő öt napon belül a kifogást megvizsgálja és a szükséges intézkedéseket haladéktalanul megteszi. E szakasz meghatározza azokat az eseteket, amikor a bíróság a szabálysértési hatóság határozatát hatályon kívül helyezi és az iratokat a szabálysértési hatóságnak megküldi. Ha a bíróság azt észleli, hogy a szabálysértési hatóság a bíróság hatáskörébe tartozó szabálysértés miatt hozott határozatot, a bíróság a szabálysértési hatóság határozatát hatályon kívül helyezi és az eljárást e törvény rendelkezései szerint folytatja le.

a 109. §-hoz

Lényegesen gyorsítja és egyszerűsíti az eljárást, hogy első alkalommal a bíróság a kifogást tárgyalás mellőzésével bírálja el, tizenöt napon belül, feltéve, hogy az eljárás az iratok alapján lefolytatható.

a 110. §-hoz

Meghatározza, hogy a bíróság tárgyalást tart, ha kifogásában a jogosult azt kifejezetten kérte, vagy ha a bíróság szükségesnek tartja. A tárgyalás nyilvános, az eljárás alá vont személyt a bíróság idézi vagy értesíti, meg nem jelenése esetén a tárgyalás megtartható. Ha a tárgyalást kérelmező fél nem jelenik meg és távolmaradását alapos okkal nem menti ki, úgy kell tekinteni, mintha a kifogását visszavonta volna. Ha nem a kifogásban kérték a tárgyalás tartását, hanem ezt a bíróság tartotta szükségesnek, a kifogás előterjesztőjének távolmaradása esetén az iratok alapján döntenek. A bíróság a tárgyalásról értesíti a szabálysértési hatóságot, a képviselőt és a sértettet.

a 111. §-hoz

A bíró a tárgyalást megnyitja, majd számba veszi a megjelenteket. A tanúk tárgyalóteremből való kivonulását követően ismerteti mindazon tényeket, amiket az ügy eldöntése szempontjából lényegesnek tart.

a 112. §-hoz

A bizonyítás szabályait tartalmazza. A bizonyítás felvételének sorrendjét és terjedelmét a bíró állapítja meg. A bizonyítási eljárás az eljárás alá vont személy meghallgatásával kezdődik.

a 113. §-hoz

A szabálysértési hatóság képviselője és a képviselő az eljárás alá vont személyhez, a tanúkhöz és a szakértőkhöz kérdést intézhet, bizonyítási indítványokat terjeszthet elő. Abban az esetben, ha a bizonyítás felvétele a tárgyaláson jelentős nehézségbe ütközik, a bíróság kiküldött bíró vagy megkeresett bíróság útján jár el. Amennyiben a tárgyalás során bűncselekmény elkövetésének gyanúja merül fel, a bíróság az ügyet haladéktalanul átteszi a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező ügyészséghez.

a 114. §-hoz

A tárgyalás időtartamáról rendelkezik. E szerint a bíróság az ügyet főszabályként lehetőleg egy tárgyalási nap alatt elbírálja. Ha az ügy terjedelme, a bizonyítás kiegészítésének szükségessége, vagy egyéb fontos ok indokolja, a tárgyalás legfeljebb nyolc napra elnapolható. Ha a tárgyalás megtartásának akadálya van, a bíró a tárgyalást legfeljebb harminc napra elhalasztja

a 115. §-hoz

A bizonyítási eljárás befejezése után az eljárás alá vont személy, illetve képviselője fejt ki álláspontját az ügyről, majd a sértett szólalhat fel. A bíróság zárt ülésen meghozza a végzését, amelyet nyomban nyilvánosan kihirdet.

a 116. §-hoz

A bíróság a kifogást elbíráló végzésében a szabálysértési hatóság határozatát hatályban tartja, az eljárás alá vont személy javára megváltoztatja. E végzésében rendelkezik a költségek viseléséről is. A végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

a 117. §-hoz

A szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés feljelentését a rendőrségen kell megtenni. Ha a feljelentést máshol tették meg, vagy a szabálysértésről más módon szereztek tudomást, az ügyet haladéktalanul továbbítani kell a rendőrségnek, aki a bírósági eljárást előkészítő eljárást folytat le. Az előzetes eljárásra a tényállás felderítése, az elkövető kilétének megállapítása, valamint a bizonyítási eszközök felkutatása és biztosítása érdekében van szükség. A rendőrség az előkészítő eljárás során elrendelheti lakás, egyéb helyiség vagy azokhoz tartozó bekerített hely átvizsgálását, az e szakaszban megjelölt kivételekkel. Az előkészítő eljárás befejezését követően a rendőrség az ennek során keletkezett iratokat, bizonyítékokat haladéktalanul átadja a bíróságnak.

a 118. §-hoz

Ha az előkészítő eljárás iratai alapján megállapítható, hogy a tényállás tisztázott, a bíróság meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozatában büntetést szab ki, illetve önállóan vagy büntetés mellett intézkedést alkalmaz.

a 119. §-hoz

A meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozattal szemben nincs helye jogorvoslatnak, azonban az eljárás alá vont személy a meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozat kézhezvételétől számított nyolc napon belül kérheti tárgyalás tartását, amelyet a tárgyalás megkezdéséig visszavonhat. Ha az eljárás alá vont személy a tárgyaláson nem jelenik meg és alapos okkal magát nem menti ki, úgy kell tekinteni, mintha visszavonta volna a tárgyalás megtartására irányuló kérelmét.

a 120. §-hoz

A bíróság három esetben tart tárgyalást. A bíróság tárgyalást tart, ha meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozat kibocsátásának nincs helye, vagy ha az ügy elbírálása érdekében egyébként tárgyalás tartását tartja szükségesnek, továbbá ha a meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozat ellen az eljárás alá vont személy tárgyalás tartását kérte. A bíróság, ha a rendelkezésére álló iratok alapján lehetséges, azonnal határoz az ügy áttételéről, az eljárás felfüggesztéséről, illetőleg az eljárás megszüntetéséről. Ha azonban az iratok tartalma alapján nem lehetséges az ügy érdemi elbírálása, a bíróság a tényállás tisztázása érdekében további eljárási cselekményeket folytat le, majd az így megállapított tényállás alapján végzéssel határoz, rendelkezik a szabálysértési költség viseléséről és a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén az eljárás alá vont személyt a szabálysértéssel okozott kár megtérítésére kötelezi.

a 121. §-hoz

A bíróság tárgyaláson hozott végzésével szemben az eljárás alá vont személy, a képviselő, az okozott kár megtérítésére kötelezés esetén e rendelkezéssel szemben a sértett is, továbbá az előkészítő eljárást lefolytató szerv a végzés közzétételétől számított nyolc napon belül halasztó hatályú fellebbezést nyújthat be, okának és céljának megjelölésével. A bíróság a szabályszerűen benyújtott fellebbezést a beérkezését követő három napon belül megküldi az illetékes megyei bíróságnak.

a 122. §-hoz

A megyei bíróság a fellebbezést annak kézhezvételétől számított harminc napon belül tanácsulésen bírálja el, ennek során a tervezet rendelkezései szerint az eljárás alá vont személy terhére nem szabhat ki, illetve nem alkalmazhat a megfellebbezett végzésben kiszabott büntetésnél, illetve alkalmazott intézkedésnél súlyosabbat.

a 123. §-hoz

A megyei bíróság a helyi bíróság végzését hatályban tartja, megváltoztatja, vagy hatályon kívül helyezi és az eljárást megszünteti, illetve az eljárást bíróságot új eljárásra utasíthatja.

a 124. §-hoz

A szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt őrizetbe vett személyt a rendőrség a bíróság elé állítja, melynek időpontjáról haladéktalanul értesíti a bíróságot és a sértettet, valamint gondoskodik a bizonyítási eszközöknek a tárgyaláson való rendelkezésre állásáról, továbbá ha az eljárás alá vont személynek nincs képviselője, jogi képviselőt rendel ki számára.

a 125. §-hoz

A tárgyaláson a rendőrség képviselője az iratokat és a tárgyi bizonyítási eszközöket a bíróságnak átadja, majd a feljelentést szóban előterjeszti. Ha a tárgyalás megtartásának nincs akadálya, a bíróság lefolytatja azt és végzéssel megszünteti a szabálysértési eljárást, vagy megállapítja az eljárás alá vont személy bűnösségét és büntetést szab ki, illetve intézkedést alkalmaz. Rendelkezik a szabálysértési költség viseléséről, továbbá ha annak e törvényben meghatározott feltételei fennállnak, az eljárás alá vont személyt a szabálysértéssel okozott kár megtérítésére kötelezi.

Ez után haladéktalanul nyilatkozni kell az esetleges fellebbezési szándékról. Ha a rendőrség képviselője, az eljárás alá vont személy, illetve a jogi képviselő a szabálysértési elzárás kiszabásával szemben fellebbezést jelent be és a bíróság az őrizetet meghosszabbítja, a bíróság az iratokat haladéktalanul felterjeszti a megyei bírósághoz.

a 126. §-hoz

A végzéssel szembeni fellebbezés törvényben foglalt rendelkezéseit kell alkalmazni, azzal a különbséggel, hogy a megyei bíróság a határozatának egy kiadmányát közvetlenül megküldi az eljárást kezdeményező rendőrségnek.

a 127. §-hoz

Csak a bírósági szakaszban jogerős szabálysértési ügyekben teszi lehetővé a perújítást, akkor tehát, ha az érintett valóban kimerítette az ügyben a bírói út által kínált lehetőséget. Meghatározza azokat az eseteket, amikor az alapügy esetén perújításnak van helye. A perújítás általában ténykérdésre vonatkozik, rendszerint az alapügyben megállapított tényállás megváltoztatására irányul, az alapügyben fel nem merült, vagy el nem bírált bizonyítékok alapján. Önálló perújítási okot jelent, ha az Alkotmánybíróság a perújítással megtámadott határozat alapjául szolgáló jogszabályt alkotmányellenessé nyilvánította. Kimondja továbbá, hogy nincs helye perújításnak, ha a bírósági határozat jogerőre emelkedését követően egy év eltelt.

a 128. §-hoz

E szakasz meghatározza azon személyek körét, akik jogosultak perújítási kérelem előterjesztésére. A perújítási kérelmet az előterjesztő mindaddig visszavonhatja, amíg a bíróság a perújítás megengedhetősége kérdésében határozatot nem hozott.

a 129. §-hoz

A perújítási kérelmet az alapügyben eljáró bíróságnál kell írásban benyújtani, vagy jegyzőkönyvbe mondani. A kérelemben meg kell jelölni a kérelem okát és bizonyítékait.

A bíróság elutasítja a törvényben kizárt, az arra nem jogosulttól származó, az azonos jogosult által ismételt előterjesztett, vagy az elkésett kérelmet.

a 130. §-hoz

Ha a bíróság a perújítási kérelmet megalapozottnak találja, az ügyet tárgyalásra tűzi ki. Ha megítélése szerint a kérelem alaptalan, azt végzéssel elutasítja és közli a kérelem előterjesztőjével.

a 131. §-hoz

A perújítás elrendelése esetén az elkövetőnek a tárgyalásra szóló idézéssel együtt a perújítási kérelmet és a perújítást elrendelő végzést is kézbesíteni kell, a tárgyaláson pedig a perújítással megtámadott végzést és a perújítást elrendelő végzést kell ismertetni.

a 132. §-hoz

Ha a bíróság megállapítja, hogy a perújítás alapos, az alapügyben hozott végzést egészben vagy részben hatályon kívül helyezi és új végzést hoz. Ha azonban a perújítási kérelmet alaptalannak találja, azt végzéssel elutasítja. Az elkövető javára előterjesztett perújítás esetén nem lehet az alapügyben hozott jogerős végzéstől az elkövető terhére eltérni. A perújítás elrendelése ellen és a tárgyában hozott érdemi határozatok ellen nincs helye jogorvoslatnak, azonban a perújítás elutasítása ellen a perújítási kérelmet előterjesztő fellebbezhet.

a 133. §-hoz

Rendezi azt az esetkört, ha az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása alapján a jogerős határozattal befejezett szabálysértési eljárás felülvizsgálatát rendeli el, ha az eljárásban alkalmazott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés semmisségéből a büntetés, illetve az intézkedés csökkentése vagy mellőzése, a szabálysértési felelősség alóli mentesülés vagy annak korlátozása következne. Az eljárást a perújításra vonatkozó rendelkezések értelemszerű alkalmazásával kell lefolytatni.

a 134. §-hoz

Meghatározza a fiatalkorúakra vonatkozó szabályokat. Ha a fiatalkorú elkövetővel szemben előreláthatólag szabálysértési elzárás, közérdekű munka vagy pénzbírság kiszabására kerül sor, a meghallgatása kötelező. Törvényes képviselőjét a meghallgatásról és a tárgyalásról értesíteni kell. Ha a törvényes képviselő megjelenésében akadályozva van, akkor az értesítést a gyámhatóságnak kell kézbesíteni.

A meghallgatásra főszabályként a törvényes képviselő jelenlétében kerül sor, akit szintén meghallgatnak a fiatalkorú életviszonyairól. Az erre való válaszadást nem tagadhatja meg. Ha az eljárás alapján indokolt, a szabálysértési hatóság kezdeményezheti a fiatalkorú védelembe vételét. Fiatalkorúval szemben meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozat kibocsátásával csak intézkedés alkalmazható.

a 135. §-hoz

Kölcsönösen elkövetett becsületsértés esetén az egyik fél sérelmére elkövetett szabálysértés miatt indult eljárásban a másik fél akkor is jogosult magánindítvány előterjesztésére, ha a határidő lejárt, feltéve, hogy az elévülési idő még nem telt el.

a 136. §-hoz

Becsületsértéses ügyek elkövetése esetén a szabálysértési hatóság az eljárás alá vont személyt és a sértettet meghallgatásra idézi, képviselőjüket értesíti. A sértett kellő időben ki nem mentett távolmaradása a magánindítvány visszavonásával egyenlő, erre őt figyelmeztetni kell. A meghallgatás során a szabálysértési hatóság megkísérli a felek kibékítését, ennek eredménytelensége esetén a tárgyalást az általános szabályok szerint lefolytatja.

a 137. §-hoz

Meghatározza azokat az eseteket, amikor a szabálysértési hatóság az eljárást megszünteti.

a 138. §-hoz

Meghatározza, hogy a határozat, illetve a végzés mely időpontban válik jogerőssé.

a 139. §-hoz

E szakasz a szabálysértési elzárás végrehajtására vonatkozó szabályokról rendelkezik. A szabálysértési elzárást a büntetések és intézkedések végrehajtásáról szóló törvényerejű rendeletben meghatározottak szerint kell végrehajtani. A szabálysértési elzárást büntetés-végrehajtási intézetben kell végrehajtani. A szabálysértési elzárás végrehajtásáról az elkövető lakóhelye vagy tartózkodási helye, ennek hiányában az elkövetés helye szerint illetékes általános szabálysértési hatóság gondoskodik. E szakasz rendelkezése értelmében a fiatalkorút a felnőtt korútól el kell különíteni.

a 140. §-hoz

A szabálysértési elzárást kiszabó bíróság kérelemre a szabálysértési elzárás, illetve a pénzbírság helyébe lépő szabálysértési elzárás végrehajtását legfeljebb hat hónappal elhalaszthatja. A halasztást elutasító végzés ellen a törvényben meghatározott személyek három napon belül fellebbezhetnek, melyet a megyei bíróság három napon belül tanácsulésen bírál el. A szabálysértési elzárás félbeszakítása is engedélyezhető legfeljebb harminc napra a büntetés-végrehajtási intézet parancsnokához intézett kérelemmel. A szabálysértési elzárást félbe kell szakítani, ha az elkövető büntetés-végrehajtás keretei között nem megoldható gyógykezelése ezt indokolja. A félbeszakítást elutasító határozat ellen az e szakaszban meghatározott személyek három napon belül a büntetés-végrehajtásért felelős miniszterhez fellebbezhetnek.

a 141. §-hoz

E szakasz rendelkezései szerint a pénzbírságot az elkövetőnek a határozat jogerőre emelkedésétől számított tizenöt napon belül kell megfizetnie. Ha a fizetés a meghatározott határidőn belül nem történik meg, a törvényben meghatározottak szerint a pénzbírságot szabálysértési elzárásra kell átváltoztatni. Az elkövető választása esetén a pénzbírságot közérdekű munkával megválthatja.

E szakasz további része rendelkezik a megfizetés esetén történő intézkedésekről, az értesítendő személyek köréről.

A helyszíni bírságot a pénzbírságra vonatkozó szabályok szerint kell végrehajtani. A helyszíni bírságot a helyszíni bírságot nem fizeti meg, annak milyen jogkövetkezményei lesznek, illetve rögzíteni kell, hogy meg nem fizetés esetén a helyszíni bírság hány nap szabálysértési elzárásnak és hány óra közérdekű munkának felel meg.

a 142. §-hoz

A meg nem fizetett pénzbírság vagy helyszíni bírság közérdekű munkával történő megváltásának szabályait rögzíti. A közérdekű munkát az elkövető hetenként legalább egy napon – a heti pihenőnapon vagy szabadidejében – díjazás nélkül végzi.

a 143. §-hoz

A szabálysértési hatóság a pénzbírság megfizetésére vonatkozó szabályok alól egyes esetekben eltérhet. A szabálysértési hatóság kérelemre egy alkalommal legfeljebb hat havi halasztást adhat vagy engedélyezheti a pénzbírság legfeljebb hat hónapon keresztül, részletekben történő megfizetését. E tárgyban hozott határozatok ellen nincs helye jogorvoslatnak.

A halasztás határidejének elmulasztása esetén a pénzbírságot, illetve a még meg nem fizetett részét az e törvényben írtak szerint kell végrehajtani. Részletfizetés engedélyezése esetén bármely részlet megfizetésének elmulasztásakor az egész pénzbírság megfizetése azonnal esedékessé válik.

a 144. §-hoz

Rendelkezik a közérdekű munka szabályairól. A hatályos szabályozástól eltérően az új törvény megalkotásakor célként fogalmazódott meg, hogy közérdekű munkát ne csak pénzbírság meg nem fizetése esetén alkalmazott átváltoztatással lehessen kiszabni, hanem önálló vagy más szankció mellett is. Ha az elkövető a közérdekű munkát nem teljesíti, illetve ha a munkakötelezettségének nem tesz eleget, a közérdekű munka helyébe szabálysértési elzárás lép.

a 145. §-hoz

A járművezetéstől eltiltásról szóló határozatot a külön jogszabályban meghatározott hatósághoz kell megküldeni, aki gondoskodik annak végrehajtásáról.

a 146. §-hoz

Az elkobzást a szabálysértési szabályozásért felelős miniszternek az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben kiadott rendeletében foglaltak szerint kell végrehajtani.

a 147. §-hoz

A szabálysértési ügyekben eljáró egyes hatóságok számára a jelenleg hatályos jogszabály szerkezete nem teszi egyértelművé, milyen esetekben van helye méltányossági eljárásnak, ezért indokolt annak egyértelmű meghatározása, hogy erre csak jogerősen befejezett szabálysértési ügyekben kerülhet sor.

Az elkövető és beleegyezése esetén a képviselője is méltányossági kérelmet nyújthat be a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság által kiszabott büntetés, alkalmazott intézkedés elengedése, mérséklése iránt, továbbá az elkobzással érintett fél az elkobzott dolog visszaadása

érdekében is. A kérelmet a pénzbírság megfizetésére nyitva álló határidőig, egyéb jogkövetkezmény esetén a végrehajtás megkezdéséig egy alkalommal lehet előterjeszteni. Elbírálása, a szabálysértési elzárás esetét kivéve, a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter hatáskörébe tartozik. Szabálysértési elzárás esetén e jogkör a köztársasági elnököt illeti meg.

Méltányosság akkor gyakorolható, ha az ügyet érdemben elbíráló jogerős döntés jogerőre emelkedését követően merült fel az ügy elbírálása során nem ismert olyan körülmény, amely miatt a jogkövetkezmény végrehajtása e törvénnyel össze nem egyeztethető hátrányt okozna.

a 148. §-hoz

Ha a kérelmet a kézbesítési vélelem megdöntése iránt terjesztették elő és valószínűsíthető a kérelem elfogadása, a végrehajtás kérelemre vagy hivatalból felfüggeszthető.

a 149. §-hoz

Rendelkezik a közjogi tisztséget betöltő személyek szabálysértési felelősségre vonásának lehetőségeiről.

a 150. §-hoz

A szabálysértési nyilvántartási rendszer a személyazonosító adatok nyilvántartásából, valamint a szabálysértési nyilvántartásokból áll. A tervezet e szakasza meghatározza továbbá az erre vonatkozó szabályokat, a feladatokat ellátó szervet és a törvényességi felügyelet gyakorlóját.

a 151. §-hoz

Meghatározza a nyilvántartásban szereplő személyek személyazonosító adatok nyilvántartásában feltüntetett adatainak körét, az adatkezelés szabályait.

a 152-154. §-hoz

A szabálysértési nyilvántartási rendszer részét képezi a szabálysértési nyilvántartások köre, mely e törvény szerint három részre osztható, a szabálysértést elkövetettek, a helyszíni bírságoltak nyilvántartására, a szabálysértési eljárás hatálya alatt állók nyilvántartására és a szabálysértési rendszer használatára jogosultak nyilvántartására. Rendelkezik e nyilvántartási adatok hatálya alá tartozó személyek köréről és a nyilvántartásban szereplő adatokról.

a 155-156. §-hoz

Rendelkezik a szabálysértési nyilvántartási rendszerben található adatok kezeléséről, azok törléséről.

a 157. §-hoz

Meghatározza, hogy törvényben meghatározott feladataik ellátása céljából mely szervek jogosultak közvetlenül adatok átvételére a szabálysértési nyilvántartásokból. A javaslat a sportrendezvényről történő kitiltás hatálya alatt állók és a kereskedelmi létesítményből vagy kereskedelmi tevékenység helyéül szolgáló egyéb helyszínről kitiltás hatálya alatt állók esetében a kiadható adatok körét is meghatározza.

a 158-160. §-hoz

A szabálysértési nyilvántartáshoz való közvetlen hozzáférés feltételeit sorolja fel, továbbá megjelöli, hogy a közvetlen hozzáféréshez milyen adatokat kell megjelölni.

a 161. §-hoz

A szabálysértési nyilvántartásokból kérelemre is teljesíthető adatszolgáltatás. E kérelemnek tartalmaznia kell az adatigénylő nevét vagy megnevezését, az adatigénylés célját és jogalapját.

a 162. §-hoz

Az adatigénylés valamint közvetlen hozzáférés útján történő adattovábbítás biztosításának általános követelményeit határozza meg.

a 163-164. §-hoz

Meghatározza azon jogosultak körét, akik az adatkezelés jogszerűségének ellenőrzése érdekében a szabálysértési nyilvántartásokba betekinhetnek, továbbá elrendeli, hogy a szabálysértési nyilvántartásokban kezelt adatok statisztikai, illetve tudományos kutatási célra – személyazonosításra alkalmatlan módon – átadhatók és felhasználhatók.

a 165. §-hoz

Elrendeli, hogy a szabálysértési nyilvántartásokból teljesített adatszolgáltatásokról a szabálysértési nyilvántartó szervnek adattovábbítási nyilvántartást kell vezetni, továbbá meghatározza e nyilvántartás tartalmát is.

Az adattovábbítási nyilvántartásból az érintett jogosult megismerni, hogy adatszolgáltatás alanya volt-e. E jogosultság a törvényben meghatározott esetekben korlátozható vagy kizárható.

Megjelöli azon szerveket, amelyek az adattovábbítási nyilvántartásból az érintetteken kívül is jogosultak adatigénylésre.

A rendelkezés szerint az adattovábbítási nyilvántartást az adattovábbítástól számított öt évig meg kell őrizni.

a 166-249. §-hoz

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény és az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet szerinti hatályos szabálysértési tényállásokat alapul véve rendelkezik az egyes szabálysértési tényállások megállapításáról. Új tényállások a törvénybe nem kerültek.

A közigazgatási eljárás hatálya alá tartozó igazgatási jellegű cselekmények törvény hatálya alól azonban kikerültek, az eljárások párhuzamossága, az ugyanazon cselekmények miatti kettős szankcionálás lehetőségének megszüntetése miatt.

a 250-254. §-hoz

A rendelkezés a záró rendelkezések között szabályozza a felhatalmazó rendelkezéseket, a hatályba lépést, valamint a módosító és átmeneti rendelkezéseket.